

**FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO
V OLOMOUCI**

KATEDRA SLAVISTIKY

**LEXIKÁLNÍ, GRAMATICKÁ A STYLICKÁ ANALÝZA
PŘEKLADU INFORMAČNĚ-PROPAGAČNÍCH
MATERIÁLŮ**

(OBLAST JESENÍKŮ)

**LEXICAL, GRAMMATICAL AND STYLISTIC ANALYSIS
OF THE TRANSLATION OF INFORMATION AND
PROMOTIONAL MATERIALS**

(JESENÍKY REGION)

VYPRACOVALA: Bc. Kateřina Výmolová

VEDOUCÍ PRÁCE: doc. PhDr. Ivana Dobrotová, Ph.D.

OLOMOUC 2016

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny.

V Lutíně 28. 4. 2016

Kateřina Výmolová

Ráda bych touto cestou poděkovala paní doc. PhDr. Ivaně Dobrotové, Ph.D. a panu Mgr. Janu Jenišтови, Ph.D., za odborné vedení práce a poskytování rad.

Obsah

Úvod	5
1 Teoretická část	7
1.1 Translatologie.....	7
1.1.1 Překlad	7
1.1.2 Překladatel	10
1.1.3 Fáze překladatelovy práce	11
1.2 Jazyková podobnost polského a českého jazyka.....	13
1.3 Překladatelské chyby.....	17
1.3.1 Akribie	17
1.3.2 Interference	18
1.4 Obecná charakteristika stylu textů informačně-propagačních materiálů.....	20
1.4.1 Publicistický styl.....	20
1.4.2 Odborný styl	21
1.5 Toponomastika.....	22
1.5.1 Toponymum.....	22
1.5.2 Exonymum versus endonymum	23
1.5.3 Standardizace toponym.....	24
1.5.4 Lexikografická řešení překladu toponym	25
2 Praktická část	27
2.1 Metodologie práce.....	27
2.2 Překladatelské chyby v rovině lexikální	28
2.3 Překladatelské chyby v rovině stylistické	62
2.4 Překladatelské chyby v rovině gramatické.....	87
2.5 Formální nesrovnalosti překladů.....	99
2.6 Statistika.....	102
2.7 Překlad geografických názvů (toponym)	103
Závěr	112
Resume	114
Seznam použité literatury	115
Anotace	118
Annotation	119

Úvod

Rozvoj mezinárodního turistického ruchu v Evropě je spojován se změnou politického a ekonomického systému zemí Střední a Východní Evropy po roce 1989 a s rozšířením Evropské Unie po roce 2004. Česká republika je na mezinárodním trhu zajímavá především pro turisty ze sousedních zemí. V zájmu jednotlivých regionů je propagovat své služby, tak aby ovlivnily cílovou skupinu k opakovaným návštěvám. Základním nástrojem propagace služeb v turismu jsou tištěné informačně-propagační materiály v různých jazykových mutacích, které regiony využívají jako nástroj komunikace mezi organizacemi a veřejností. Často se setkáváme s informačními prospekty, které obsahují chyby, a proto jsme se rozhodli zaměřit se ve své práci právě na tuto problematiku. Oblast Jeseníků jsme zvolili z toho důvodu, že polští turisté navštěvují Jeseníky často a rádi. Vliv na to má především geografická a také kulturní blízkost. Je proto účelné vycházet polským turistům vstříc i jazykově. Správnost překladu a jeho srozumitelnost má pro zahraničního návštěvníka velký význam.

Diplomová práce s názvem Lexikální, gramatická a stylistická analýza překladu informačně-propagačních materiálů (oblast Jeseníků) si klade za cíl porovnání českých a polských jazykových verzí informačně-propagačních materiálů a klasifikaci nejčastějších překladatelských chyb. V rámci mezinárodních projektů vznikají tištěné materiály, které jsou často vytvářeny bez dostatečné kontroly. Překládání těchto materiálů je obvykle svěřeno překladateli bez dostatečného odborného vzdělání a překlady nejsou následně verifikovány. Na základě jazykové analýzy budeme dokazovat nesprávnost užitých překladatelských postupů a navrhneme vlastní překladatelská řešení. Nosnou informací těchto materiálů jsou správně uvedené geografické názvy – toponyma. Při jejich uvádění je problematická nejednotnost, proto je část práce věnována vlastním návrhům překladů toponym.

V teoretické části jsou nejprve prezentovány základní translatologické pojmy. Dále se věnujeme jazykové příbuznosti polského a českého jazyka, typologii překladatelských chyb a obecné charakteristice stylu textů informačně-propagačních materiálů. Samostatná část práce je věnována toponomastice. Praktická část diplomové práce je založena na lexikální, gramatické a stylistické analýze překladu informačně-propagačních materiálů. Základním shromážděným materiálem jsou v informačních centrech regionu volně dostupné letáky a brožury v české a polské jazykové mutaci. Jazykový materiál je podroben důkladné lingvistické analýze, jejímž výsledkem je excerptce nalezených chyb

do tabulek rozdělených podle hlediska lexikálního, gramatického a stylistického. U všech nalezených chyb je vždy navrženo správné překladatelské řešení. V samostatné tabulce jsou uvedeny nalezené formální nesrovnalosti překladů. Poměrné zastoupení překladatelských nedostatků nalezených v analyzovaných textech je vyjádřeno grafem. V závěru praktické části se věnujeme překladům geografických názvů. Excerpovaná toponyma jsou abecedně seřazena do tabulky, která obsahuje vlastní návrh správného překladatelského řešení.

Pro zpracování daného tématu bylo nutné prostudovat odbornou literaturu věnující se translatologii a toponomastice. Základem analýzy překladů se staly informačně-propagační materiály v české a polské jazykové verzi, které jsou volně dostupné na informačních místech. Při hledání správných překladatelských řešení jsme pracovali s polsko-českými a česko-polskými slovníky a jazykovými příručkami.

1 Teoretická část

Teoretická část práce je zaměřena na prezentaci základních translatologických pojmů. Dále se věnujeme jazykové podobnosti polského a českého jazyka. Zabýváme se obecnou charakteristikou stylu informačně-propagačních letáků, základními překladatelskými chybami a překládání toponym.

1.1 Translatologie

V naší práci se zabýváme jazykovou analýzou překladu. Proto nejprve osvětlíme samotný pojem translatologie. Tato samostatná vědecká disciplína byla sfomována v minulém století a zabývá se překladatelským procesem a jeho výsledkem. Dříve se pro tento obor používal termín věda o překladu nebo teorie překladu, ale v dnešní době je nejčastěji používán termín translatologie. Při procesu překládání je důležité, aby překladatel ovládal nejen cizí jazyk originálu, ale především jazyk cílový, do něhož se překládá a kterým bývá většinou mateřština. Neadekvátně přeložené dílo ztrácí na své hodnotě. Pro správnou interpretaci překládaných termínů je pro překladatele důležité, aby bral v potaz přesahy z jiných oborů, jakými jsou například: kulturní antropologie, sociologie, filozofie, neurobiologie a kulturní vědy.

Podle Kufnerové je zřejmé, že je translatologie mezioborovou disciplínou, i když se tento názor stále vyvíjí. Povahu překladatelských operací a jejich výsledků nelze analyzovat pouze pomocí lingvistické a literárněvědné metodologie. Proto se hledají další přístupy k vysvětlení fenoménu překladu z různých zorných úhlů. Překlad je sledován jako komunikační proces, který se stýká se sémiotikou, psychologií a kulturní antropologií (Kufnerová 1994: 7,8).

Za zakladatele české teorie překladu považujeme literárního teoretika, historika a teoretika překladu Doc. PhDr. Jiřího Levého, DrSc., jehož teoretické práce tvoří nepřekonaný a dále rozvíjený základ dnešní translatologie. V souvislosti s teorií překladu je nutné definovat termín překlad neboli translát.

1.1.1 Překlad

Ve 21. století jsme neustále obklopeni cizími jazyky, ať už ve škole, v médiích, při zájezdech do zahraničí anebo při nákupu v obchodě. Jakmile kolem sebe zaslechneme cizí řeč, náš mozek se snaží toto sdělení dekodovat a tak vlastně překládáme. Překlad nám usnadňuje komunikaci s cizojazyčným prostředím. Termínem překlad se rozumí písemné převedení jakéhokoli originálního textu v jednom jazyce do jiného jazyka. Může

se jednat o text umělecký anebo odborný. Přeložený text má působit přirozeně, v cílovém jazyce má mít stejný nebo nejvíce se blížící význam jako originál a měl by vyvolat stejnou reakci, jako vyvolal v jazyce výchozím. Cílový jazyk nesmí být deformován.

Termín překlad v translatologii můžeme chápat ve dvou významech. Jednou jako proces, činnost překladatele a podruhé jako výsledek této činnosti, přeložený text (Vysloužilová, Machalová 2013: 7).

Polský slovník *Podręczny słownik terminów literackich* definuje výraz překlad jako: „*Czynność polegająca na sformułowaniu w danym języku wypowiedzi stanowiącej odpowiednik wypowiedzi powstałej wcześniej w innym języku (czyli oryginału); także wytwór tej czynności. Sprowadza się do znalezienia w obrębie macierzystego języka takich środków, które przekazywałyby wiernie informacje zawarte w wypowiedzi tłumaczonej, a także stanowiły równowážnik zastosowanych w niej sposobów ukształtowania, co jest szczególnie istotne przy przekładach dzieł literackich.*“ (Głowiński 1998: 250)

Jiří Levý definuje překládání jako proces, při kterém překladatel dešifruje konkrétní sdělení, které je obsaženo v textu původního jazyka a přeformulovává je do svého jazyka (Levý 2012: 42).

Podrobněji pojem překlad definuje Hrdlička, podle kterého překlad není náhradou jednotlivých znaků jednoho jazyka znaky jiného jazyka, nýbrž vyjádřením celých sdělení, realizovaných v jednom jazyce významově stejně platnými sděleními v jiném jazyce, přičemž se předpokládá ekvivalentnost těchto sdělení. Přeložit znamená vytvořit v cílovém jazyce ekvivalent, který se významově a stylisticky co nejvíce přibližuje sdělení vyjádřenému ve výchozím jazyce (Hrdlička 1992: 69).

Edvard Lotko považuje za překlad náhradu jednoho znakového útvaru jiným znakovým útvarem, který je funkčně ekvivalentní (Lotko 1986: 7).

Dagmar Knittlová upozorňuje na nástup nové vlny teorie překladu v 80. letech 20. století, kdy se překlad chápe spíše jako komunikativní záležitost než jako proces překódování a jeho orientace směřuje k funkci cílového textu. V překladu jsou kombinovány vnitrojazyková hlediska s kulturou, místem a časem. Kvalitní překlad by neměl být vnímán jako překlad, ale jako původní dílo, vytvořené v daném jazyce (Knittlová 2010: 14).

„Společným rysem všech překladů je skutečnost, že překladatel tlumočí prostředky jednoho jazyka myšlenky vyjádřené v jiném jazyce. Ovšem zatímco při překladu umělecké literatury se jazyk podřizuje jistému uměleckému záměru a je vlastně východiskem i cílem překladatelovy práce, mají při překladu odborné literatury jazykové prostředky pouze komunikativní funkci, důraz je kladen na obsah informace.“ (Žvábek 1995: 14)

Žvábek dále uvádí důležitost terminologie překládaného oboru, kdy je důležité neodklánět se od originálu a užívat přesné odborné termíny. Pro překladatele má velký význam znalost pojmů překládaného oboru. Odborná literatura každého vědního oboru může mít své specifické zvláštnosti (Žvábek 1995: 15).

Ze všech výše uvedených definic vyplývá, že nelze překládat texty slovo od slova, ale je nutné je chápat jako celek, tak aby byla zachována funkčnost originálního textu. Dále nesmíme opomenout existenci různých typů překladu, které hrají významnou roli při procesu překládání.

Typy překladu

Dagmar Knittlová uvádí koncepci rozlišení základních tří druhů překladu, kterou převzala z práce ruského lingvisty Romana Jakobsona.

- **Vnitrojazykový překlad** opakuje již řečené jinými slovy, jde o proces synonymie na úrovni lexikální i syntaktické.
- **Intersémiotický překlad** vyjadřuje informace jednoho znakového systému prostředky jiného znakového systému. Například jde o čtení matematických symbolů, chemických značek.
- **Mezijazykový překlad** vyjadřuje informaci zachycenou jazykem originálu (výchozím jazykem) jazykem překladu (cílovým jazykem) tak, aby nedošlo k obsahovým, formálním ani stylistickým změnám.

V rámci mezijazykového překladu existují čtyři typy překladů:

- **Interlineární překlad** je extrémně doslovný překlad, který nedodržuje gramatiku cílového jazyka.
- **Doslovný překlad** někdy označován jako „otrocký“ překládá výchozí text bez ohledu na kontextové zapojení, ale uznává gramatický systém cílového jazyka.

- **Volný překlad** je protikladem k interlineárnímu překladu, výchozí text bere pouze jako základ. Může být hodnocen jako chybný.
- **Komunikativní překlad** je používán především při překládání pozdravů, veřejných nápisů, přísloví a dalších konverzačních frází (Knittlová 2010: 14-18).

Při překládání odborných textů jsou často používány všechny tři výše uvedené typy překladů podle Jackbsona. Z dalších čtyř typů můžeme první dva přiřadit k překladům zaměřeným na formální stránku textu a poslední dva k těm, které se orientují na význam textu. Pro odborný překlad, kterým se zabývá tato diplomová práce, je přirozenější využití doslovného překladu, který respektuje jednoznačný výklad pojmů. Naopak u krásné literatury je doslovný překlad odmítán, protože dílo plní estetickou funkci.

1.1.2 Překladatel

Jestliže známe termín překlad, musíme definovat roli překladatele. Překladatel je člověk, který převádí a zprostředkovává cizojazyčný text jazykově nepřipravenému příjemci. Zpravidla překládá z cizího jazyka do své mateřštiny.

„Cílem překladatele je vytvořit v cílovém jazyce takový text, který má totožný význam jako text výchozí, ale formální zpracování je přirozené pro cílový jazyk.“
(Knittlová 2010: 17)

Žváček upřesňuje požadavky kladené na překladatele následovně:

- 1) překladatel by měl znát jazyk, z něhož překládá,
- 2) překladatel má ovládat jazyk, do něhož překládá,
- 3) překladatel má mít nastudované reálie prostředí uměleckého díla, které překládá anebo u odborných děl základy příslušného vědního oboru,
- 4) překladatel má znát rozmanité překladatelské metody a postupy, které aplikuje podle charakteru textu v praxi (Žváček 1995: 8).

Nezbytnou výbavou překladatele je dokonalé ovládnutí jazyků, se kterými pracuje, bohaté vyjadřovací schopnosti a mimo to i znalosti z oboru daného textu, lingvistiky, stylistiky a literární teorie.

1.1.3 Fáze překladatelovy práce

Práce překladatele není pouze sledem nahodilých kroků. Proces, při kterém vzniká překlad, má několik jasně daných fází. Jiří Levý vymezil tři základní fáze překladatelovy práce: dekodování, kódování a reprodukce.

- **Dekodování/pochopení předlohy**

Před samotným začátkem překládání by se měl překladatel důkladně seznámit s celým textem, který má za úkol přeložit. Měl by pochopit dílo, které překládá, porozumět textu, jak z hlediska filologického, tak uměleckého (Levý 2012:50-55).

V této fázi se musí překladatel důkladně seznámit s originálním textem, kdy musí pochopit myšlenky původního autora. Pro překladatele je nutná představivost, aby se dopracoval k celkovému pochopení díla, které přispívá ke správnému porozumění textu a jeho adekvátnímu překladu. Překlad se pak stává tvůrčím a nejen mechanickým.

- **Kódování/interpretace předlohy**

Zvláště při překládání uměleckých děl není možné, aby se úplně shodoval překlad s předlohou. Někdy mateřský jazyk není schopen najít takový výraz jaký je v originálu. Důležité je překladatelovo pochopení ideje díla nebo autorova pojetí díla. Překladatel by měl své subjektivní zásahy co nejvíce potlačit a co nejvíce zachovat objektivitu překládaného díla (Levý 2012: 56-63).

„U nás se dost běžně užívá interpretace ve smyslu rozbor + výklad, s větším důrazem na výklad. Připomínám, že tu nejde o interpretaci v tom smyslu, v jakém bývá chápána – tj. jako hledání jakéhosi utajeného smyslu díla.“ (Ilek 1980: 28)

U překladů odborných textů můžeme tuto fázi vypustit, protože při odborných překladech je kladen důraz na přesný význam originálu, který musí být vhodně reprodukován v cílovém textu.

- **Reprodukce/ přestylizování**

Přestylizování je poslední fází překladatelovy práce, při které vzniká samotný translát. Očekáváme umělecky hodnotné přestylizování předlohy. Překladatel zde může uplatnit svůj talent především v oblasti stylistické. Nelze překládat mechanicky, ale musí být zachována estetická hodnota díla (Levý 2012: 63-77).

Překladatel musí pro každou lexikální jednotku originálu najít vhodný ekvivalent v cílovém jazyce. Pokud překladatel řeší problém nedostatku přímých ekvivalentů, použije některý ze sedmi základních překladatelských postupů podle kanadských autorů Vinaye a Darbelneta. Knittlová těchto sedm základních postupů uvádí od nejjednoduššího po nejsložitější.

- transkripce a transliterace – přepis cílového jazyka;
- kalk – jde o doslovný překlad;
- substituce – nahrazuje jeden jazykový prostředek jiným ekvivalentním;
- transpozice – nutná gramatická změna v důsledku odlišného jazykového systému;
- modulace – změna hlediska;
- ekvivalence – použití stylistických a strukturních prostředků jiných než v originálu;
- adaptace – náhrada situace popsané v originále jinou vhodnou situací (Knittlová 2010: 18,19).

Jestliže shrneme všechny tyto poznatky, dospějeme k závěru, že proces překládání nelze v žádném případě provádět povrchně. Zkušený překladatel musí využít mimo jiné svoji představivost, schopnost objektivizace a stylistické nadání.

1.2 Jazyková podobnost polského a českého jazyka

Základem translatické problematiky je bezesporu to, čím se od sebe oba jazyky (výchozí a cílový) liší, anebo co je naopak spojuje.

Čeština a polština jsou geneticky příbuznými jazyky. Společně s oběma lužickými srbštinami a se slovenštinou náleží k západní větvi slovanských jazyků. Blízkost češtiny k polštině byla ještě větší před uskutečněním některých staročeských hláskoslovných změn (např. $g > h$, $'a > e$) a před zánikem polské fonologické kvantity. I když jsou genetické vztahy češtiny a polštiny velmi těsné, současné typologické rozdíly obou jazyků jsou dosti znatelné, a to ve všech jazykových rovinách. Obecně lze tvrdit, že dominantním rysem češtiny a polštiny je jejich flexivita, ale stupeň flexivnosti je v obou jazycích odlišný. Čeština má výrazně flexivnější charakter a bývá považována za nejflexivnější jazyk. Polština se svým odklonem od flexe blíží spíše východoslovanským jazykům (Lotko 2009: 63).

Jazyková typologie charakterizuje a klasifikuje jednotlivé jazyky na základě společných a vzájemně se podmiňujících rysů. Soubor těchto rysů tvoří tzv. jazykový typ. Na základě pojetí pražské školy rozlišujeme následující jazykové typy:

- typ izolační (např. angličtina, francouzština),
- typ aglutinační (např. maďarština, turečtina),
- typ flexivní (např. slovanské jazyky kromě bulharštiny a makedonštiny),
- typ introflexivní (např. arabština, hebrejštiny),
- typ polysyntetický (např. východoasijské jazyky).

Z tohoto rozdělení vyplývá, že čeština i polština náleží mezi jazyky s velkou mírou ohebnosti, patří tedy mezi jazyky flexivní. Míra flexivnosti je však u nich rozdílná. Nejobecnějšími znaky této skupiny jsou:

- a) snaha vyjadřovat důsledně vztahy mezi plnovýznamovými slovy ve větě pomocí prostředků vnější flexe – koncovek;
- b) rozvinutost tvaroslovného systému (bohatost gramatických tvarů);
- c) rozvinutost slovotvorného systému a tvoření slov především odvozováním (tento znak je v podstatě shodný s aglutinačním typem);
- d) vysoký stupeň dějového dynamismu určitých slovesných tvarů ve větě, výskyt určitých tvarů slovesa, také v četných vedlejších větách (Lotko 1986:8,36).

Lotko uvádí, že pro překladatele je důležité vědět to, že čím je typologická příbuznost výchozího jazyka a jazyka cílového větší, tím je obecně jednotka překladu menší. A naopak: čím je strukturní příbuznost jazyků menší, tím je jednotka překladu větší. Ve slovní zásobě obou jazyků najdeme mnoho shodných slov, někdy pouze hláskově nebo slovtvorně obměněných - například: čes. řeka – pol. rzeka, ruka – ręka, les - las). Vývojová příbuznost je znatelná také v gramatice, v ohýbání slov a ve větne stavbě. Mezi češtinou a polštinou jsou také strukturní rozdíly, které mohou při překladu působit potíže. Rodilým Polákům překlad komplikují české odvozeniny, takzvané syntetismy, protože polština nemá stejně bohatě rozvinuté odvozování a dává přednost analytickým pojmenováním nebo slovům cizího původu. Pro českého mluvčího jsou naopak nezvyklé typicky polské jmenné způsoby vyjadřování a konstrukce, v nichž je oslabena úloha osobních slovesných tvarů, například časté užívání přechodníků, infinitivních vazeb a vazeb s podstatným jménem slovesným. Polština je jazykem, který ve srovnání s češtinou dává přednost jmennému vyjadřování před vyjadřováním slovesným. Pro polské texty je typické hojné užívání přechodниковých vazeb, infinitivních konstrukcí a vazeb s podstatnými jmény slovesnými. Je to jazyk, ve kterém je oslabena úloha určitých slovesných tvarů ve větě ve prospěch tvarů neurčitých, podstatná jména slovesná se tvoří sériově a jsou významově, tvarově i skladebně vsunuta do slovesné soustavy (Lotko 1986:8,35-39).

Pro překladatele je důležitá dobrá znalost rozdílů mezi oběma jazyky, která usnadňuje výběr vhodných ekvivalentních výrazů a zabraňuje tak nežádoucím interferenčním chybám, ke kterým u tak blízkých jazyků, jakými jsou čeština a polština, může často docházet.

Při překládání blízce příbuzných jazyků dochází často k rušivému pronikání výrazových prostředků jednoho jazyka do druhého. Nebezpečí v sobě skrývají jazykové prostředky formálně shodné anebo velice podobné, ale významově nebo stylově odlišné. Tyto výrazy označujeme jako zrádná slova, v polštině pułapki.

Významná polská překladatelka M. Wisłowska pronesla: „*Wiem, z własnego i cudzego doświadczenia, że najłatwiej potknąć się nie na słowie trudnym, wyszukanyim należącym do terminologii specjalistycznej, lecz właśnie na tym najprostszym, nie budzącym podejrzeń, niby to znanym i zrozumiałym, ale czy to przez podobieństwo niebezpieczną pułapkę.*“ (Balcerzan 1977: 436)

V polštině se mimo uvedených *słów pułapek* používá také spojení *falszywi przyjaciele tłumacza*, které vychází z francouzského spojení „*flaux amis du traducteur*“, kterým se inspirovala také čeština (falešní přátelé překladatele). V Čechách je nejčastěji používaným výrazem – zrádné slovo. Podle Lotka ke zrádným slovům v polštině a češtině patří slova formálně zcela totožná (např. doba, okres, sklep, sok, stav, zbytek aj.) nebo zvukově částečně změněná (např. čes. obecný – pol. obecny, beseda – besiada, divák – dziwak), ale významově se odlišující, úplně (A) anebo částečně (B). Na tomto místě uvádíme několik příkladů zrádných slov.

Polsky	Česky
Ad (A)	
<p>laska hůl malý kousek něčeho</p>	<p>láska cit náklonnosti milostný cit záliba milovaná osoba, oblíbená věc</p>
Ad (B)	
<p>pościel přikrývka, polštář a povlečení ložní prádlo <i>łóżko</i></p>	<p>postel <i>lůžko</i></p>

Mezi zrádná slova patří i formálně totožná, která se některými svými významy shodují nebo spolu korespondují, ale v ostatních významech se liší. Většinou mnohoznačné slovo z jednoho jazyka koresponduje pouze s jedním významem mnohoznačného slova v druhém jazyce.

Polsky	Česky
<p>godny <i>zasluhující si něčeho nebo něco</i> vážný, důstojný</p>	<p>hodný dobrý, vlídný poslušný <i>zasluhující si něčeho</i> velký (hovor)</p>

Velkou nástrahou jsou pro překladatele slova, která jsou v jazyce výchozím i cílovém formálně shodná nebo velmi podobná, ale stylisticky odlišná. Např. příslovce *ohromně* ve významu *velice* je v češtině hovorové a expresivní, jeho polský formální protějšek *ogromnie* je stylově neutrální. Mezi další překladatelovy „falešné přátele“ patří i slova cizího původu. Překladatel nesmí přenášet z polštiny do češtiny a opačně významy cizích slov ani jejich stylové hodnocení.

Polština (neutrální pojmenování)	Čeština (příznakové pojmenování)	Čeština (neutrální pojmenování)
fabryka	fabrika (ob. a zast.)	továrna
muzyka	muzika (hovor.)	hudba

Slova mohou být zrádná také svým mluvnickým rodem. Jak uvádí Lotko, častá přejatá podstatná jména rodu ženského v češtině mají své protějšky v polském jazyce přiřazeny k mužskému rodu. Například *banka* - *bank*, *adresa* – *adres*. Také podstatná jména cizího původu s příponou –ín (-in), -ýn jsou v češtině zpravidla mužského rodu, ale v polštině náleží k rodu ženskému a mají zakončení na –ina (-yna). Například *benzin* – *benzyna*, *vitamin* – *vitamina*. Záludná jsou rovněž slova s podobnou slovotvornou stavbou, např. českému přídavnému jménu *dětský*, odpovídá pol. *dziecinny* a ne *dzieciński*. Polské přídavné jméno *dzieciński* se dnes již vůbec nepoužívá (Lotko 2009: 147-152).

Z výše uvedeného vyplývá, že genetická příbuznost češtiny a polštiny pomáhá při procesu překládání pouze teoreticky, v obou jazycích existuje řada „zrádných slov“ na která je třeba brát při překladech zřetel.

1.3 Překladatelské chyby

Práce překladatele je kreativním procesem, kde hlavní úlohu hraje nejenom lingvistické vzdělání v obou jazycích, jak výchozím, tak cílovém, ale také jeho všeobecný přehled. V naší práci hodnotíme překlad informačně-propagačních materiálů z polštiny do češtiny z hlediska jazykové správnosti. V praxi se setkáváme s různými prohřešky, které jsou klasifikovány v níže uvedených jazykových příručkách. Krobotová a Lupínková rozlišují následující kategorie chyb:

- chyby obsahové,
- chyby stylové (kompoziční a stylizační),
- chyby jazykové,
- prohřešky proti logičnosti vyjadřování,
- prohřešky proti zachování pravdivosti projevu (Krobotová, Lupínková 1998: 36).

Polský jazykovědec Dubisz dělí jazykové chyby takto:

- chyby pravopisné (ortografické, interpunkční),
- chyby gramatické (flexivní, syntaktické),
- chyby lexikální (zahrnuje i chyby slovtvorné),
- chyby stylistické,
- chyby logické (Dubisz 2002: 99-108).

V naší práci jsou jednotlivé chyby roztrženy podle hlediska lexikálního, stylistického, gramatického a podle formálních nesrovnalostí (překlepy, chybné dělení slov na koncích řádků). V souvislosti s překladem informačně-propagačních materiálů je podstatné vysvětlení pojmů akribie a interference.

1.3.1 Akribie

V některých situacích musí překladatel utlumit svou kreativitu a proměnit se v badatele, který hledá přesné české ekvivalenty slovní zásoby daného oboru.

Kufnerová popisuje akribii jako až vědeckou přesnost a pečlivost, která je při literárním překladu nezbytná. Akribie by měla tvořivost a kreativitu překladatele doplňovat, ale ne omezovat (překlad nemá být doslovný). Přesnost je vyžadována především při překladu odborné literatury a literatury faktu. Akribie se týká také upravování rozsahu překládaného textu, může docházet k vynechávání odstavců anebo

naopak k rozšiřování autorova textu, kdy překladatel využije naplno svou kreativitu. Obecnou zásadou při překládání jakýchkoli reálií, zeměpisných, historických i kulturních, je že vše co překladatel nezná přesně, je nutné ověřit (Kufnerová 2009: 35,42).

Naše analýza překladů informačně-propagačních materiálů, které se věnujeme v praktické části, je důkazem, že přílišná přesnost ve vztahu k reáliím může být zdrojem mnoha chyb.

1.3.2 Interference

Termín interference v teorii překladu představuje ovlivňování mateřského jazyka (pokud jde o překlad do mateřštiny) jazykem originálního textu. Čím podobnější si je mateřský jazyk s jazykem originálního textu a čím menší jsou překladatelovy zkušenosti, tím je tlak jazyka originálního textu silnější. Čeština a polština jsou si blízkými jazyky a proto se problém interference objevuje často.

Kufnerová, Povejšil, Straková v publikaci uvádějí, že interferovat může lexikální jednotka, vazba, slovosled i frazeologismus. V překladatelském procesu dochází ke kvalitativním a kvantitativním chybám. Nejčastěji věnuje kritika překladu pozornost chybám kvalitativním, ke kterým dochází v rovině morfologické, lexikální i frazeologické. Kvantitativními chybami rozumíme přejímání vazeb a výrazů, které existují v cílovém jazyce, ale mají rozdílné stylistické uplatnění a frekvenci. Ovlivňují vedle sebe stojící varianty tak, že mohou vést ke změnám, například k uvádění výrazů a vazeb, které už v českém jazyce okrajové, nevýrazné, ustupující nebo archaické. Překladatel se v tomto případě nedopouští chyby, ale spíše neobratnosti (Kufnerová, Povejšil, Straková 1994: 48).

Podle Bogoczové se interferencí obecně rozumí vzájemný vliv dvou anebo více útvarů národního jazyka nebo dvou a více národních jazyků. Vnitřní jazyková interference pak zapřičiňuje přítomnost nelegitimních tvarů vzniklých aplikací nesprávného pravidla téhož jazyka, zatímco interference vnějazyková se projevuje použitím pravidel z jiného jazykového systému. Výskyt interferenčních chyb zkoumáme v rovině morfologické, syntaktické, lexikální, frazeologické a také pravopisné. Při práci s písemnými texty se předpokládá snaha respektovat spisovnou normu, ale určitou roli hraje subjektivní interpretace samotného překladatele. V jazykových materiálech mohou být často užívány slovotvorné neologizmy a to zejména v běžné mluvě, kde se výrazně

projevuje dynamika jazyka. Interference se může projevit i nepřímo, kdy autor textu volí prostředky, které jsou sice v jazyce výpovědi možné a v jiném kontextu použitelné, avšak pro vyjádření konkrétního obsahu nepatřičné. K interferenčním záměnám dochází v oblasti slovotvorných postupů i použitých jazykových prostředků. Ke správnému základu může být například připojen nesprávný afix a naopak. Předpony a přípony mohou být v jazyce zastoupeny, ale pro daný text se nehodí anebo byly přejaty a v jazyce, ze kterého pochází základ slova, se nevyskytují vůbec. Opomíjeno nesmí být ani hledisko stylistické. Časté jsou derivační chyby u jmen, která nejsou zcela běžná, dále se objevují chyby při přechylování a u nesprávného stupňování adjektiv. Pokud jde o tvoření sloves, největší interferenci zaznamenáváme u odvozování předpon, včetně snah rozlišit význam prefixů pře-, pro- (Bogoczová: 2001:18, 43-84).

Následně uvedeme typologii negativních transferů neboli interferencí, kterou definovala Pösingerová:

- podle jazykového zdroje – interference mezijazyková, vnitrojazyková a kombinovaná,
- podle směru působení – interference proaktivní a retroaktivní,
- podle momentu vzniku – interference asociativní a reproduktivní,
- podle typu projevu – interference zjevná a skrytá,
- podle rozsahu – v rámci jazykového plánu: zvukového, lexikálního, gramatického (v rovině morfologické a syntaktické), pravopisného a v rámci interkulturní interference (Pösingerová 2001: 48-53).

Interferenční chyby jsou tedy chápány jako chyby, které vznikají překladatelovou nepozorností a samovolným porušováním jazykové normy. Velkou roli při vzniku těchto chyb hraje stupeň ovládnutí jednoho či druhého jazyka a komunikační zkušenosti překladatele.

1.4 Obecná charakteristika stylu textů informačně-propagačních materiálů

Znalost současného spisovného jazyka se neobejde bez teorie funkčních stylů. Funkční styly neboli způsoby vyjadřování se dělí podle funkce, kterou plní a dále podle účelu, za kterým jsou zpracovány. Rozeznáváme pět základních funkčních stylů: styl hovorový (prostě sdělovací), styl odborný, styl publicistický, styl administrativní (jednací) a styl umělecký.

Tato diplomová práce je zaměřena na překlad informačně-propagačních materiálů zaměřených na oblast turistiky, jejichž úkolem je seznámit uživatele s konkrétními místy. Tomuto úkolu se autoři snaží přizpůsobovat jazykové prostředky jednotlivých materiálů.

Text propagačních a informačních tiskovin by měl být výstižný, fakticky správný a úplný. Komunikační styl musí brát ohled na cílovou skupinu (laická x odborná veřejnost, dospělí x děti apod.). Důležitá je gramatická správnost a přehledná strukturovaná forma. Jsou voleny spíše kratší věty než složitá souvětí. Pro oživení textů jsou často využívány slogany a hesla (Křůpala 2007: 45).

Funkční styl, který je nejčastěji uplatňován při tvorbě informačně-propagačních materiálů, je styl publicistický. Tento styl často využívá prvky z jiných funkčních stylů, například z odborného, méně už pak z hovorového nebo uměleckého. Texty turistických průvodců kombinují více slohových postupů, nejčastěji však informační a popisný. V této kapitole se věnujeme stylu publicistickému a odbornému z teoretického hlediska.

1.4.1 Publicistický styl

Styl publicistický je využíván v novinách, v rozhlase, v časopisech, v některých řečnických projevech a v televizi. Často se o něm hovoří jako o stylu novinářském nebo žurnalistickém. Jeho úkolem je adresáta informovat a poučit, popřípadě ho o něčem přesvědčit anebo pro něco získat.

Staněk ve své učebnici uvádí, že hlavními požadavky kladenými na styl publicistický jsou všeobecná srozumitelnost a přístupnost, dále přesvědčivost a přesnost. Tento styl využívá odborné názvy z různých oblastí života, ustálené obraty a ustálená slovní spojení (Staněk 1996: 24).

Veškeré publicistické projevy jsou veřejné a počítají se širokým okruhem čtenářů nebo posluchačů. Je pro ně charakteristická jejich ovlivňovací, přesvědčovací a získávací funkce, vedle které ustupuje funkce informativní do pozadí. Základními požadavky na

publicistický styl jsou: přehlednost, srozumitelnost a stručnost. Jazykovým základem tohoto stylu je spisovná čeština. Nespisovné prostředky se nevyskytují (Hubáček 1987: 68-69).

1.4.2 Odborný styl

Styl odborný se týká jazykových projevů odborného zaměření. Je stylem vědeckých knih a článků. Odborné projevy jsou převážně psané a užívá se v nich spisovný jazyk. Hlavním rysem tohoto stylu je přesnost vyjádření. Neuplatňuje se zde citovost, důležitá je věcná správnost, úplnost, přehlednost. Užívá často odborné termíny s přesným a jednoznačným významem.

Hubáček dělí odborný styl podle dílčích funkcí na:

- a) *styl teoretický (vědecký, naučný)* - je stylem vědeckých knih, studií, učebnic a článků, jejichž cílem je rozvíjení vědních oborů v teoretické rovině, základním požadavkem v této oblasti je jednoznačnost, úplnost a přesnost vyjádření;
- b) *styl praktický (pracovní)* - je využíván při zavádění teoretických výsledků vědy do praxe a řeší s tím spojené záležitosti, tento styl vyžaduje věcnost, určitost, přehlednost a jistou stručnost vyjádření;
- c) *styl popularizační (populárně odborný)* - jeho cílem je popularizovat a rozšiřovat výsledky vědeckého bádání mezi nejširší vrstvy společnosti, snaží se o takové vyjádření, kdy odbornému projevu porozumí široká veřejnost (Hubáček 1987: 60-61).

1.5 Toponomastika

Častým překladatelským problémem při překladu informačně-propagačních materiálů je překlad toponym, která jsou v těchto materiálech nosnou informací. Proto je tato kapitola věnována vědě, která se zabývá problematikou geografických (zeměpisných) názvů/toponym – toponomastice. Tato věda je součástí onomastiky, která je naukou o vlastních jménech. Hlavním cílem toponomastiky je zjišťovat, jak zeměpisná jména vznikla, jak byla tvořena, rozšiřována a jakou mají povahu.

Slovníkové heslo toponomastika je v polštině definováno takto: „*dział onomastyki obejmujący badanie nazw miejscowych (nazw miast, wsi, państw, rzek, jezior, ulic ap.), ich budowy, znaczenia, historii.*“ (Dunaj 1996: 1139)

1.5.1 Toponymum

Akademický slovník cizích slov definuje toponymum takto: „*vlastní jméno než. přírodního objektu n. jevu i takového člověkem vytvořeného objektu, kt. je v krajině pevně fixován, geografické (zeměpisné) jméno.*“ (Kraus, Petráčková 2001: 768)

V polských publikacích je termín toponymum definován jako: „*nazwa miejscowa (np. osiedla, góry, rzeki).*“ (Dubisz 2006: 87)

Podle Šmilauera se toponyma dělí do tří skupin. První skupinou jsou choronyma (jména světadílů, oblastí, států, zemí, krajin, krajů a okresů. Do druhé skupiny řadíme jména místní (jména lidských sídlišť a jejich částí, obcí, osad a místních částí, význačných staveb, jednotlivých domů, ulic, náměstí, nábřeží, sadů atd.). Třetí skupinou jsou jména pomístní (jména vod, jména tvarů členitosti zemského povrchu, jména pozemků, jména drobných přírodních útvarů, jména jednotlivých předmětů důležitých pro orientaci a jména komunikací). Méně často se setkáváme s dělením objektů pomístních jmen na přírodní (dané přírodou - tj. ostrovy, řeky) a kulturní (vzniklé lidskou činností). V praxi se, ale toto dělení neosvědčuje, protože bývá obtížné rozlišovat jezera přírodní a umělá, lesy přírodní a pěstované (Šmilauer 1963: 7-9).

Toponymem je tedy vlastní jméno zeměpisné, každého neživého objektu a jevu nebo člověkem vytvořeného objektu a jevu, který fixován na povrchu země nebo jiného kosmického tělesa (Večeře 2016: 5).

Při překladu toponym si překladatel klade otázku, zda daný výraz překládat nebo ho má ponechat v původní podobě. Obecně platí zásada respektování domácí jazykové

normy tvarově i pravopisně. Kufnerová se přiklání k tomu překládat: Mnichov a ne München, Londýn a ne London nebo Paříž a ne Paris. Existují ovšem složitější případy, například názvy ulic, které musí překladatel řešit podle konkrétního kontextu (Kufnerová 2009: 37).

1.5.2 Exonymum versus endonymum

Při překladu geografických názvů se obecně mluví o toponymech, ale objevují se nové termíny, které rozdělují toponyma na exonyma a endonyma. Tyto termíny zatím nejsou v češtině stabilizované, proto se neobjevují v encyklopediích ani ve slovnících, ale odborná literatura s nimi pracuje.

Exonymum je tedy nový lingvistický pojem, označující zeměpisný název objektu v konkrétním jazyce, který leží vně území tohoto jazyka (Kraus 2007: 209).

Index českých exonym definuje termín exonymum jako vlastní jméno užívané v určitém jazyce pro geografický objekt ležící mimo území, kde se tímto jazykem běžně hovoří, a lišící se svou podobou od příslušného endonyma oblasti, kde se daný geografický objekt nachází. Jako česká exonyma označujeme české podoby cizojazyčných geografických názvů jakéhokoli zeměpisného objektu, který se nachází vně hranice České republiky, tedy mimo území působnosti českého spisovného jazyka. Kartografové a lingvisté rozdělují exonyma do několika typů – podle původu, podle frekvence jejich výskytu a podle míry a způsobu přizpůsobení cizího geografického jména přejímajícímu jazyku.

Podle původu se exonyma dělí na:

- *národní* – charakteristická pro jediný jazyk; např. v češtině Paříž místo Paris),
- *mezinárodní* – společná nejméně dvěma jazykům.

Podle frekvence výskytu se exonyma dělí na:

- *živá (současná)* – např. Londýn, Řím Vídeň,
- *ustupující (zastarávající)* – Solnohrad – Salzburg, Královec – Kaliningrad,
- *historická (zastaralá)* – Bavorsko – Bavorsko, Horní a Dolní Uhry – Maďarsko.

Podle míry a způsobu přizpůsobení:

- *v rovině fonetické* – např. Barcelona, Brighton,
- *po stránce grafické*:
 - bez opory v původním jazyce – např. Rakousko místo Österreich,
 - vycházející z původní cizojazyčné formy avšak vývojem změn v přejímajícím jazyce se dnešní podoba od původní formy výrazně odlišuje – např. Cáchy místo Aachen,
 - ponechávající původní cizojazyčný základ beze změny, tvaroslovným a slovtvorným potřebám přejímajícího jazyka přizpůsobují pouze zakončení jména, nahrazují původní koncovky a přípony – např. Brémy místo Bremen,
 - tzv. ortografická exonyma, kdy dochází k počestění pravopisnou úpravou výchozího tvaru – např. Varšava místo Warszawa
 - úplný nebo částečný překlad endonyma – např. Huang He místo Žlutá řeka (Index českých exonym 2011: 5).

V souvislosti s polským jazykem chápeme exonymum jako výraz vytvořený v polském jazyce pro objekty mimo Polskou republiku. Pro polský jazyk je exonymum například Ołomuniec.

Kraus popisuje endonymum jako lingvistický pojem, označující cizí zeměpisný název v původní podobě (Kraus 2007: 225).

Index českých exonym vysvětluje endonymum jako opak exonyma. Endonymum je jméno geografického objektu v jednom z jazyků, které se vyskytují v oblasti, kde se tento objekt nachází (Šrámek 2011: 5).

Jde o názvy zeměpisných objektů v jazyce, používaném na území, kde se tyto objekty nachází. Příkladem endonyma v českém jazyce by pak byl název Olomouc. Česká republika v dílech kartografické produkce upřednostňuje endonyma, ve výjimečných případech jsou však uváděna i exonyma.

1.5.3 Standardizace toponym

Zavádění standardů je nutné pro sjednocení a koordinaci v užívání exonym. Užívání exonym je podmíněno konkrétními doporučeními konferencí OSN o standardizaci geografického názvosloví. Standardizací jmen v českém jazyce se zabývá

Názvoslovná komise Českého úřadu zeměměřického a katastrálního (zkráceně NK), která v r. 2011 vydala druhé rozšířené vydání Indexu českých exonym. Tato komise je poradním orgánem Českého úřadu zeměměřického a katastrálního pro sjednocení názvosloví užívaného ve státních geografických dílech. Spravuje databázi geografických jmen Geonames. Soubory standardizovaných geografických jmen jsou zveřejňovány v neperiodických názvoslovných publikacích. Používání standardizovaných jmen je v oblasti působnosti Českého úřadu zeměměřického a katastrálního závazné a doporučuje se všem uživatelům geografických jmen. Standardizací jmen v polském jazyce se zabývá Komisja Standardizacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Rzeczypospolitej Polskiej spadající pod Polský národní kartografický úřad (zkráceně – KSNG). Komise je odpovědná za sjednocení polských zeměpisných názvů (exonym) a zastupuje Polsko v záležitostech vztahujících se k zeměpisným názvům na mezinárodní scéně.

1.5.4 Lexikografická řešení překladu toponym

Při zpracování této kapitoly vycházím z práce W. Chlebdy Tematický česko-polsko-ruský, polsko-česko-ruský slovník pohraničí, která je pokusem o vytvoření nové metodologie překladů toponym.

Výchozím pravidlem pro překládání zeměpisných jmen je odkaz na oficiální seznamy exonym uváděné Polským národním kartografickým úřadem (zkráceně KSNG) a české Názvoslovné komise Českého úřadu zeměměřického a katastrálního (zkráceně NK). Pokud má český transland (např. Frýdlant nad Ostravicí) v seznamu KSNG polské exonymum (Frydland nad Ostrawicą), využije se jako překladový ekvivalent automaticky.

Pokud mimo seznam hesel KSNG fungují v cílovém jazyce ještě jiné zažité tradiční názvy, mohou se stát překladovými variantami, které musí být označeny odpovídajícím kvalifikátorem (např. uz. – uzuální), např.:

Jeseník - ► Jasionik / Jesenik uz. ◄

Jeseníky - ► Jasioniki / Jeseniki uz. ◄

Pokud překladový ekvivalent v heslech KSNG chybí, mohou být použita data z velkých překladových slovníků, atlasů, encyklopedií, map anebo z rejstříků zeměpisných jmen akademických publikací.

Pokud překladový ekvivalent nenalezneme v seznamech exonym ani ve slovnících a ani na mapách, můžeme využít překladu v turistických průvodcích, informačních brožurách, reklamách, novinových článcích, na internetových fórech anebo ve Wikipedii.

Pokud pro dané heslo v cílovém jazyce nenalzáme žádný ekvivalent a byly vyčerpány všechny možnosti, pak použijeme endonymum nebo můžeme použít značku nuly (Ø), po které se do hranatých závorek uvede kalk (doslovný překlad), tak aby co nejvíce připomínal původní jméno, např.:

Błędné Skály – Ø [Bludné Skály]

Bory Niemodlińskie – Ø [Nemodlinské Bory]

Pokud nelze použít ustálené exonymum můžeme uvádět paralelní řešení nabízející dvě až tři varianty ekvivalentů s jasným označením (pomocí „trojúhelníků“) hranic zaměnitelnosti komponentů, např.:

Obří skály - Ø [► Obrzi Skały / Olbrzymie Skały *rzad.* ◄]

pro porovnání:

Obří skály - ► Obří Skály / Obrzi Skały / Olbrzymie Skały *rzad.* ◄

Překladatel by měl mít na zřeteli, že některá toponyma jsou součástí kulturního dědictví a důležitým prvkem pro fungování státní správy. Měl by se tedy vyhýbat řešení překladu zjednodušenými endonymy a frazeologickými kalky (Chlebda 2015: 32 - 35).

2 Praktická část

Praktická část naší práce je věnována jazykové analýze překladu inoformačně-propagačních materiálů. Na základě zvolené typologie chyb na úrovni lexikální, stylistické a gramatické identifikujeme a klasifikujeme chyby, kterých se překladatel při překladu dopustil. Upozorňujeme také na formální nesrovnalosti, kterými jsou v našem případě překlady v textech. Další část praktické analýzy prezentuje chybné překlady excerpovaných toponym uspořádané do přehledné tabulky s návrhy správných překladatelských řešení.

2.1 Metodologie práce

Celá lingvistická analýza se opírá o výzkumný vzorek patnácti inoformačně-propagačních brožur. Brožurou rozumíme tiskovinu nejčastěji ve formátu A5 s více než dvěma listy, které drží pohromadě. Ke komparaci jsou vybrány inoformačně-propagační texty v české a polské jazykové mutaci.

Bude provedena kvalitativní obsahová analýza překladů, při které vyhledáme chyby a ty budeme následně kategorizovat podle hlediska lexikálního, stylistického, gramatického do tabulek. Vytvoříme také samostatnou tabulku zaznamenávající formální nesrovnalosti překladů – překlady.

Ze všech shromážděných zdrojových textů následně provedeme excerpci geografických názvů, u kterých se v polských překladech objevuje více ekvivalentních názvů, anebo jsou toponyma užita chybně.

2.2 Překladatelské chyby v rovině lexikální

Při analýze překladů jsme se zabývali nejprve chybami v rovině lexikální. První tabulka ukazuje nalezené lexikální překladatelské chyby ve třech sloupcích. V prvním sloupci jsou uvedeny úryvky textů ve výchozím (českém) jazyce. Druhý sloupec obsahuje texty chybně přeložené do polského jazyka a v posledním sloupci uvádíme vlastní překladatelská řešení.

CHYBY V ROVINĚ LEXIKÁLNÍ		
VÝCHOZÍ TEXT V ČESKÉM JAZYCE	POLSKÝ PŘEKLAD	VLASTNÍ PŘEKLADATELSKÉ ŘEŠENÍ
Pro rodinou rekreaci, cykloturistiku a trempování jsou navštěvovány oblasti v okolí Hrubého Jeseníku, romantické Rychlebské hory, tajuplný Rejvíz, Králický Sněžník i hluboké lesy kolem říčky Březné.	Aby wypocząc z rodziną, jeździć na rowerze i jechać pod namiot <i>można odwiedzić</i> rejony w okolicach Wysokiego Jesionika, romantyczne Góry Złote (Rychlebské hory), tajemniczy Rejwiz, <i>Śnieżnik Kłodzki</i> (Králický Sněžník), a także <i>głębokie</i> lasy wokół rzeczki Březnej.	Aby wypocząc z rodziną, jeździć na rowerze i jechać pod namiot <i>zapraszamy</i> w okolice Wysokiego Jesionika, romantyczne Góry Złote (Rychlebské hory), tajemniczy Rejwiz, <i>Śnieżnik</i> (Králický Sněžník), a także <i>gęste</i> lasy wokół rzeczki Březnej.
V turistické a lyžařské centrum vyrostla sousední obec Petříkov, odkud vedou upravené běžecké tratě k chatě na Paprsku a přes Starý kopec do Starého Města pod Sněžníkem či na horu Smrk a dále do Rychlebských hor.	Sąsiednia gmina Petříkov przekształciła się w centrum turystyczne i narciarskie, skąd prowadzą utrzymywane w dobrym stanie trasy biegowe do schroniska na Paprsku lub na górę Smrk i dalej w <i>Rychlebskie góry</i> (Rychlebské hory)	Sąsiednia gmina Petříkov przekształciła się w centrum turystyczne i narciarskie, skąd prowadzą utrzymywane w dobrym stanie trasy biegowe do schroniska na Paprsku lub na górę Smrk i dalej w <i>Góry Złote</i> (Rychlebské hory)

Originální text úplně chybí	Jeśli zjedziecie niżej, do Jesionika, dostaniecie się do miejscowości Górna Lipowa (Horní Lipová), gdzie na dworcu znajduje się małe unikatowe Muzeum Kolejarskie .	Jeśli zjedziecie niżej, w kierunku Jesionika, dostaniecie się do miejscowości Górna Lipowa (Horní Lipová), gdzie na dworcu znajduje się małe unikalne Muzeum Kolejnictwa .
Zábavu na letní bobové dráze nebo horských minikárách spojenou s návštěvou Branné, případně unikátního muzea v Horní Lipové, umocní vycházky na hřebeny a vrcholy Hrubého Jeseníku, do okolí Ramzovského sedla a Branné	Zabawę na letniej trasie bobslejowej lub gokartach górskich, połączoną z zwiedzaniem miejscowości Branná, ewentualnie unikalnego muzeum w miejscowości Horní Lipová, spotęgują przechadzki na grzbiecnie i wierzchołki Wysokiego Jesionika (Hrubého Jeseníku) do otoczenia Przełęczy Ramzowej (Ramzovské sedlo) i miejscowości Branná.	Zabawę na letniej trasie bobslejowej lub gokartach górskich, połączoną ze zwiedzaniem miejscowości Branna lub unikalnego muzeum w miejscowości Horní Lipová, uatrakcyjniają wycieczki na grzbiecnie i szczyty Wysokiego Jesionika (Hrubého Jeseníku), w okolicy Przełęczy Ramzowej (Ramzovské sedlo) i miejscowości Branná.
Až do devadesátých let 20. století zámek chátral a hrozilo, že se změní ve zříceninu.	Do lat dziewięćdziesiątych XX wieku zamek pustoszał a groziło, że zmieni się w ruinę.	Do lat dziewięćdziesiątych XX wieku zamek pustoszał, niszczał i groziło, że obróci się w ruinę.
V průběhu sezóny výstavy a kulturní akce.	W przebiegu sezonu wystawy i akcje kulturalne .	W sezonie odbywają się wystawy i imprezy kulturalne .
Přístup po naučné stezce	Przystęp po ścieżce	Dojście ścieżką

Pasák.	krajoznawczej Pasák.	krajoznawczą Pasák.
Severně od Hanušovic se nachází u obce Vysoké Žibřidovice socha Kristus na hoře Olivetské postavená v roce 1780, dědem hudebního skladatele Franze Schuberta, Carlem Schubertem.	Na północ od Hanuszowic obok gminy Vysoké Žibřidovice znajduje się rzeźba Chrystusa na Górze Oliwnej postawiona w 1780 roku, przez dziadka kompozytora Franza Schuberta – Carla Schuberta.	Na północ od Hanuszowic, niedaleko gminy Vysoké Žibřidovice, znajduje się rzeźba Chrystusa na Górze Oliwnej postawiona w 1780 roku, przez dziadka kompozytora Franza Schuberta – Carla Schuberta.
Čtrnáct zastavení na pěší stezce o délce 12,5 km seznamuje s kulturně – historickými, technickými a přírodními zajímavostmi v okolí Branné.	Czternaście zatrzymań na pieszym szlaku o długości 12,5 km, informuje o ciekawostkach kulturalno – historycznych, technicznych i przyrodniczych w okolicy miejscowości Branna.	Czternaście tablic informacyjnych na pieszym szlaku o długości 12,5 km, informuje o ciekawostkach kulturalno – historycznych, technicznych i przyrodniczych w okolicy miejscowości Branna.
Stezka prochází nádhernou přírodou kolem skalního útvaru Pasák.	Szlak przechodzi przez przepiękną przyrodę około utworu skalnego Pasák.	Szlak prowadzi przez przepiękne tereny przyrodnicze wokół twor skalnego Pasák.
Ramzovské sedlo je nejen cílem lyžařů, ale v létě se stává východiskem tras do Hrubého Jeseníku a Rychlebských hor.	Przełęcz Ramzowa (Ramzovské sedlo) jest nie tylko celem narciarzy, ale w okresie letnim staje się punktem wejściowym tras do Wysokiego Jesionika (Hrubý Jeseník) i Gór Rychlebskich (rychlebské hory).	Przełęcz Ramzowa (Ramzovské sedlo) jest nie tylko celem narciarzy, ale w okresie letnim staje się punktem do wyjścia w Wysoki Jesionik (Hrubý Jeseník) i Góry Złote (Rychlebské hory).

Přímo u dolní stanice bobové dráhy je pro Vás nyní nově otevřena lukostřelba, kde si mohou pod dohledem děti i dospělí vyzkoušet střelbu z luku na cíl.	Bezpośrednio przy dolnej stacji toru bobslejowego jest dla Państwa teraz nowo otwarty areal do strzelania z łuku, gdzie mogą sobie dzieci i dorośli pod nadzorem wypróbować strzelanie z łuku do celu.	Bezpośrednio przy dolnej stacji toru bobslejowego jest dla Państwa teraz nowo otwarta strzelnica sportowa do strzelania z łuku, gdzie dzieci i dorośli pod nadzorem mogą wypróbować strzelanie z łuku do celu.
Skiareál Ramzová	Areal narciarski Ramzowa (Ramzová)	Ośrodek narciarski Ramzowa (Ramzová)
Idylické svahy s výhledem na celou Ostružnou najdete na výše položeném areálu TJ Řetězárna.	Idylliczne stoki z krajobrazem , całej Ostrużnej (Ostrużná) znajdziemy w wyżej położonym areale TJ Řetězárna.	Wyżej położony ośrodek TJ Řetězárna może chwalić się idyllicznymi stokami z panoramą całej Ostrużnej (Ostrużná).
Na moravské straně sedla leží městečko Branná, někdejší Kolštejn (Goldstein), jehož název upomíná na těžbu zlata.	Po stronie morawskiej przełęczы leży miasteczko Branná, niegdysiejszy Kolštejn (Goldstein), którego nazwa przypomina wydobywanie złota.	Po morawskiej stronie przełęczы leży miasteczko Branná, dawny Kolštejn (Goldstein), którego nazwa związana była z wydobywaniem złota.
Bezprostředně v blízkosti centra horského městečka Branná.	Bezpośrednio w pobliżu centrum miasteczka górskiego Branná.	W sąsiedztwie centrum miasteczka górskiego Branná.
Lyžařský areál určený pro nejširší klientelu od rodinného až po náročné lyžování.	Areal narciarski przeznaczony dla najszerzej klienteli od narciarstwa rodzinnego po	Ośrodek narciarski przeznaczony dla najszerzej klienteli: od narciarstwa rodzinnego po

	narciarstwo wyczynowe.	narciarstwo wyczynowe.
Pro běžkaře udržovaný třináct kilometrů dlouhý okruh, na který jsou běžkaři dopravováni lanovkou zdarma.	Dla zwolenników nart biegowych <i>uprawiany</i> trzynastokilometrowy <i>okręg</i> , na który są narciarze przywożeni kolejką linową bezpłatnie.	Dla zwolenników nart biegowych <i>przecierana</i> trzynastokilometrowa <i>trasa</i> , na którą narciarze przywożeni są bezpłatną kolejką linową.
Častým cílem turistů směřujících na Javornicko je zámek Jánský Vrch, stojící na místě někdejšího hradu, který je zde připomínán již na počátku 14. století.	Częstym celem turystów zmierzających w region Javorníka jest pałac Jánský Vrch, stojący w miejscu dawnego zamku, który <i>pojawił się</i> tutaj już na początku XIV wieku.	Częstym celem turystów zmierzających w region Javorníka, jest pałac Jánský Vrch. Stoi on w miejscu dawnego zamku, <i>wzniesionego</i> tutaj już na początku XIV wieku.
Nejzápadnější obcí Českého Slezska je Bílá Voda s objekty prvního piaristického gymnázia ve Slezsku z roku 1733.	Najbardziej wysuniętą na zachód gminą czeskiego Śląska jest Biała Woda (Bílá Voda) z obiektami pierwszego <i>gimnazjum</i> zakonu pijarów na Śląsku z 1733 roku.	Najbardziej wysuniętą na zachód gminą czeskiego Śląska jest Biała Woda (Bílá Voda), w której mieści się pierwsze na Śląsku <i>liceum</i> zakonu pijarów z 1733 roku.
Další vyhlídka poskytuje pověstmi opředená Čertova kazatelna, rolové skály nad hluboce zaříznutým údolím Račího potoka, kde nalezneme přírodní rezervaci.	Kolejny punkt widokowy znajduje się na odkrytej legendami Czarciej Kazalnicy (Čertova kazatelna), skałach gnejsowych nad wrytą głęboko doliną potoku Račí potok, gdzie <i>znajdziemy</i> rezerwat przyrody.	Kolejny punkt widokowy znajduje się na odkrytej legendami Czarciej Kazalnicy (Čertova kazatelna) - skałach gnejsowych nad głęboką doliną potoku o nazwie Račí potok. <i>To</i> rezerwat przyrody.
Pro milovníky dalekých	Miłośnikom <i>dalekich</i>	Miłośnikom <i>pięknych</i>

rozhledů lze doporučit výlet na Borůvkovou horu, nacházející se západně od Javorníka.	widoków polecić można wycieczkę na górę Borůvková hora, znajdującą się na zachód od Javorníka.	widoków polecić można wycieczkę na górę Borůvková hora, znajdującą się na zachód od Javorníka.
V jednom z nich, Domě partnerství, se nachází muzeum s expozicí osídlování Vidnavska, nabízející poznání historie regionu, jeho geomorfologie, zoologie i prezentaci významných osobností z města a okolí.	W jednym z nich – Domu partnerstwa (Dům partnerství) – znajduje się muzeum z wystawą poświęconą osadnictwu w regionie Widnawy (Vidnavsko), dzięki któremu można poznać historię regionu, jego geomorfologię, zoologię oraz prezentację ważnych postaci z miasta i okolic.	W jednym z nich – „Domu partnerstwa” (Dům partnerství) – znajduje się muzeum z wystawą poświęconą osadnictwu w regionie Widnawy (Vidnavsko). Zapoznać się tu można z historią regionu, jego geomorfologią, zoologią. Zaprezentowane są tu ważne postacie z miasta i okolic.
Nádheru přírody Rychlebských hor dokreslují městečka, zříceniny hradů a také zámek Jánský Vrch, oblíbené sídlo vřatislavských biskupů.	Urok przyrody Rychlebskich Gór (Rychlebské hory) urozmaicają miasteczka, ruiny zamków a także pałac Jánský vrch, ulubiona siedziba biskupów wrocławskich.	Uroki przyrody Gór Złotych (Rychlebské hory) dopelniają miasteczka, ruiny zamków a także pałac Jánský vrch, ulubiona z siedzib biskupów wrocławskich.
Pohádková příroda Rychlebských hor se zurčícími potoky, romantickými údolními a vrcholky hor s dalekými výhledy.	Bajkowa przyroda Gór Rychlebskich (Rychlebské hory) z szczyrkającymi potokami, romantycznymi dolinami i wierzchołkami gór z dalekimi widokami.	Bajkowa przyroda Gór Rychlebskich (Rychlebské hory) z byстрыmi potokami, romantycznymi dolinami i rozległymi panoramami ze szczytów gór.
Jen zde najdete množství	Tylko tu znajdziesz	Tylko tu znajdziesz

zatopených lomů ukrytých v lůně lesů vyzývajících v horkých dnech k chladné koupeli.	mnóstwo zalanych kamieniołomów ukrytych w łonie lasów kuszących w gorących dniach do chłodnej kąpieli.	mnóstwo zalanych kamieniołomów, ukrytych pośród lasów, kuszących w gorących dniach by zażyć chłodnej kąpieli.
Pro opravdové vyznavače jízdy na horském kole se otevřely v Černé Vodě první stezky pro terénní cyklistiku.	Dla rzeczywistych zwolenników jazdy na rowerze górskim otwarto w Czarnej Wodzie (Černá Voda) pierwsze szlaki do kolarstwa terenowego.	Dla zapalonych zwolenników jazdy na rowerze górskim otwarto w Czarnej Wodzie (Černá Voda) pierwsze trasy do kolarstwa terenowego.
Trasy se průběžně prodlužují z 24 na téměř 40 km.	Trasy są na bieżąco przedłużane z 24 na niemal 40 km.	Trasy są na bieżąco przedłużane z 24 do niemal 40 km.
Zdejší lyžařský areál a běžecké trasy v Rychlebských horách vyzařují pohodu a jsou stvořené zvláště pro klidnou rodinnou rekreaci.	Tutejszy areál narciarski i trasy biegowe w Górach Rychlebskich (Rychlebské hory) jest bardzo przyjemny a wytworzony w szczególności do spędzania rekreacji rodzinnej .	Tutejszy ośrodek narciarski i trasy biegowe w Górach Rychlebskich (Rychlebské hory) są bardzo atrakcyjne i stworzone w szczególności do wypoczynku rodzinnego .
Vydáte-li se po silnici z Rejvízu ke Zlatým Horám, narazíte u odbočky na Ondřejovice na odpočívadlo ve tvaru hříbku.	Jeśli pojedziecie z Rejwizu (Rejvíz) do Złotych Gór (Zlaté Hory), obok skřetu na Odřejovice natkniecie się na miejsce odpoczynku w kształcie grzybka.	Jeśli pojedziecie z Rejwizu (Rejvíz) w Góry Złote (Zlaté Hory), obok zjazdu na Odřejovice natkniecie się na miejsce odpoczynku w kształcie grzybka.
Je zde široký výhled, a proto mělo toto místo důležitý význam při obraně	Jest stąd piękny widok , i dlatego miejsce to miało duże znaczenie podczas	Jest stąd dobra widoczność terenu . Z tego powodu miejsce to miało duże znaczenie podczas obrony

státu v roce 1938.	obrony kraju w 1938 roku.	kraju w 1938 roku.
Rodinné hrobky zakladatele slezského kamenoprůmyslu Alberta Förstera a podnikatele Josefa Förstera od akademického sochaře Engelberta Kapse.	Grobowce rodzinne założyciela śląskiego przemysłu kamiennego Alberta Förstera i przedsiębiorcy Josefa Förstera <i>od</i> rzeźbiarza akademickiego Engelberta Kapsa.	Grobowce rodzinne założyciela śląskiego przemysłu kamiennego Alberta Förstera i przedsiębiorcy Josefa Förstera <i>autorstwa</i> rzeźbiarza akademickiego Engelberta Kapsa.
Náhrobek Josefa Esce od sochaře Josefa Obetha.	Nagrobek Josefa Esce <i>od</i> rzeźbiarza Josefa Obetha.	Nagrobek Josefa Esce <i>autorstwa</i> rzeźbiarza Josefa Obetha.
Bývalý mohutný hrad nedaleko Zlatých Hor, jeho majitelé odtud ovládali bohatství Zlatohorska.	Były <i>masywny</i> zamek niedaleko Złotych Gór, jego właściciele zarządzali stąd bogactwem regionu Złotych gór.	Były <i>potężny</i> zamek niedaleko Gór Złotych. Jego właściciele zarządzali stąd bogactwem regionu Gór Złotych.
Cyklotrasa provází po místech spojených s čarodějnickými procesy na Jesenicku a Zlatohorsku.	Ścieżka rowerowa prowadzi po miejscach połączonych z procesami <i>czarodziejskimi</i> w regionie Jesionika (Jeseník) i Złotych gór (Zlaté Hory).	Ścieżka rowerowa prowadzi po miejscach połączonych z procesami <i>czarownic</i> w okolicach Jesionika (Jeseník) i Złotych Gór (Zlaté Hory).
Rýžování zlata o pánev starosty – Zlaté Hory.	<i>Ryżowanie zlota</i> o patelnię burmistrza – Złote Góry.	<i>Płukanie zlota</i> o patelnię burmistrza – Złote Góry.
Krajina tradic těžby zlata a jiných kovů nabízí také příležitosti k odpočinku, sportovnímu vyžití, koupání a rybaření.	<i>Kraj</i> tradycji wydobywania zlota oraz innych metali <i>oferuje także okazje</i> do odpoczynku, <i>przeżyć sportowych, kąpania i</i>	<i>Region związany</i> z tradycją wydobywania zlota oraz innych metali, <i>idealnie nadaje się</i> do odpoczynku, <i>uprawiania sportu,</i>

	wędkarstwa.	<i>plywania</i> i wędkarstwa.
Přírodní rezervace Rejvíz, vrchovištní rašeliniště kolem Malého a Velkého mechového jezírka.	Rezerwat przyrody Rejwiz (Rejvíz), torfowisko powierzchniowe <i>około</i> Małego i Dużego Jeziora Mchowego.	Rezerwat przyrody Rejwiz (Rejvíz), torfowisko <i>wokół</i> Małego i Dużego Jeziora Mchowego.
Vzácná flóra a fauna.	<i>Zacna</i> flora i fauna.	<i>Rzadka</i> flora i fauna.
I tato níže položená oblast může poskytnout kvalitní služby milovníkům sjezdového lyžování.	<i>I tato</i> poniżej położona <i>przeźreń</i> może zapewnić dobrej jakości usługi dla miłośników narciarstwa zjazdowego.	<i>W tym</i> poniżej położonym <i>regionie</i> możecie Państwo skorzystać z wysokiej jakości usług narciarskich.
Moderně vybudovaný lyžařský areál nabízí komfortní služby, pro rodinnou dovolenou jsou zde méně náročné sjezdářské tratě.	<i>Nowocześnie zbudowany areal narciarski</i> oferuje komfortowe usługi, dla wczasów rodzinnych są tu mniej trudne trasy zjazdowe.	<i>Nowoczesny ośrodek narciarski</i> oferuje szereg komfortowych usług. Dla rodzin z dziećmi przygotowane są tu mniej trudne trasy zjazdowe.
Nově vybudovaná komunikace na Kladské sedlo s hraničním přechodem do Polska nabízí turistům zajímavosti polské oblasti Králického Sněžníku.	Niedawno wybudowana droga na Przełęcz Kłodzką <i>z przejazdem</i> do Polski oferuje turystom ciekawe widoki polskiej <i>strony Kralicki Śnieżnika</i> (Králický Sněžník).	Niedawno wybudowana droga na Przełęcz Płoszczyna <i>z przejściem granicznym</i> do Polski, oferuje turystom ciekawe widoki na polską <i>stronę Śnieżnika</i> (Králický Sněžník).
Je rovněž vyhledávaná zdatnými cykloturisty.	Lubiana jest także <i>wśród sprawnych</i> rowerzystów.	Lubiana jest także <i>przez doświadczonych</i> rowerzystów.
Masiv Králického Sněžníku	Masyw <i>Kralickiego</i>	Masyw <i>Śnieżnika</i> (Králický)

<p>odděluje od Rychlebských hor Kladské sedlo, kudy vede nově vybudovaná komunikace do Kladské kotliny, kterou vyhledávají zdatní cykloturisté k návštěvě zajímavostí na polské straně Králického Sněžníku.</p>	<p>Śnieżnika (Králický Sněžník) odziera Gór Rychlebskich (Rychlebské hory) od Przełęczy Kłodzkiej (Kladská dolina), skąd prowadzi wybudowana niedawno droga Doliny Kłodzkiej, lubiana przez wytrzymałych rowerzystów, którzy chcą zwiedzić atrakcje po polskiej stronie Králickiego Śnieżnika (Králický Sněžník).</p>	<p>Sněžník) odziera Góry Złote (Rychlebské hory) od Przełęczy Płoszczynej (Kladská dolina). Stąd prowadzi wybudowana niedawno droga Doliny Kłodzkiej, lubiana przez doświadczonych rowerzystów, którzy chcą zapoznać się z atrakcjami po polskiej stronie Śnieżnika (Králický Sněžník).</p>
<p>Zdejší bývalá kasárna se stala domovem zajímavých expozic připomínajících obranné záměry československého velení ve třicátých letech 20. století.</p>	<p>Tutejsze były koszary stały się domem interesujących ekspozycji przypominających zamiary obronne czechosłowackiego dowódzwa w latach trzydziestych XX wieku.</p>	<p>W tutejszych byłych koszarach umieszczono interesujące ekspozycje, dotyczące planów obronnych czechosłowackiego dowództwa w latach trzydziestych XX wieku.</p>
<p>Kolem zpřístupněných těžkých betonových pevností v okolí Starého Města pod Sněžníkem prochází naučná stezka.</p>	<p>Okolo udostępnionych ciężkich betonowych twierdz w okolicy Starego Miasta pod Śnieżnikiem (Staré Město pod Sněžníkem) przechodzi szlak krajoznawczy.</p>	<p>W okolicy Starého Miasta pod Śnieżnikiem (Staré Město pod Sněžníkem) przebiega szlak turystyczny. Znajduje się on w sąsiedztwie udostępnionych do zwiedzania betonowych bunkrów obronnych.</p>
<p>Kdysi zapomenutý kraj Staroměstska je postupně</p>	<p>Kiedyś zapomniany kraj regionu Starého Miasta jest</p>	<p>Zapomniany kiedyś region Starého Miasta stopniowo</p>

objevován milovníky pohodové dovolené v neznečištěné přírodě.	stopniowo odkrywany przez miłośników spokojnych wczasów <i>w nieznieczyszczonej przyrodzie.</i>	odkrywany jest przez miłośników spokojnych wczasów <i>na łonie nieskażonej natury.</i>
Krajina vhodná v létě pro trempování a toulání se v lesích nabízí také zábavu ve sportovních areálech a pro milovníky jízdy na koních projížďky do přírody.	Region nadający się latem do <i>trampowania i tulania się</i> po lasach oferuje także zabawę <i>w arealach</i> sportowych a dla miłośników jazdy konnej przejażdżki <i>do przyrody.</i>	Region ten nadający się latem do <i>wędrówek i włóczęg</i> po lasach to także okazja do zabaw <i>na terenach</i> sportowych a dla miłośników jazdy konnej przejażdżki <i>w plenerze.</i>
Nezapomenutelný je výstup na třetí nejvyšší horu České republiky, Králický Sněžník.	Niezapomiane jest <i>wyjście</i> na trzecią najwyższą górę Republiki Czeskiej, <i>Kralicki Śnieżnik</i> (Králický Sněžník).	Do niezapomianych przeżyć należy <i>wędrówka</i> na trzecią z najwyższych gór Republiki Czeskiej, <i>Śnieżnik</i> (Králický Sněžník).
V těchto klimatických lázních se dnes léčí nemoci dýchacích cest, krevního oběhu a nervové soustavy.	W tym klimatycznym uzdrowisku leczy się dzisiaj choroby dróg oddechowych, <i>krwiobiegu</i> i układu nerwowego.	W tym uzdrowisku klimatycznym leczy się dzisiaj choroby dróg oddechowych, <i>układu krwionośnego</i> i układu nerwowego.
Jeho středem je pohoří Hrubý Jeseník s tichými hvozdy, hlubokými údolními, krásný i divoký.	Jego środek stanowi piękne i dzikie pasmo górskie Wysoki Jesionik (Hrubý Jeseník) z <i>cichymi ostępami leśnymi</i> , głębokimi dolinami.	Jego środek stanowi piękne i dzikie pasmo górskie Wysoki Jesionik (Hrubý Jeseník) ze <i>zaciszczymi obszarami leśnymi</i> , głębokimi dolinami.
Perlou Šumperska jsou	Perłą okolic Szumperku są	Perłą okolic Szumperku są

Velké Losiny se zámekem, ruční papírnou a lázněmi.	Velké Losiny z pałacem, manufakturą papieru i uzdrowiskiem.	Velké Losiny z pałacem, papiernią i uzdrowiskiem.
Severovýchodně od Jeseníku leží Česká Ves.	Na północny-wschód od Jesnionika leży Česká Ves.	Na północny-wschód od Jesnionika położona jest Česká Ves.
Najdete zde krytý bazén a v areálu ranče Orel moderní adrenalin park.	Znaleźć tu można kryty basen, a na terenie rancza Orel nowoczesny adrenalin park .	Znajduje się tutaj kryty basen i na terenie rancza „Orel” nowoczesny park adrenalinowy .
Muzeum veteránů nabízí milovníkům historie techniky obsáhlou sbírku starých motocyklů a je zde opravdu na co dívat.	Muzeum weteranów oferuje miłośnikom historii techniki bogaty zbiór starych motocykli i naprawę jest na co popatrzeć.	Muzeum zabytkowych pojazdów oferuje miłośnikom historii techniki bogaty zbiór starych motocykli. Naprawę jest na co popatrzeć.
Můžete odsud putovat k Vysokému vodopádu a dále až na Praděd, na vrcholy Šeráku a Keprníku.	Možna stąd wędrować do Wysokiego wodospadu (Vysoký vodopád) i dalej na Pradziada (Praděd), na wierzchołki Šeráku i Keprníku.	Možna stąd wędrować do Wysokiego wodospadu (Vysoký vodopád) i dalej na Pradziada (Praděd), na szczyty Šeráku i Keprníku.
Národní přírodní rezervace Šerák - Keprník je nejstarší rezervací na Moravě, vyhlášenou již v roce 1903.	Narodowy rezerwat przyrody Šerák – Keprník to najstarszy rezerwat na Morawach, ogłoszony już w 1903 roku.	Narodowy rezerwat przyrody Šerák – Keprník to najstarszy rezerwat na Morawach, utworzony już w 1903 roku.
Upravované běžecké trasy odtud míří do mnoha směrů, zvláště na Praděd, na jehož	Ratrakowane trasy biegowe zmierzają w wielu kierunkach, zwłaszcza na	Przecierane trasy biegowe prowadzą w wielu kierunkach, głównie na

<p>vrcholu se tyčí vysílač s rozhlednou, i na hřebeny masivu Keprníku a Šeráku.</p>	<p>Pradzieda (Praděd), na wierzchołku którego wznosi się nadajnik radiowy z wieżą widokową, a także w masyw Keprníku i Šeráku.</p>	<p>Pradziada (Praděd), na szczytce którego znajduje się nadajnik radiowy z wieżą widokową, a także w masyw Keprníku i Šeráku.</p>
<p>V létě se Červenohorské sedlo mění ve východisko turistických tras vedoucích za krásami Hrubého Jeseníku.</p>	<p>W lecie Czerwenogórskie Siodło (Červenohorské sedlo) zmienia się w punkt wyjściowy tras turystycznych prowadzących do pięknych miejsc Wysokiego Jesioniku (Hrubý Jeseník).</p>	<p>W lecie Czerwenogórskie Siodło (Červenohorské sedlo) jest punktem do wyjścia tras turystycznych prowadzących w piękne miejsca Wysokiego Jesioniku (Hrubý Jeseník).</p>
<p>Půjdeme-li po naučné stezce Červenohorské sedlo - Šerák - Ramzová, mījíme Vřesovou studánku, kde po zániku kaple a vyhoření chaty zůstal z někdejšího poutního místa jen pramen studánky.</p>	<p>Jeśli pójdziemy po ścieżce dydaktycznej Czerwenogórskie Siodło (Červenohorské sedlo) – Šerák – Ramzowa (Ramzová), miniemy Wrzosową Studzienkę (Vřesová studánka), gdzie po zniknięciu kaplicy i pożarze schroniska z tego najbardziej oddalonego miejsca odpuštowego zostało jedynie źródło studzienki.</p>	<p>Jeśli pójdziemy ścieżką dydaktyczną Czerwenogórskie Siodło (Červenohorské sedlo) – Šerák – Ramzowa (Ramzová), natrafimy na Wrzosowy Zdrój (Vřesová studánka). Tutaj po zdeństowaniu kaplicy i pożarze schroniska z tego najbardziej oddalonego miejsca pielgzymek pozostało jedynie źródło.</p>
<p>V Priessnitzově rodném domě je umístěna stálá expozice Vlastivědného muzea Jesenicka “Vincenz Priessnitz a lázně”</p>	<p>W Domu rodzinnym Priessnitza jest umieszczona stała ekspozycja Muzeum krajoznawczego regionu</p>	<p>W Domu rodzinnym Priessnitza mieści się stała ekspozycja Muzeum krajoznawczego regionu Jesionika „Vincenz</p>

Grafenberg”, seznamující s historií lázeňství na Jesenicku.	Jesionika „Vincenz Priessnitz i uzdrowisko Grafenberg”, informující o historii léčnictva w regionie Jesionika.	Priessnitz i uzdrowisko Grafenberg”, informující o historii léčnictva w regionie Jesionika.
Auto moto veterán muzeum, Česká Ves.	<i>Auto moto weteran muzeum</i> , Czeska Wieś.	<i>Muzeum zabytkowych pojazdów</i> , Czeska Wieś
Klimatické lázně s mimořádnými podmínkami pro léčbu, relaxaci a odpočinek.	Uzdrowisko klimatyczne z <i>nadzwyczajnie</i> dogodnymi warunkami dla leczenia, relaksacji i <i>odpoczynku</i> .	Klimatyczne uzdrowisko z <i>niezwykle</i> dogodnymi warunkami do leczenia, relaksu i <i>wypoczynku</i> .
Sportovní a zábavní areál RC Vám zajistí zážitek z aktivní dovolené.	<i>Areál sportu i zabaw</i> RC zapewni Państwu <i>przeżycie z aktywnych wczasów</i> .	<i>Ośrodek sportowo-rekreacyjny</i> RC zapewni Państwu <i>aktywne wczasy</i> .
Nejširší spektrum nabídky areálu umožní výběr aktivit každému bez ohledu na věk, výkonnost a naturel.	Najszersza gama oferty areálu umożliwi dobór aktywności dla każdego bez względu na wiek, sprawność i <i>naturel</i> .	Szeroka oferta Centrum umożliwi każdemu aktywny wypoczynek bez względu na wiek, sprawność i <i>osobowość</i> .
To vše v krásném prostředí Hrubého Jeseníku s výhledem na hlavní hřeben.	To wszystko <i>w pięknym środowisku</i> Wysokiego Jesionika (Hrubého Jeseníku) z widokiem na główny <i>grzebień</i> .	To wszystko <i>w sąsiedztwie</i> Wysokiego Jesionika (Hrubého Jeseníku) z widokiem na główny <i>grzbiet górski</i> .
Vede po hřebeni Hrubého Jeseníku Národní přírodní rezervaci Šerák – Keprník v délce 9 km.	Prowadzi po <i>grzebieniu</i> Wysokiego Jesionika (Hrubý Jeseník) Narodowy rezerwat przyrody Szerak (Šerák) – Keprník o długości 9 km.	Prowadzi po <i>grzbecie</i> Wysokiego Jesionika (Hrubý Jeseník) Narodowy rezerwat przyrody Szerak (Šerák) – Keprník o długości 9 km.

Okruh 7 km, začíná a končí u konečné zastávky místní hromadné dopravy - stanice Sanatorium Priessnitz.	Okręg 7 km , zaczyna i kończy u końcowego przystanku komunikacji miejskiej – stacja Sanatorium Priessnitz.	Trasa okrężna o długości 7 km , zaczyna się i kończy na ostatnim przystanku komunikacji miejskiej – przystanek „Sanatorium Priessnitz”.
Lyžařský areál Ski Centrum Miroslav se nachází v lázeňské obci Lipová-lázně.	Areál narciarski Ski Centrum Miroslav znajduje się w miejscowości uzdrowiskowej Lipová-lázně.	Ośrodek narciarski „Ski Centrum Miroslav” znajduje się w miejscowości uzdrowiskowej Lipová-lázně.
Kalendář významných akcí	Kalendarz istotnych akcji	Kalendarz ważnych wydarzeń
Návštěvu jesenických lázní spojí zvědaví turisté s výlety do okolí, kde láká rozhledna na Zlatém chlumu a nedaleký skalní útvar Čertovy kameny.	Odwiedzenie jesionickiego uzdrowiska łączą ciekawi turyści z wycieczkami do okolicy, gdzie kusi wieża widokowa na wzgórzu Złoty chlum i niedaleki utwór skalny Czarcie Kamienie (Čertovy kameny).	Turyści łączą odwiedziny w jesionickim uzdrowisku z wycieczkami po okolicy. Tam kusi wieża widokowa na wzgórzu Złoty chlum i niedaleki twór skalny Czarcie Kamienie (Čertovy kameny).
Milovníci adrenalinových sportů si přijdou na své v České Vsi a Jeseníku. Zpestřit program si můžete i vyjížděkami na koních.	Miłośnicy sportów adrenalinowych zaspokoją swoje pasje w Czeskiej Wsi (Česká ves) i Jesioniku (Jeseník).	Miłośnicy sportów ekstremalnych zaspokoją swoje pasje w Czeskiej Wsi (Česká ves) i Jesioniku (Jeseník).
Nároční turisté vyrazí za krásami Hrubého Jeseníku a ty nejzdatnější čeká v	Wymagający turyści wyruszają za pięknem Wysokiego Jesionika	Wymagający turyści wyruszają podziwiać piękno Wysokiego

případě příznivého počasí daleký rozhled z vyhlídkové terasy věže na Pradědu.	(Hrubý Jeseník) a tych najbardziejziej zdalnych czeka w razie dobrej pogody daleki widok z tarasu widokowego na Pradzadzie (Praděd).	Jesionika (Hrubý Jeseník) a tych najbardziejziej wytrwałych czeka w przypadku dobrej pogody wspaniały widok z tarasu widokowego na Pradzadzie (Praděd).
Přírodní útvary a turistické zajímavosti	Utwory przyrody i ciekawostki turystyczne	Twory przyrody i ciekawostki turystyczne
Skalní útvar nad Českou Vsí.	Utwór skalny nad Czeską Wsią.	Twór skalny nad Czeską Wsią.
Kaskádový útvar nad Belou pod Pradědem.	Kaskadowy utwór nad Białą pod Pradziadem	Kaskadowy wodospad nad Białą pod Pradziadem
Zimním rájem lyžařů je Jesenicko s řadou lyžařských areálů a upravovaných běžeckých tratí.	Rajem zimowym narciarzy jest region Jesionika z množstwem arealów narciarskich i uprawianych szlaków biegowych.	Rajem narciarzy jest okolica Jesionika z množstwem terenów narciarskich i przecieranych szlaków biegowych.
Lyžařský areál Lázeňský vrch se nachází v pohoří Hrubého Jeseníku nad obcí Lipová-lázně.	Areal narciarski Lázeňský vrch znajduje się w masywie górskim Wysokiego Jesionika (Hrubý Jeseník) nad miejscowością Lipová-lázně.	Ośrodek narciarski „Lázeňský vrch” znajduje się w masywie górskim Wysokiego Jesionika (Hrubý Jeseník) nad miejscowością Lipová-lázně.
Areál je vzdálený pouhých 200 m od hlavní silnice.	Areal jest odległy zaledwie 200 m od głównej drogi.	Ośrodek narciarski jest oddalony o zaledwie 200 m od głównej drogi.
Z radniční vyhlídkové věže	Z ratuszowej wieży	Z ratuszowej wieży

je nádherný pohled na panorama Jeseníků.	widokowej jest piękny widok na panoramę Jesioników.	rozciguje się piękny widok na panoramę Jesioników.
Zajímavostí Šumperska jsou dřevěné kostelíky.	Atrakcją regionu Szumperka (Šumperk) są drewniane kościołki.	Atrakcją okolic Szumperka (Šumperk) są drewniane kościołki.
Prohlídku jejích nádrží a vnitřních prostor si zaručeně nenechte ujít.	Dlatego warto zwiedzić jej zbiorniki i pomieszczenia wewnętrzne.	Dlatego warto obejrzeć jej zbiorniki i zwiedzić pomieszczenia wewnętrzne.
Východiskem turistických a lyžařských tras do Hrubého Jeseníku je také Skřítek, ležící na spojnici Šumperka a Bruntálu.	Skřítek, leżący na połączeniu Szumperku (Šumperk) i Bruntála (Bruntál) jest punktem wyjścia tras turystycznych i narciarskich w pasmo Wysokiego Jesioniku.	Skřítek, leżący na drodze łączącej Szumperk (Šumperk) z Bruntalem (Bruntál) jest początkiem tras turystycznych i narciarskich w pasmo Wysokiego Jesioniku.
Návštěvnícky přitažlivé jsou Velké Losiny s Ruční papírnou, zámek a lázněmi.	Dla zwiedzających są interesujące Wielkie Losiny (Velké Losiny) z ręczną papiernią , zamkiem i uzdrowiskem.	Dla zwiedzających atrakcje stanowią Wielkie Losiny (Velké Losiny) z manufakturą papieru , zamkiem i uzdrowiskem.
Jedinečným dílem je Přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně.	Wyjątkowym dziełem jest przepompowująca elektrownia wodna Dlouhé Stráně.	Wyjątkowym zabytkiem jest szczytowo-pompowa elektrownia wodna Dlouhé Stráně.
Na části území Zábřehska se rozkládá přírodní park Březná s balvanovými moři, celou řadou chráněných druhů živočichů a	Część okolic Zábřehu zajmuje park przyrodniczy Březná z morzem głazów narzutowych, szeregiem chronionych gatunków	Część okolic Zábřehu należy do parku przyrodniczego Březná z dużą ilością głazów narzutowych, szeregiem

bledulemi jarními.	zwierząt oraz śnieżycą wiosenną.	chronionych gatunków zwierząt oraz śnieżycą wiosenną.
Příznivci vodácké turistiky si nenechají ujít plavby na raftech nebo kánoích po řece Moravě.	Zwolennicy turystyki wodnej nie mogą darować sobie rejsu pontonem lub kajakiem po rzece Morawie.	Zwolennicy turystyki wodnej nie mogą odmówić sobie spływu pontonem lub kajakiem po rzece Morawie.
Památce tohoto náčelníky Eskymáků a světoběžníka je věnována expozice v muzeu umístěném v Domě Pod Podloubím¹ , z kterého pocházela manželka Jana Amose Komenského.	Pamięci tego naczelnika Eskimów i obieżyświata poświęcona jest wystawa w muzeum umieszczonym w Domu Pod Arkadami (Dům pod podloubím), z którego pochodziła małżonka Jana Amosa Komenskiego.	Pamięci tego wodza Eskimosów i obieżyświata, poświęcona jest wystawa w muzeum znajdującym się w Domu Pod Arkadami (Dům Pod podloubím), z którego pochodziła małżonka Jana Amosa Komenskiego.
Přírodní rezervace Šumárník - Rozloha 0,86 ha, jedná se o erlanovou skalku vrcholu Šumný (1073 m n. m.) na bočním hřebeni ze Šeráku na východ do údolí Bělé.	Użytek ekologiczny Šumárník – powierzchnia 0,68 ha, chodzi o erlanową skałę metaforiczną na szczycie Šumný (1073 m n. m.) na bocznym grzbiecie Šeráku na wschód od doliny rzeki Bělé.	Rezerwat przyrody Šumárník – powierzchnia 0,68 ha; erlanowa skała metamorficzna na szczycie Šumný (1073 m n. m.) na bocznym grzbiecie Šeráku znajdującym się na wschód od doliny rzeki Bělé.
Hoštejn je jedním z východisek do přírodního parku v malebném údolí říčky Březné, kde se nachází v minulosti známé rekreační středisko	Hoštejn jest jednym z miejsc wyjścia do parku przyrodniczego w malowniczej dolinie rzeczki Březnej, gdzie znajduje się znany kiedyś ośrodek	Hoštejn jest jednym z miejsc, z którego można wejść na teren i do parku krajobrazowego w malowniczej dolinie rzeczki Březnej, gdzie znajduje się

¹ **SPRÁVNĚ: v Domě Pod podloubím**

Drozdovská Pila. Okolní lesy jsou vyhlášeným houbařským rájem.	wypoczynkowy Drozdovská Pila. Okoliczne lasy są znanym rajem dla grzybiarzy.	znany kiedyś ośrodek wypoczynkowy Drozdovská Pila. Okoliczne lasy są rajem dla grzybiarzy.
Náměstí ve Štítách s dominantou barokního kostela je prohlášeno za městskou památkovou zónu.	Rynek w Śtítach z wyrazistym kościołem braokowym ogłoszony został ogłoszony mijeską atrefę zabytkową.	Rynek w Śtítach z górującym nad miastem, barokowym kościołem należy do chronionego miejskiego zespołu zabytków.
Bývalý hřbitovní kostel sv. Barbory je postupně rekonstruován.	Były kościół cmentarny św. Barbary jest stopniowo rekonstruowany.	Dawny kościół cmentarny św. Barbary jest stopniowo odnawiany.
Ve vzácném renesančním Domě Pod Podloubím najdete muzeum, zařízení Vlastivědného muzea v Šumperku, s expozicí dějin města a expozicí upomínající na slavného zábřežského rodáka, polárníka Jana Eskymo Welzla, jehož socha vás vítá na zábřežském nádraží.	W rzadkim renesansowym Domu Pod Arkadami (Dům pod podloubím) znajdziecie muzeum – obiekt Muzeum Krajoznawczego w Szumperku, z wystawą upamiętniającą sławnego urodzonego w Zábřehu polarnika – Jana Eskymo Welzla, którego pomnik wita was na tutejszym dworcu.	W wyjátkowym renesansowym „Domu Pod Arkadami” (Dům pod podloubím) znajdziecie muzeum – oddział Muzeum Krajoznawczego w Szumperku, z wystawą upamiętniającą sławnego, urodzonego w Zábřehu polarnika – Jana Eskymo Welzla, którego pomnik wita Państwa na tutejszym dworcu.
Barokní kostel z roku 1755 s působivým nočním nasvětlením tvoří romantické panorama	Kościół barokowy z 1755 roku sugestywnie oświatlony nocą tworzy romantyczną panoramę	W romantyczną panoramę miasta wpisuje się, efektownie podświetlony nocą, barokowy kościół z

města.	miasta.	1755 roku.
Vodní nádrž Nemilka o rozloze 21 ha je mimopstruhovým rybářským revírem	Zbiornik <i>wody</i> Nemilka o powierzchni 21 ha jest <i>rewierem wędkarskim</i> (z wyjątkiem połowu pstrągów).	Zbiornik <i>wodny</i> Nemilka, o powierzchni 21 ha, jest <i>łowiskiem wędkarskim</i> (z wyjątkiem połowu pstrągów).
Na Moravě ojedinělou samostatně stojící renesanční hrobkou je hrobka vladycké rodiny Bukůvků z Bukůvky v Postřelmově se zajímavou ikonografickou výzdobou a kovanou mříží.	Jedynym w swoim rodzaju grobowcem renesansowym na Morawach <i>stojącym samodzielnie jest</i> grobowiec rodziny władyków – rodziny Bukůvkůw z Bukůvky w Postřelmovie z interesującym zdobieniem ikonograficznym z rzeźbioną <i>wykuwaną</i> kratą.	W Postřelmowie na uwagę zasługuje jedyny w swoim rodzaju <i>wolnostojący</i> renesansowy grobowiec rodziny Bukůvkůw z Bukůvky, który posiada interesujące zdobienia ikonograficzne i rzeźbioną <i>kratą</i> kratę.
Malebná zřícenina hradu Brníčko nad stejnojmennou obcí je jedním z někdejších sídel pánů Tunků, stavitelů rybníční sítě na Zábřežsku.	Malownicze ruiny zamku Brníčko nad gminą o tej samej nazwie są jednym z <i>niegdysiejszych</i> siedzib panów Tunklów, którzy <i>zbudowali</i> sieć stawów w regionie Zábřehu.	Malownicze ruiny zamku Brníčko nad miejscowością o tej samej nazwie, są jedną z <i>dawnych</i> siedzib panów Tunklów, którzy <i>zainicjowali powstanie</i> sieci stawów w okolicach Zábřehu.
Zábřežsko je lokalitou zdravé přírody a rájem aktivního odpočinku	<i>Region Zábřeh jest</i> regionem <i>zdrowej</i> przyrody i rajem aktywnego odpoczynku.	<i>Okolice Zábřeh to</i> region o <i>nieskażonej</i> naturze i raj dla aktywnego odpoczynku.
Památník dokončení železniční trati Olomouc –	<i>Pamiętnik</i> dokonczenia trasy kolejowej Ołomuniec	<i>Pomnik</i> upamiętnający dokonczenie trasy

Praha, Hoštejn, obelisk z roku 1845 na vrcholu hradního kopce.	– Praga, Hoštejn, obelisk z 1845 roku na szczycie górk i zamkowej.	kolejowej Ołomuniec – Praga, Hoštejn, obelisk z 1845 roku na szczycie góry zamkowej.
Výrazné pozůstatky hradu ze 14. století.	Wyrazne resztki zamka z XIV wieku.	Fragmety zamku z XIV wieku.
Sraz a soutěž autoveteránů – Zábřeh.	Spotkanie i konkurs weteranów samochodowych .	Zlot i konkurs zabytkowych pojazdów .
V zimním období si krásu přírody Zábřežska můžete vychutnat zejména na zasněžených svazích i pláních.	W okresie zimowym piękno przyrody regionu Zábřehu można sobie wysmakować szczególnie na zasněžonych zboczach i błoniach.	W okresie zimowym piękno przyrody okolic Zábřehu podziwiać można szczególnie na zasněžonych zboczach i błoniach.
Dětem nabízíme sáňkování, bobování, koulování i sněžuláky.	Dla dzieci proponujemy zjeżdżanie na sankach, jazdę na bobsleju, rzucanie śniegiem i robienie bałwanów.	Dla dzieci proponujemy zjeżdżanie na sankach, jazdę na bobsleju, rzucanie śniegiem i lepienie bałwanów.
Zábřeh nabízí nejen poznání minulosti, odpočinek, sportovní vyžití, ale i veškerý komfort služeb.	Zabrzeg oferuje nie tylko zapoznanie się z przeszłością, wypoczynek, sport, ale także całkowity komfort usług.	Zabrzeg oferuje nie tylko zapoznanie się z przeszłością tego regionu, wypoczynek, sport, ale również pełny komfort usług.
Na jeho dramatický konec v česko-uherských válkách upomínají nejen do daleka rozesté kameny z hradní	Jego dramatyczny koniec w czasie wojen czesko-węgierskich przypominają nie tylko rozsiane w dali	Jego dramatyczny koniec w czasie wojen czesko-węgierskich przypominają nie tylko rozrzucone po

<p>věže roztržené střelným prachem, ale i nedávné archeologické nálezy požárem zničené strážnice.</p>	<p>kamienie z wieży zamkowej rozbite przez proch strzelniczy, ale także znaleziona niedawno przez archeologów strażnica zniszczona w wyniku pożaru.</p>	<p>okolicy kamienie pochodzące z wysadzonej wieży zamkowej, ale także znaleziona niedawno przez archeologów strażnica, zniszczona w wyniku pożaru.</p>
<p>Obec se rozprostírá v délce 14 km údolím řeky Bělé až po Videlské sedlo a na jihozápad po Červenohorské sedlo.</p>	<p>Miejscowość rozklada się na długości 14 km w dolinie rzeki Bělé aż do Videlskiego sedla a na południowy zachód do Červenohoskiego sedla.</p>	<p>Miejscowość rozciga się na długości 14 km w dolinie rzeki Bělé aż do Videlskiego sedla a na południowy zachód do Červenohoskiego sedla.</p>
<p>V rámci tohoto partnerství je každoročně realizováno mnoho kulturních a sportovních akcí. Největšími akcemi jsou vždy Dožinky, které pořádají obě obce.</p>	<p>W ramach tego partnerstwa są co roku realizowane liczne imprezy kulturalne i sportowe. Największą imprezą są zawsze Dożynki, które organizowane są przez obie miejscowości.</p>	<p>W ramach tego partnerstwa co roku organizowane są liczne imprezy kulturalne i sportowe. Największa impreza to zawsze Dożynki, które przygotowywane są przez obie miejscowości.</p>
<p>Zde vás provede expozicí automatické průvodce GuidePort, čímž je Šumperk jediným městem v republice, kde tento supermoderní způsob prohlídky najdete současně na dvou místech.</p>	<p>Po wystawie oprowadzi was automatyczny przewodnik GuidePort, przy czym Szumperk (Šumperk) jest jedynym miastem w kraju, gdzie taki super nowoczesny sposób oprowadzania można znaleźć jednocześnie w dwóch miejscach.</p>	<p>Po wystawie oprowadzi Państwa automatyczny przewodnik GuidePort. Szumperk (Šumperk) to jedyne miasto w kraju, gdzie taki super nowoczesny sposób oprowadzania można znaleźć jednocześnie w dwóch miejscach.</p>

Obec Bělá pod Pradědem klimaticky leží v chladné oblasti poměrem dní v roce 10 – 30 letních, 140 – 160 mrazových, 100 – 120 se sněhovou pokrývkou.	Miejscowość Bělá pod Pradědem od strony klimatycznej jest położona w <i>zimny</i> obszarze ze <i>stosunkiem</i> dni w roku 10 – 30 letnich, 140 – 160 mroźnych, 100 – 120 z utrzymującym się śniegiem.	Miejscowość Bělá pod Pradědem pod względem klimatycznym położona jest w <i>chłodnym</i> obszarze z <i>następującym stosunkiem</i> dni w roku 10 – 30 letnich, 140 – 160 mroźnych, 100 – 120 z utrzymującym się śniegiem.
Hasičská soutěž O pohár starosty	Zawody strażackie <i>O puchar starosty</i>	Zawody strażackie „ <i>O puchar wójta</i> ”
Rozsvěcení dýní	<i>Rozświecanie</i> dyni	<i>Rozświetlanie</i> dyni
Přírodní rezervace Šumárník	<i>Użytek ekologiczny</i> Šumárník	<i>Rezerwat przyrody</i> Šumárník
Setkávají se zde rostliny z Malé Asie – šabřina tatarská a z Alp – mázdřinec rakouský.	Možna tu takže spotkać rośliny z <i>Malej Azji</i> – szczwoligorz tatrski oraz z Alp – żebrowiec górski.	Možna tu takže spotkać rośliny z <i>Azji Mniejszej</i> – szczwoligorz tatrski oraz z Alp – żebrowiec górski.
Přírodní rezervace Borek	<i>Użytek ekologiczny</i> Borek	<i>Rezerwat przyrody</i> Borek
V roce 2011 by měla být zahájena rekonstrukce tohoto hřbitova.	W 2012 roku zakończona <i>rekonstrukcja</i> tego cmentarza.	W roku 2012 roku zakończona została <i>renowacja</i> tego cmentarza.
Jeho výška byla 45 metrů. (Vysokého vodopádu)	<i>Posiadał</i> kiedyś wysokość 45 metrów.	<i>Miał</i> kiedyś wysokość 45 metrów.
V zimním období se zde ukládá velké množství sněhu, který posunem a plazením mechanicky narušuje vegetační kryt,	W okresie zimowym znajduje się tutaj duża ilość śniegu, który zsuwając się, niszczy <i>pokrycie</i> <i>wegetacyjne</i> , warstwę	W okresie zimowym znajduje się tutaj duża ilość śniegu, który zsuwając się, niszczy <i>wegetację</i> , warstwę gruntową i podłoże skalne,

půdní povrch a skalní podloží, čímž se udržuje snížená horní hranice lesa.	gruntová i podložie skalne, dzięki czemu utrzymuje się obniżona górna granica lasu.	dzięki czemu utrzymuje się obniżona górna granica lasu.
Z fauny je důležité zmínit například otužilého pěvce čičetku zimní, jesenického papouška křivku obecnou, pravidelně jsou zde nacházeny stopy rysa ostrovida.	Z fauny należy wymienić na przykład niezmordowanego śpiewaka czeczotkę zwyczajną, jesenicką papugę krzyżodzioba świerkowego, regularnie odnajdują się tu ślady rysia euroazyjatyckiego.	Z fauny należy wymienić na przykład wytrzymalego na chłód śpiewaka czeczotkę zwyczajną, jesenicką papugę krzyżodzioba świerkowego. Regularnie odnajdywane są tutaj ślady rysia euroazyjatyckiego.
Javor klen (Acer pseudoplatanus) v Adolfovicích – obvod kmene v 1,3 m – 370 cm, výška stromu 21 m. Vyhlášen v roce 2009.	Klon jawor (Acer pseudoplatanus) w Adolfovicach – obwód pnia na wysokości 1,3 m – 370 cm, wysokość drzewa 21 m. Ogłoszony jako zabytek w 2009 roku.	Klon jawor (Acer pseudoplatanus) w Adolfovicach – obwód pnia na wysokości 1,3 m – 370 cm, wysokość drzewa 21 m. Uznany za pomnik przyrody w 2009 roku.
Po ztrátě správní funkce završily jeho úpadek válečné pohromy, požáry a nakonec i rozdělení Slezska.	Po utracie funkcji administracyjnej jego upadek podkreśliły pogromy wojenne, pożary, a w końcu także podział Śląska.	Po utracie funkcji administracyjnej, jego upadku dopełniły konflikty wojenne, pożary, a w końcu także podział Śląska.
Velké dvojité skalní sedadlo a zvláště v žule krásně vyvinuté mísy jitřily lidskou fantazii a daly vzniknout pověstem.	Duże podwójne skalne siedzisko i w szczególnie piękny sposób ukształtowane w granicie misy drążyły ludzką	Duże podwójne „skalne siedzisko“ i w szczególnie piękny sposób ukształtowane w granicie „misy“ pobudzały ludzką

	wyobraźnię i dały początek legendom.	wyobraźnię i dały początek legendom.
Žulové balvany a plotny, lávky přes kaskády potoků, kořeny statných buků a trail, který vás nenechá ani chvíli vydechnout, to jsou Rychlebské stezky.	Głazy i płyty granitowe, ławki przez kaskady potoków, korzenie wzrostłych buków oraz trail , które nie zostawią ci ani na chwilę odetchnąć, to są szlaki Rychlebskie.	Głazy i płyty granitowe, kładki przez kaskady potoków, korzenie dorodnych buków oraz szlaki rowerowe , które nie pozwolą Ci ani na chwilę odetchnąć, to są szlaki Rychlebskie.
Dnes na stovky poutníků upomínají malebné rustikálně vyhlížející ambity kolem kostela, ojedinelá památka okresu Šumperk.	Dziś setki pielgrzymów upamiętnione są na malowniczych rustykalnych ambitach wokół kościoła, wyjątkowym zabytku powiatu szumperskiego.	Pielgrzymi upamiętnieni zostali na malowniczych rustykalnych krużgankach wokół kościoła - wyjątkowym zabytku powiatu szumperskiego.
Pěchotní sruby.	Zręby piechoty.	Schrony piechoty.
V jeskyních Na Špičáku, známých unikátními tvary chodeb, najdete řadu nápisů a kreseb nedobrovolných obyvatel tohoto místa.	W Jaskiniach Na Špičáku, znanych unikalnymi kształtami korytarzy, znajdziemy mnóstwo napisów i rysunków niedobrowolnych mieszkańców tego miejsca .	W jaskiniach „Na Špičáku”, znanych z unikalnych kształtów korytarzy, znajdziemy mnóstwo napisów i rysunków autorstwa przymusowych mieszkańców tego regionu .
Na severních svazích lázeňského vrchu najdete lyžařské vleky a sjezdové tratě pro pokročilé i začátečníky.	Na północnych zboczach wierzchołka uzdrowiskowego znajdują się wyciągi narciarskie i trasy zjazdowe dla zaawansowanych i	Na północnych zboczach szczytu znajdują się wyciągi narciarskie i trasy zjazdowe dla zaawansowanych i początkujących.

	początkujących.	
Slávu světově proslulých lázní na Grafenbergu nad Jeseníkem založil Vincenz Priessnitz, zakladatel vodoléčby.	Sławę znanemu na całym świecie uzdrowisku na Grafenbergu nad Jesionikiem przyniósł Vincenz Priessnitz, który wprowadził kurację wodną.	Sławę znanemu na całym świecie uzdrowisku na Grafenbergu nad Jesionikiem przyniósł Vincenz Priessnitz, który odkrył lecznicze działanie kuracji wodnych.
Pomníky na lázeňské kolonádě a u pramenů v okolí lázeňských budov jsou poděkováním někdejších pacientů z řady zemí za uzdravení a mnohé poctou samotnému zakladateli vodoléčby.	Pomniki na uzdrowiskowej kolumnadzie oraz przy źródłach w okolicach budynków uzdrowiska to podziękowania byłych pacjentów z różnych krajów za uzdrowienia, a wiele z nich jest hołdem dla samego założyciela i odkrywcy sposobów leczenia wodą.	Pomniki na uzdrowiskowym deptaku oraz przy źródłach w okolicach budynków uzdrowiska to podziękowania byłych pacjentów z różnych krajów za uzdrowienia. Wiele z nich jest hołdem dla samego założyciela i odkrywcy sposobów leczenia wodą.
Nedaleko od ní je obdobně malebný pohled do údolí říčky Bělé ze skalního útvaru Čertovy kameny.	Niedaleko od niej jest podobnie malowniczy widok na dolinę rzeczki Białej (Bělá) z formacji skalnej Čertovy kameny.	Niedaleko od niej rozpościera się podobnie malowniczy widok na dolinę rzeczki Białej (Bělá) z formacji skalnej Čertovy kameny.
K nejvýznamnějším památkám města patří také Evropský dům setkávání, tzv. Geschaderův dům, ve kterém se v době neblaze	Do najbardziej znaczących pamiątek miasta należy także Europejski Dom Spotkań, tzw. Dom Geschadera, w którym w	Do najważniejszych zabytków miasta należy także Europejski Dom Spotkań, tzw. „Dom Geschadera”, w którym w

<p>proslulých čarodějnických procesů odehrály krvavé příběhy a osobní tragédie.</p>	<p>okresie nieszczęsnych i słynnych procesów czarownic odgrywały się przygody i osobiste tragedie konkretnych ofiar.</p>	<p>okresie słynnych procesów czarownic rozgrywały się krwawe wydarzenia i osobiste tragedie konkretnych ofiar z okolic Szumperka.</p>
<p>Ve sklepních prostorách této památkově chráněné budovy se nachází expozice „Čarodějnické procesy“, která využívá nejmodernější technologii průvodcování (tzv. guidePORT) a technicky navazuje na průvodcovaný prohlídkový okruh Šumperkem s názvem „Kde žily čarodějnice“.</p>	<p>W pomieszczeniach piwnicznych tej pamiątkowo chronionej budowy znajduje się ekspozycja „Procesy czarownic”, która wykorzystuje najnowocześniejszą technikę przewodnictwa (tzv. guidePORT), i nawiązuje tematycznie na przechadzkową trasę Šumperkiem „Gdzie w Šumperku mieszkały czarownice”.</p>	<p>W pomieszczeniach piwnicznych tego zabytkowego budynku znajduje się ekspozycja „Procesy czarownic”, która wykorzystuje najnowocześniejszą technikę oprowadzania (tzv. guidePORT) i nawiązuje tematycznie do pieszej trasy po Szumperk „Gdzie w Szumperku mieszkały czarownice”.</p>
<p>Geshaderův dům je také jedním ze zastavení na „Čarodějnické cyklotrase“ vedoucí po stopách čarodějnických procesů od Mohelnice přes Šumperk až do Zlatých Hor.</p>	<p>Dom Gaschadera jest także jednym z zatrzymań na „Czarodziejskiej trasie rowerowej“ prowadzącej po stopach procesów czarownic od Mohelnicy przez Szumperk aż do Złoty Gór.</p>	<p>Dom Gaschadera jest także jednym z przystanków na „Trasie rowerowej szlakiem czarownic” prowadzącej śladem procesów czarownic od Mohelnicy przez Szumperk aż w Złote Góry.</p>
<p>Šumperk byl založen ve 13. století jako správní centrum oblasti, kde se těžily drahé</p>	<p>Szumperk został założony w 13 wieku jako administracyjne centrum</p>	<p>Szumperk został założony w XIII wieku jako administracyjne centrum</p>

kovy.	regionu, gdzie wydobywały się metale szlachetne.	regionu, gdzie wydobywano metale szlachetne.
Postupně se jeho ekonomická síla začala opírat o řemesla, zejména textilní výrobu.	Stopniowo jego siła ekonomiczna zaczęła się opierać o rzemiosła, zwłaszcza o produkcję materiałów włókienniczych.	Z czasem gospodarka miasta zaczęła opierać się na rzemiośle, zwłaszcza na produkcji materiałów włókienniczych.
Pro svou výstavnost bylo tehdy město nazýváno „Malou Vídni“.	Dzięki swej wystawności miasto było wtedy nazywane „Małym Wiedniem“.	Dzięki swej okazałości miasto było wtedy nazywane „Małym Wiedniem“.
Po druhé světové válce došlo k odsunu německých obyvatel města, kteří zde tvořili drtivou většinu.	Po drugiej wojnie światowej doszło do wysiedlenia niemieckich obywateli z miasta, którzy tu tworzyli druzgocą większość.	Po II wojnie światowej doszło do wysiedlenia z miasta obywateli niemieckich, którzy stanowili zdecydowaną większość.
Po krátké stagnaci se město dále rozvíjelo a dnešních cca 28 tisíc obyvatel znamená takřka dvojnásobný stav proti roku 1938.	Po krótkiej stagnacji miasto dalej rozwijało się a współczesny stan 28 tysięcy obywateli oznacza prawie podwójny stan wobec roku 1938.	Po krótkiej stagnacji miasto nadal rozwijało się a obecna liczba 28 tysięcy mieszkańców stanowi niemal dwukrotność stanu z 1938 roku.
Zlatý strom je znakem Domašova z historické pečeti a symbolizuje listnaté stromy, které byly obživou tohoto údolí.	Złote drzewo jest symbolem Domašova z historycznej pieczęci i symbolizuje drzewa liściaste, które stanowiły źródło utrzymania tej doliny.	Złote drzewo to symbol Domašova z zabytkowej pieczęci. Symbolizuje ono drzewa liściaste, które stanowiły źródło utrzymania tej doliny.
Nákladná obnova památek,	Kosztowna odnowa	Kosztowna renowacja

<p>obytných domů a ulic výrazně změnila v posledních letech zanedbanou historickou část Šumperka a vrátila sem plnohodnotný městský život.</p>	<p>pamíetek, domów mieszkalnych i ulic w ostatnich latach wyraźnie zmieniła zanedbaną historyczną część Szumperka i wróciła tu pełnowartościowe życie miejskie.</p>	<p>zabytków, domów mieszkalnych i ulic zmieniła wyraźnie w ostatnich latach zanedbaną zabytkową część Szumperku a centrum zaczęło tętnić życiem.</p>
<p>Expozice, které se nachází ve sklepení, je vybudována tak, aby se zde návštěvník mohl pohybovat sám a přecházet mezi jednotlivými prostory bez doprovodu průvodce.</p>	<p>Podziemia, gdzie znajduje się wystawa, jest wybudowane tak, aby zwiedzający mógł się tu poruszać sam i przechodzić przez z jednego pomieszczenia do drugiego bez oprowadzania.</p>	<p>Podziemia, gdzie znajduje się wystawa, wybudowano tak, aby zwiedzający mógł się tu poruszać sam i przechodzić z jednego pomieszczenia do drugiego, bez oprowadzania.</p>
<p>V roce 1998 představitelé obce rozhodli o vytvoření obecní symboliky.</p>	<p>W 1998 roku przedstawiciele gminy zdecydowali się na opracowanie symboli naszej miejscowości.</p>	<p>W 1998 roku przedstawiciele gminy zdecydowali się na stworzenie symboli naszej miejscowości.</p>
<p>Ze zpracovaných návrhů vybrali návrh Jan Tejkala z Ostravy, který by sobě zahrnoval znamení z historických pečeti Domašova a Adolfovic.</p>	<p>Z przedstawionych propozycji wybrali projekt Jana Tejkala z Ostrawy, w którym zostały wykorzystane znaki z historycznych pieczęci Domašova i Adolfovic.</p>	<p>Z przedstawionych propozycji wybrali projekt Jana Tejkala z Ostrawy, w którym zostały wykorzystane symbole z zabytkowych pieczęci Domašova i Adolfovic.</p>
<p>Barva červená symbolizuje historickou sounáležitost ke Vratislavskému biskupství a</p>	<p>Kolor czerwony symbolizuje historyczną przynależność do</p>	<p>Kolor czerwony symbolizuje historyczną przynależność do</p>

černá barva vyjadřuje historickou zemi Slezsko.	Wrocławskiego Księstwa Biskupiego a kolor czarny wyraża historyczny region Śląsk.	Archidiecezji Wrocławskiej a kolor czarny ma przedstawiać historyczny region Śląsk.
Na praporu jsou symboly zjednodušeny, aby se mohly tisknout a používat jednoduché vlajky: červený list se žlutým vykořeněným listnatým stromem podložený bílými váhami.	Na sztandarze symbole zostały uproszczone, aby mogły być drukowane i w celu możliwości wykonania prostej flagi: czerwone tło z żółtym drzewem liściastym z korzeniami a za nim białe wagi.	Na sztandarze symbole zostały uproszczone tak, aby mogły być drukowane oraz w celu możliwości wykonania prostej flagi: czerwone tło z żółtym wykorzenionym drzewem liściastym a za nim białe wagi.
25. 3. 2009 byl představen nový erb a také obecní prapor, které jsou v současnosti vystaveny v kanceláři starosty.	W dniu 25.03.2009 roku został zaprezentowany nowy herb a także sztandar gminy, które obecnie znajdują się w kancelarii starosty .	W dniu 25.03.2009 roku został zaprezentowany nowy herb a także sztandar gminy, które obecnie znajdują się w kancelarii wójta .
Oproti běžnému západnímu stereotypu má mladý muž dvouřadou vestu, kabátek s vysokým přeloženým límcem a reverzy	W odróżnieniu od bieżącego zachodniego stereotypu młody mężczyzna nosił dwurzędową kamizelkę, płaszcz z wysokim zagiętym kołnierzem z rewersami.	W odróżnieniu od powszechnego zachodniego stereotypu młody mężczyzna nosił dwurzędową kamizelkę, płaszcz z wysokim zagiętym kołnierzem z rewersami.
Konání 7. ročníku Česko – polských dožinek bylo podpořeno finanční spoluúčastí Evropského	Realizacja VII Dożynek czesko-polskich była wsparta finansowo przez Europejski Fundusz Rozwoju	Organizacja VII Dożynek czesko-polskich została wsparta finansowo przez Europejski Fundusz

fondy pro regionální rozvoj (ERDF) prostřednictvím programu „Přeshraniční spolupráce cíl 3 ČR – PL“.	Regionalnego (EFRR) za pośrednictwem programu „Współpracy Transgranicznej Cel3 RCz – PL”.	Rozwoju Regionalnego (EFRR) za pośrednictwem programu „Współpracy Transgranicznej Cel3 RCz – PL”.
Zapomenou také nesmíme na vystoupení 2x ročně v jeskyních Na Špičáku.	Nie można także zapomnieć o <i>wystąpieniach</i> , dwa razy w roku, w jaskiniach Na Špičáku.	Nie można także zapomnieć o <i>występach</i> , dwa razy w roku, w jaskiniach Na Špičáku.
Na vyžádání starosty často vypomáhá s různými problémy v obci, jako jsou například záplavy.	Na prośbę <i>starosty</i> często pomaga w rozwiązywaniu różnych problemów w naszej miejscowości, jak na przykład powodzie.	Na prośbę <i>wójta</i> , często pomaga w rozwiązywaniu różnych problemów w naszej miejscowości, jak na przykład w przypadku powodzi.
Na moderní podobě města se od 2. poloviny 19. století podíleli přední vídeňští architekti, jejichž díla nalezneme v nejrůznějších částech města.	Współczesny kształt miastu od drugiej połowy 19 wieku nadali <i>przedni</i> architekci wiedeńscy, których dzieła możemy znaleźć w najróżniejszych częściach miasta.	Współczesny kształt miastu nadali, w II połowie XIX wieku, <i>ślynni</i> architekci wiedeńscy, których dzieła możemy znaleźć w najróżniejszych częściach miasta.
V návrhu stanov se můžeme dočíst, že: „Účelem spolku jest pěstovati sport a to football, atletiku, házenou, tenis, vodní sporty, box, volleyball, ping – pong a zimní sporty“.	W propozycji statutów czytamy, że: „Celem stowarzyszenia jest krzewienie sportu, szczególnie piłki nożnej, atletyki, piłki ręcznej, <i>tenisa ziemnego</i> , sportów wodnych, boks, <i>piłki siatkowej</i> , ping – ponga i	W propozycji statutów czytamy, że: „Celem stowarzyszenia jest krzewienie sportu, szczególnie piłki nożnej, atletyki, piłki ręcznej, <i>tenisa</i> , sportów wodnych, boks, <i>siatkówki</i> , ping – ponga i sportów

	sportów zimowych”.	zimowych”.
Fotbalisté z Bělé na počátku padesátých let působili pod hlavičkou Sokola Domašov a hráli nižší výkonnostní skupinu v rámci okresu.	Futboliści z Bělé na počátku lat pięćdziesiątych działali w barwach Sokola Domašov i grali w podrzędnej lidze.	Piłkarze z Bělé na początku lat pięćdziesiątych grali w podrzędnej lidze w barwach Sokola Domašov.
Adolfovický pán však byl smrtelně zraněn a do rána zemřel.	Jednak Pan z Adolfovic był śmiertelnie zraniony i rano zmarł.	Pan z Adolfovic został jednak śmiertelnie raniony i nad ranem zmarł.
Základní škola pravidelně pořádá mezinárodní akce pro žáky z partnerských Tułowic, mezi nejoblíbenější patří basketbalové turnaje a olympiády.	Szkoła podstawowa regularnie organizuje międzynarodowe imprezy dla uczniów z partnerskich Tułowic, do najbardziej ulubionych należą turnieje piłki koszykowej i olimpiady.	Szkoła podstawowa regularnie organizuje międzynarodowe imprezy dla uczniów z partnerskich Tułowic, do najbardziej ulubionych należą turnieje koszykówki i olimpiady.
Nově vybudovaná komunikace na Kladské sedlo s hraničním přechodem do Polska nabízí turistům zajímavosti polské oblasti Králického Sněžníku.	Niedawno wybudowana droga na Przełęcz Kłodzką z przejazdem do Polski oferuje turystom ciekawe widoki polskiej strony Kralicki Śnieżnika (Králický Sněžník).	Niedawno wybudowana droga na Przełęcz Płoszczyną z przejściem granicznym do Polski oferuje turystom ciekawe widoki na polską stronę Śnieżnika (Králický Sněžník).
Od druhé poloviny 17. století se v celé střední Evropě jen zde zhotovovala pevná potahová látka, jejíž výrobní tajemství bylo předmětem přísného	O drugiej połowy XVII wieku w całej Europie Środkowej tylko tutaj wyrabiano mocną tkaninę obiciową, której proces produkcji objęty był ścisłą	Od II połowy XVII wieku był on jedynym miejscem w Europie Środkowej gdzie produkowano mocną tkaninę obiciową, której proces produkcji objęty był

utajení.	tajemnicą.	ścislą tajemnicą.
Upravované běžecké trasy odtud míří do mnoha směrů, zvláště na Praděd, na jehož vrcholu se tyčí vysílač s rozhlednou, i na hřebeny masivu Keprníku a Šeráku.	Ratrakowane trasy biegowe zmiierzają w wielu kierunkach, zwłaszcza na Pradziada (Praděd), na <i>wierzchołku</i> którego wznosi się nadajnik radiowy z wieżą widokową, a także w <i>masyw</i> Keprníku i Šeráku.	Przecierane trasy biegowe zmiierzają w wielu kierunkach, głównie na Pradziada (Praděd), na <i>szczycie</i> którego znajduje się nadajnik radiowy z wieżą widokową, a także w <i>stronę grzbietów</i> Keprníku i Šeráku.

Z této analýzy vyplývá, že lexikální chyby jsou v polských překladech tohoto typu velice časté. Překladatelé často užívají doslovný překlad, kterého by se měl zkušený překladatel vyvarovat, protože takový překlad působí velmi krkolomně a pro cizince nesrozumitelně. Z četného užívání bohemizmů v přeložených textech můžeme usuzovat, že překladatelem byl český rodilý mluvčí, zpravidla knihovník anebo zaměstnanec obecního úřadu.

Příklady bohemizmů:

lyžařský areál → areał narciarski → ośrodek/ teren narciarski,

vrcholky (horské) → wierzchołki → szczyty,

gymnázium → gymnazjum → liceum,

konečná zastávka → końcowy przystanek → ostatni przystanek,

náčelník Eskymáků → naczelnik Eskimów → wódz Eskimosów,

kulturní akce → akcje kulturalne → imprezy kulturalne,

někdejší → niegdysiejszy (archaické) → dawny,

veterán (vozidlo) → weteran → pojazd zabytkowy,

hřeben (horský) → grzebień → grzbiet.

V některých případech došlo k naprostému nepochopení kontextu originálního sdělení a tím tak k naprosto chybnému překladu s využitím sémanticky chybného výrazu.

Sémanticky chybné výrazy:

čarodějnické procesy → procesy czardziejskie → procesy czarownic,

pozůstatky (hradu) → resztki → fragmenty,

otužilý → niezmordowany → wytrzymały na chłód.

Překladaelé často nerespektovali pravidlo označení století v polském jazyce jako v případě: založen ve 13. století → założony w 13 wieku → założony w XII wieku.

Domnívám se, že by se tyto chyby daly eliminovat, pokud by byly korektury textů informačně-propagačních materiálů zadávány polským rodilým mluvčím s filologickým vzděláním.

2.3 Překladatelské chyby v rovině stylistické

Další oblastí překladatelských nedostatků v daném vzorku materiálů, byly chyby v rovině stylistické. Tabulka znázorňuje ve třech sloupcích stylistické překladatelské chyby. V prvním sloupci jsou uvedeny úryvky textů ve výchozím (českém) jazyce. Druhý sloupec obsahuje texty stylisticky chybně přeložené do polského jazyka a ve třetím sloupci předkládáme vlastní překladatelská řešení.

CHYBY V ROVINĚ STYLISTICKE		
VÝCHOZÍ TEXT V ČESKÉM JAZYCE	POLSKÝ PŘEKLAD	VLASTNÍ PŘEKLADATELSKÉ ŘEŠENÍ
Jedině v Jeseníkách můžete navštívit gigantickou vodní Přečerpávací elektrárnu Dlouhé Stráně.	Tylko w Jesionikach możecie zwiedzić gigantyczną wodną elektrownię <i>pompowo-szczytową Dlouhé Stráně</i> .	Tylko w Jesionikach możecie Państwo zwiedzić gigantyczną wodną elektrownię <i>szczytowo-pompową „Dlouhé Stráně”</i> .
Originální text úplně chybí.	Z Brannej prowadzą szlaki turystyczne, między innymi na <i>góře Wozka wstawioną legendami</i> .	Z Brannej prowadzą szlaki turystyczne, między innymi na <i>owianną legendami góře Wozka</i> .
Nedaleko obce je v údolí mezi lesy a poli ukryt rybník Sychrov.	Niedaleko gminy w dolinie pomiędzy lasami i polami <i>ukryty jest</i> staw Sychrov.	Niedaleko miejscowości - w dolinie pomiędzy lasami i polami <i>kryje się</i> staw Sychrov.
Na moravské straně sedla leží městečko Branná, někdejší Kolštejn (Goldstein), jehož název upomíná na těžbu zlata.	<i>Po stronie morawskiej</i> przełęcz leży miasteczko Branná, niegdysiejszy Kolštejn (Goldnstein), którego nazwa przypomina wydobywanie złota.	<i>Po morawskiej stronie</i> przełęcz leży miasteczko Branná, dawny Kolštejn (Goldnstein), którego nazwa związana była z wydobywaniem złota.

Pro svůj profil je trať z Ramzové do Jeseníku nazývána Slezský Semmering.	Trasa kolejowa z Ramzowej (Ramzová) do Jesionika <i>nazywana jest z powodu swojego profilu „Śląski Semmering”</i> .	Trasa kolejowa z Ramzowej (Ramzová) do Jesionika z <i>powodu swojego profilu nazywana jest „Śląskim Semmeringiem”</i> .
Rekonstruovaná část zámku je přístupná a umožňuje konání kulturních akcí a pořádání výstav.	<i>Zrekonstruowana część pałacu udostępniona jest zwiedzającym i umożliwia odbywanie się imprez kulturalnych i organizowanie wystaw.</i>	<i>Odremontowaną część zamku udostępniono zwiedzającym. Odbywają się w niej imprezy kulturalne oraz organizowane są wystawy.</i>
Ramzovské sedlo a jeho okolí nabízí příležitosti pro příjemné prožití letní i zimní dovolené.	<i>Przełęcz Ramzowa (Ramzovské sedlo) i jej okolica oferuje okazje dla milego spędzenia czasów letnich i zimowych.</i>	<i>Przełęcz Ramzowa (Ramzovské sedlo) i jej okolica to miejsca, gdzie można miło spędzić wczasy letnie i zimowe.</i>
Původně gotický hrad byl přestavěn na sklonku 16. století v renesanční zámek.	Pierwotnie gotycki zamek został przebudowany pod koniec XVI wieku w <i>pałac renesansowy</i> .	Pierwotnie gotycki zamek został przebudowany pod koniec XVI wieku na <i>renesansowy pałac</i> .
V současnosti pokračuje jeho rekonstrukce. Zpřístupněn veřejnosti.	<i>Obecnie odbywa się jego rekonstrukcja. Jest udostępniony dla publiczności.</i>	<i>Obecnie odbywa się jego renowacja, jednak jest udostępniony dla publiczności.</i>
V průběhu sezóny výstavy a kulturní akce.	<i>W przebiegu sezonu wystawy i akcje kulturalne.</i>	<i>W sezonie odbywają się wystawy i imprezy kulturalne.</i>
I tato níže položená oblast může poskytnout kvalitní služby milovníkům	<i>I tato poniżej położona przestrzeń może zapewnić dobrej jakości usługi dla</i>	<i>I ten, niżej położony region, może zapewnić dobrej jakości usługi</i>

sjezdového lyžování.	miłośników narciarstwa zjazdowego.	miłośnikom narciarstwa zjazdowego.
Pro zpestření pobytu zde najdete dráhu pro horské minikáry a v sousedním Petříkově unikátní bobovou dráhu.	<i>W celu urozmaicenia pobytu znajdziemy tu tor dla gokartów górskich a w sąsiedniej miejscowości Petříkov unikalny tor bobslejowy.</i>	<i>Atrakcje urozmaicające pobyt: tor dla gokartów górskich i, zjadający się w miejscowości Petříkov, unikalny tor bobslejowy.</i>
Základní škola pravidelně pořádá mezinárodní akce pro žáky z partnerských Tulovic, mezi nejoblíbenější patří basketbalové turnaje a olympiády.	<i>Szkoła podstawowa regularnie organizuje międzynarodowe imprezy dla uczniów z partnerskich Tulowic, do najbardziej ulubionych należą turnaje piłki koszykowej i olimpiady.</i>	<i>Szkoła podstawowa regularnie organizuje międzynarodowe imprezy dla uczniów z partnerskich Tulowic. Do najbardziej ulubionych należą turnaje koszykówki i olimpiady.</i>
Přimo u dolní stanice bobové dráhy je pro Vás nyní nově otevřena lukostřelba, kde si mohou pod dohledem děti i dospělí vyzkoušet střelbu z luku na cíl.	Bezpośrednio przy dolnej stacji toru bobslejowego jest dla Państwa teraz nowo otwarty areał do strzelania z łuku, <i>gdzie mogą sobie dzieci i dorośli pod nadzorem wypróbować strzelanie z łuku do celu.</i>	Bezpośrednio przy dolnej stacji toru bobslejowego jest dla Państwa teraz nowo otwarty teren do strzelania z łuku, <i>gdzie dzieci i dorośli, pod nadzorem, mogą wypróbować strzelanie z łuku do celu.</i>
Záleží na vaší odvaze, jakou rychlostí dráhu dlouhou 855 m projedete.	<i>Zależy od Państwa odwagi, jaką szybkością pojedą Państwo na torze o długości 855 m.</i>	<i>Od Państwa odwagi zależy z jaką szybkością pojedą Państwo po torze o długości 855 m.</i>
Patří k tomu nejlepšímu, kde lze v Jeseníkách strávit	Należy <i>do tego najlepszego</i> , gdzie można w Jesionikach (Jeseníky) spędzić wczasy	Należy <i>do najatrakcyjniejszych miejsc</i> w Jesionikach (Jeseníky), w

dovolenou na lyžích.	na nartach.	których można spędzić wczasy na nartach.
K ubytování slouží hotely, penziony i apartmány.	<i>Do zakwaterowania służą hotele, pensjonaty i apartamenty.</i>	<i>Zakwaterowanie – w hotelach, pensjonatach i apartamentach.</i>
Lyžařský areál určený pro nejširší klientelu od rodinného až po náročné lyžování.	Areál narciarski przeznaczony dla <i>najszerszej klienteli od narciarstwa rodzinnego po narciarstwo wyczynowe.</i>	Teren narciarski przeznaczony dla <i>najszerszej klienteli: od narciarstwa rodzinnego po narciarstwo wyczynowe.</i>
Častým cílem turistů směřujících na Javornicko je zámek Jánský Vrch, stojící na místě někdejšího hradu, který je zde připomínán již na počátku 14. století.	<i>Częstym celem turystów zmierzających w region Javorníka</i> jest pałac Jánský Vrch, stojący w miejscu dawnego zamku, który pojawił się tutaj już na początku XIV wieku.	<i>Częstym celem turystów, zmierzających w region Javorníka, jest</i> pałac Jánský Vrch. Stoi on w miejscu dawnego zamku, wzniesionego tutaj już na początku XIV wieku.
Ve městě pod zámek lze navštívit městské muzeum, v němž je připomenuta historie města, včetně působení hudebního skladatele Karla Ditterse z Dittersdorfu v biskupových službách na zámku Jánský Vrch.	<i>W mieście pod pałacem</i> zwiedzić można muzeum miejskie, upamiętniające historię miasta oraz działalność kompozytora Karla Dittersa z Dittersdorfu pracującego na zlecenie biskupów w pałacu Jánský Vrch.	<i>W mieście położonym u stóp pałacu,</i> zwiedzić można muzeum, w którym upamiętniono historię miasta oraz działalność kompozytora Karla Dittersa z Dittersdorfu pracującego na zlecenie biskupów w pałacu Jánský Vrch.
Nejzápadnější obcí Českého Slezska je Bílá Voda s objekty prvního piaristického gymnázia ve Slezsku z roku 1733.	<i>Najbardziej wysuniętą na zachód gminą czeskiego Śląska jest Biała Woda (Bílá Voda) z obiektami pierwszego gimnazjum</i>	<i>Najbardziej wysuniętą na zachód gminą czeskiego Śląska jest Biała Woda (Bílá Voda), w której mieści się pierwsze na</i>

<p>Kulturní památkou byl zde vyhlášen také hřbitov.</p>	<p><i>zakonu pijarów na Śląsku z 1733 roku. Cmentarz również został ogłoszony zabytkiem kultury.</i></p>	<p><i>Śląsku liceum zakonu pijarów z 1733 roku. Za zabytek kultury uznano także znajdujący się tutaj cmentarz.</i></p>
<p>Na počátku 20. století došlo k romantické úpravě tohoto místa, odkud je nádherný výhled do údolí.</p>	<p>Na początku XX wieku <i>doszło do romantycznej zmiany tego miejsca, skąd jest piękny widok na dolinę.</i></p>	<p>Na początku XX wieku <i>przebudowano to miejsce w stylu romantycznym. Rozpościera się stąd piękny widok na dolinę.</i></p>
<p>Další vyhlídku poskytuje pověstmi opředená Čertova kazatelna, rolové skály nad hluboce zaříznutým údolím Račího potoka, kde nalezneme přírodní rezervaci.</p>	<p>Kolejny punkt widokowy znajduje się na okrytej legendami <i>Czarciej Kazalnicy (Čertova kazatelna), skalach gnejsowych nad wrytą głęboko doliną potoku Račí potok, gdzie znajdziemy rezerwat przyrody.</i></p>	<p>Kolejny punkt widokowy znajduje się na okrytej legendami <i>Czarciej Kazalnicy (Čertova kazatelna) - skalach gnejsowych nad głęboką doliną potoku o nazwie Račí potok. To rezerwat przyrody.</i></p>
<p>V jednom z nich, Domě partnerství, se nachází muzeum s expozicí osídlování Vidnavska, nabízející poznání historie regionu, jeho geomorfologie, zoologie i prezentaci významných osobností z města a okolí.</p>	<p>W jednym z nich – Domu partnerstwa (Dům partnerství) – znajduje się muzeum z wystawą poświęconą osadnictwu w regionie Widnawy (Vidnavsko), dzięki któremu <i>można poznać</i> historię regionu, jego geomorfologię, zoologię oraz prezentację ważnych postaci z miasta i okolic.</p>	<p>W jednym z nich – „Domu partnerstwa” (Dům partnerství) – znajduje się muzeum z wystawą poświęconą osadnictwu w regionie Widnawy (Vidnavsko), dzięki któremu <i>poznać można</i> historię regionu, jego geomorfologię, zoologię oraz prezentację ważnych postaci z miasta i okolic.</p>

<p>V blízkosti státní hranice s Polskem se rozkládá chráněná přírodní rezervace Vidnavské mokřiny s výskytem vzácných rostlin a mimořádnou pestrostí živočišných druhů.</p>	<p>W pobliżu granicy państwa z Polską położony jest rezerwat Vidnavské mokřiny, gdzie występują rzadkie rośliny i wyjątkowa ilość gatunków zwierząt.</p>	<p>W pobliżu granicy z Polską położony jest rezerwat „Vidnavské mokřiny”, gdzie występują rzadkie rośliny i wyjątkowa ilość gatunków zwierząt.</p>
<p>Nádheru přírody Rychlebských hor dokreslují městečka, zříceniny hradů a také zámek Jánský Vrch, oblíbené sídlo vratislavských biskupů.</p>	<p>Urok przyrody Rychlebskich Gór (Rychlebské hory) urozmaicają miasteczka, ruiny zamków a także pałac Jánský vrch, ulubiona siedziba biskupów wrocławskich.</p>	<p>Uroku przyrody Gór Złotych (Rychlebské hory) dopełniają miasteczka, ruiny zamków, a także pałac Jánský vrch - ulubiona z siedzib biskupów wrocławskich.</p>
<p>Jen zde najdete množství zatopených lomů ukrytých v lůně lesů vyzývajících v horkých dnech k chladné koupeli.</p>	<p><i>Tylko tu znajdziesz mnóstwo zalanych kamieniołomów ukrytych w łonie lasów kuszących w gorących dniach do chłodnej kąpieli.</i></p>	<p><i>Tylko tu znajdziesz mnóstwo zalanych kamieniołomów, ukrytych pośród lasów, kuszących w gorących dniach by zażyć chłodnej kąpieli.</i></p>
<p>Zdejší lyžařský areál a běžecké trasy v Rychlebských horách vyzařují pohodu a jsou stvořené zvláště pro klidnou rodinnou rekreaci.</p>	<p><i>Tutejszy areal narciarski i trasy biegowe w Górach Rychlebskich (Rychlebské hory) jest bardzo przyjemny a wytworzony w szczególności do spędzenia rekreacji rodzinnej.</i></p>	<p><i>Tutejszy ośrodek narciarski i trasy biegowe w Górach Złotych są bardzo atrakcyjne i stworzone w szczególności do wypoczynku rodzinnego.</i></p>
<p>Srdcovité profily chodeb řadí jeskyni mezi přírodní unikáty.</p>	<p><i>Profile korytarzy w kształcie serca plasują jaskinie pomiędzy</i></p>	<p><i>Jaskinie z korytarzami w kształcie serca są unikatami przyrody.</i></p>

	<i>unikatami przyrody.</i>	
Čarodějnická cyklotrasa	<i>Czarodziejski szlak rowerowy</i>	<i>Trasa rowerowa szlakiem czarownic</i>
Moderně vybudovaný lyžařský areál nabízí komfortní služby, pro rodinnou dovolenou jsou zde méně náročné sjezdářské tratě.	<i>Nowocześnie zbudowany areal narciarski oferuje komfortowe usługi, dla czasów rodzinnych są tu mniej trudne trasy zjazdowe.</i>	<i>Nowoczesny teren narciarski oferuje szereg komfortowych usług. Dla rodzin z dziećmi przygotowane są tu mniej trudne trasy zjazdowe.</i>
V někdejších kasárnách vzniklo vojenské muzeum s expozicí historie kasáren a další expozicí upomínající na minulost betonových pevností, vybudovaných v pohraničí před druhou světovou válkou. Na ně navazuje naučná stezka.	W byłych koszarach powstało muzeum wojskowe z wystwą poświęconą historii koszarów i innymi ekspozycjami upamiętniającymi przeszłość betonowych warowni, wybudowanych na pograniczu <i>przed drugą wojną światową, nawiązuje do nich także ścieżka dydaktyczna.</i>	W byłych koszarach powstało muzeum wojskowe z wystwą poświęconą historii koszarów i innymi ekspozycjami upamiętniającymi przeszłość betonowych warowni, wybudowanych na pograniczu czesko-polskim <i>przed drugą wojną światową. Nawiązuje do nich także ścieżka dydaktyczna.</i>
Značené stezky odtud vedou do Rychlebských hor, ale po otevření hranic také do Polska na atraktivní Czarnou Górę a do lázní Miedzogórze.	Oznakowane szlaki prowadzą stąd do Gór Rychlebskich (Rychlebské hory), a po <i>otwarciu granic także do Polski</i> na atrakcyjną Czarną Górę i do kurortu Miedzogórze.	Oznakowane szlaki prowadzą stąd w Góry Rychlebskie (Rychlebské hory), a po <i>otwarciu granic także do Polski</i> na atrakcyjną Czarną Górę i do kurortu Miedzogórze.
Na jeho dramatický konec	Jego dramatyczny koniec w	Jego dramatyczny koniec w

<p>v česko-uherských válkách upomínají nejen do daleka rozesté kameny z hradní věže roztržené střelným prachem, ale i nedávné archeologické nálezy požárem zničené strážnice.</p>	<p>czasie wojen czesko-węgierskich przypominają nie <i>tylko rozsiane w dali kamienie z wieży zamkowej rozbite przez proch strzelniczy, ale także znaleziona niedawno przez archeologów strażnica zniszczona w wyniku pożaru.</i></p>	<p>czasie wojen czesko-węgierskich przypominają nie <i>tylko rozrzucone po okolicy kamienie pochodzące z wysadzonej wieży zamkowej, ale także znalezione niedawno przez archeologów fragmenty strażnicy, zniszczonej w wyniku pożaru.</i></p>
<p>Severně od Hanušovic se nachází u obce Vysoké Žibřidovice socha Kristus na hoře Olivetské postavená v roce 1780, dědem hudebního skladatele Franze Schuberta, Carlem Schubertem.</p>	<p>Na północ od Hanuszowic <i>obok gminy Vysoké Žibřidovice</i> znajduje się rzeźba Chrystusa na Górze Oliwnej postawiona w 1780 roku, przez dziadka kompozytora Franza Schuberta – Carla Schuberta.</p>	<p>Na północ od Hanuszowic, <i>pod gminą Vysoké Žibřidovice</i>, znajduje się rzeźba Chrystusa na Górze Oliwnej postawiona w 1780 roku, przez dziadka kompozytora Franza Schuberta – Carla Schuberta.</p>
<p>Zájemci o vojenskou historii si přijdou na své na Staroměstsku.</p>	<p><i>Zainteresowani o historię wojskową zadowolą swoje upodobnienia w regionie Starego Miasta (Staré Město).</i></p>	<p><i>Region Starego Miasta to raj dla miłośników historii wojskowości.</i></p>
<p>Krajina vhodná v létě pro trampování a toulání se v lesích nabízí také zábavu ve sportovních areálech a pro milovníky jízdy na koních projížďky do přírody.</p>	<p><i>Region nadający się latem do trampowania i tułania się po lasach oferuje także zabawę w arealach sportowych a dla miłośników jazdy konnej przejażdżki do przyrody.</i></p>	<p><i>Region idealny w lecie do wędrowek i włóczęg po lasach, oferuje także rozrywkę w ośrodkach sportowych, a dla miłośników jazdy konnej przejażdżki w plenerze.</i></p>

Ve Vodní tvrzi blízko náměstí dnes sídlí Vlastivědné muzeum Jesenicka.	<i>W Twierdzy Wodnej w pobliżu rynku</i> ma dziś siedzibę Muzeum Krajoznawcze regionu Jesioników.	<i>W znajdującej się w pobliżu rynku Twierdzy Wodnej</i> ma dziś siedzibę Muzeum Krajoznawcze regionu Jesioników.
V jeho stálých expozicích se seznámíte s historií Jesenicka, faunou a flórou Jeseníků a jejich geologickým vývojem.	Dzięki stałej wystawie można zapoznać się z historią regionu, <i>fauną i florą Jesioników oraz ich rozwojem geologicznym.</i>	Dzięki stałej ekspozycji można zapoznać się z historią regionu, <i>fauną i florą oraz rozwojem geologicznym Jesioników.</i>
Připravte se na zážitky	Przygotuj się <i>na przeżycia</i>	Przygotujcie się <i>na niezapomniane przeżycia</i>
Javornicko a Žulovsko, oblíbené v létě turisty, nabízí také v zimě podmínky pro příjemnou dovolenou.	<i>Region Javornika i Żulowsko, w okresie letnim ulubione przez turystów, oferuje także w okresie zimowym warunki dla przyjemnych wczasów.</i>	<i>Region Javornika i Żulowska, chętnie odwiedzany przez turystów w okresie letnim, oferują także przyjemne wczasy w okresie zimowym.</i>
Založil je Vincenz Priessnitz, který skloubil prvky vodoléčby s aktivním pohybem.	Założył je Vincenz Priessnitz, <i>który połączył elementy kuracji wodnej z aktywnym ruchem.</i>	Założył je Vincenz Priessnitz, <i>który w swojej kuracji połączył elementy wodne z aktywnym ruchem.</i>
Najdete zde krytý bazén a v areálu ranče Orel moderní adrenalin park.	<i>Znaleźć tu</i> można kryty <i>basen, a</i> na terenie rancza <i>Orel</i> nowoczesny Adrenalin Park.	<i>Znajduje się tutaj</i> kryty <i>basen a</i> na terenie rancza <i>„Orel”</i> nowoczesny Adrenalin Park.
Odtud již není daleko k Jeskyním Na Pomezí.	Stąd już <i>niedaleko jest do Jaskiń na Pomezí.</i>	Stąd już <i>niedaleko do jaskiń „Na Pomezí”.</i>
Pomníky na lázeňské	Pomniki na uzdrowiskowej	Pomniki na

<p>kolonádě a u pramenů v okolí lázeňských budov jsou poděkováním někdejších pacientů z řady zemí za uzdravení a mnohé poctou samotnému zakladateli vodoléčby.</p>	<p>kolumnadzie oraz przy źródłach w okolicach budynków uzdrowiska to podziękowania byłych pacjentów z różnych krajów za uzdrowienia, a wiele z nich jest hołdem dla samego założyciela i odkrywcy sposobów leczenia wodą.</p>	<p>uzdrowskim deptaku oraz przy źródłach w okolicach budynków uzdrowiska to podziękowania byłych pacjentów z różnych krajów za uzdrowienia. Wiele z nich jest hołdem dla samego założyciela i odkrywcy sposobów leczenia wodą.</p>
<p>V Priessnitzově rodném domě v areálu lázní je umístěna expozice “Vincenz Priessnitz a lázně Grafenbegr”, která seznamuje s historií lázeňství na Jesenicku.</p>	<p><i>W rodzinnym domu Priessnitz na terenie uzdrowiska</i> umieszczona jest wystawa „Vincenz Priessnitz i uzdrowisko Grafenberg”, która prezentuje historię lecznictwa uzdrowskiego w regionie Jesionika.</p>	<p><i>W znajdującym się na terenie uzdrowskiego domu rodzinnym Priessnitz</i> umieszczona jest wystawa „Vincenz Priessnitz i uzdrowisko Grafenberg”, która prezentuje historię lecznictwa uzdrowskiego w regionie Jesionika.</p>
<p>Je výchozím bodem do Jeseníků pro turisty i cykloturisty.</p>	<p><i>Jest punktem wyjścia w pasmo Jesioników dla turystów pieszych i rowerszystów.</i></p>	<p><i>To początek tras turystycznych i rowerowych w Jesionikach.</i></p>
<p>Národní přírodní rezervace Šerák - Keprník je nejstarší rezervací na Moravě, vyhlášenou již v roce 1903.</p>	<p><i>Narodowy rezerwat przyrody Šerák – Keprník</i> to najstarszy rezerwat na Morawach, ogłoszony już w 1903 roku.</p>	<p><i>Narodowy rezerwat przyrody „Šerák – Keprník”</i> to najstarszy rezerwat na Morawach, utworzony już w 1903 roku.</p>
<p>Úspěchy jesenických lázní inspirovaly v Lipové-</p>	<p>Sukcesy uzdrowskiego w Jesioniku zainspirowały</p>	<p>Sukcesy sanatorium w Jesioniku zainspirowały</p>

lázních Johanna Schrotha k založení klimatických lázní.	Johanna Schrotha do założenia uzdrowiska klimatycznego <i>w Lipové-lázních.</i>	Johanna Schrotha do założenia uzdrowiska klimatycznego <i>w miejscowości Lipová-lázně.</i>
Upravované běžecké trasy odtud míří do mnoha směrů, zvláště na Praděd, na jehož vrcholu se tyčí vysílač s rozhlednou, i na hřebeny masivu Keprníku a Šeráku.	Ratrakowane trasy biegowe zmiierzają w wielu kierunkach, zwłaszcza na Pradziada (Praděd), na wierzchołku którego wznosi się nadajnik radiowy z wieżą <i>widokową, a także</i> w masyw Keprníku i Šeráku.	Przecierane trasy biegowe zmiierzają w wielu kierunkach, głównie na Pradziada (Praděd), na szczycie którego znajduje się nadajnik radiowy z wieżą <i>widokową a także</i> w stronę grzbietów Keprníku i Šeráku.
Klimatické lázně s mimořádnými podmínkami pro léčbu, relaxaci a odpočinek.	<i>Uzdrowisko klimatyczne z nadzwyczajnie dogodnymi warunkami dla leczenia, relaksacji i odpoczynku.</i>	<i>Klimatyczne uzdrowisko z niezwykle dogodnymi warunkami do leczenia, relaksacji i odpoczynku.</i>
Lázně vyhlášené úspěchy při léčbě kožních chorob, obezity a cukrovky.	Uzdrowisko <i>słynące sukcesami przy leczeniu</i> chorób skórnych, nadwagi i cukrzycy.	Uzdrowisko <i>znane z osiągnięć w leczeniu</i> chorób skórnych, nadwagi i cukrzycy.
Jako návštěvníci můžete v nádherném prostředí prožít relaxační či rekondační pobyty.	<i>Jako zwiedzający mogą Państwo w przepięknym środowisku spędzić pobyty relaksacyjne lub rekondycyjne.</i>	<i>Goście mogą wypocząć tutaj w przepięknym otoczeniu, wybierając pobyt relaksacyjny bądź leczniczy.</i>
Nejširší spektrum nabídky areálu umožní výběr aktivit každému bez ohledu na věk, výkonnost a naturel.	<i>Najszersza gama oferty areálu umożliwi dobór aktywności dla każdego</i> bez względu na wiek,	<i>Szeroka oferta Centrum umożliwi każdemu aktywny wypoczynek</i> bez względu na wiek, sprawność i

	sprawność i naturel.	osobowość.
Návštěvu jesenických lázní spojí zvědaví turisté s výlety do okolí, kde láká rozhledna na Zlatém chlumu a nedaleký skalní útvar Čertovy kameny.	<i>Odwiedzenie jesionickiego uzdrowiska łączą ciekawi turyści z wycieczkami do okolicy, gdzie kusi wieża widokowa na wzgórzu Zlatý chlum i niedaleki utwór skalny Czarcie Kamienie (Čertovy kameny).</i>	<i>Turyści łączą odwiedzinę w jesionickim uzdrowisku z wycieczkami po okolicy. Tam kusi wieża widokowa na wzgórzu Zlatý chlum i niedaleki twór skalny Czarcie Kamienie (Čertovy kameny).</i>
Zpestřit program si můžete i vyjížděkami na koních.	<i>Urozmaicić program można sobie i przejażdżkami konnymi.</i>	<i>Pobyt można sobie urozmaicić przejażdżkami konnymi.</i>
Nároční turisté vyrazí za krásami Hrubého Jeseníku a ty nejzdatnější čeká v případě příznivého počasí daleký rozhled z vyhlídkové terasy věže na Pradědu.	Wymagający turyści <i>wyruszają za pięknem</i> Wysokiego Jesionika (hrubý Jeseník) a tych najbardziej zdatnych czeka <i>w razie dobrej pogody</i> daleki widok z tarasu widokowego na Pradziadzie (Praděd).	Wymagający turyści <i>wyruszają podziwiać piękno</i> Wysokiego Jesionika (hrubý Jeseník) a tych najbardziej zdatnych czeka, <i>w przypadku dobrej pogody</i> , daleki widok z tarasu widokowego na Pradziadzie (Praděd).
Věříme, že si z následující nabídky vyberete.	Mamy nadzieję, że <i>wybiorą sobie Państwo</i> z następującej oferty.	Mamy nadzieję, że <i>wybiorą sobie coś Państwo</i> z następującej oferty.
Areál tvoří několik sjezdových tratí střední obtížnosti vhodné jak pro začátečníky, tak pro pokročilé.	<i>Areál wytwarza kilka stoków zjazdowych średniej trudności odpowiednich zarówno dla początkujących, jak i dla</i>	<i>Na jej terenie znajduje się kilka stoków zjazdowych o średniej trudności, nadających się zarówno dla początkujących, jak i dla zaawansowanych</i>

	<i>zaawansowanych.</i>	<i>narciarzy.</i>
Na severních svazích lázeňského vrchu najdete lyžařské vleky a sjezdové tratě pro pokročilé i začátečníky.	<i>Na północnych zboczach wierzchołka uzdrowiskowego znajdują się wyciągi narciarskie i trasy zjazdowe dla zaawansowanych i początkujących.</i>	<i>Na północnych zboczach góry znajdują się wyciągi narciarskie i trasy zjazdowe dla zaawansowanych oraz początkujących.</i>
Od druhé poloviny 17. století se v celé střední Evropě jen zde zhotovovala pevná potahová látka, jejíž výrobní tajemství bylo předmětem přísného utajení.	O drugiej połowy XVII wieku <i>w całej Europie Środkowej tylko tutaj wyrabiano</i> mocną tkaninę obiciową, której proces produkcji objęty był ścisłą tajemnicą.	Od II połowy XVII wieku <i>był on jedynym miejscem w Europie Środkowej, gdzie produkowano</i> mocną tkaninę obiciową, której proces produkcji objęty był ścisłą tajemnicą.
Uprostřed historického náměstí s morovým sloupem z roku 1719 se vypíná radnice ve stylu saské renesance, dostavěná roku 1911.	Pośrodku historycznego <i>ryнку z Kolumną Morową z 1719 roku wznosi się</i> ratusz w stylu saskiego neorenesansu, dobudowany w 1911 roku.	Pośrodku zabytkowego <i>ryнку z Kolumną Morową z 1719 roku wznosi się</i> ratusz w stylu saskiego neorenesansu, dobudowany w 1911 roku.
Z radniční vyhlídkové věže je nádherný pohled na panorama Jeseníků.	<i>Z ratuszowej wieży widokowej jest</i> piękny widok na panoramę Jesioników.	<i>Z wieży ratuszowej rozpościera się</i> piękny widok na panoramę Jesioników.
Nad městem se od roku 1996 opět tyčí rozhledna Na Háji.	<i>Nad miastem od 1996 roku</i> znów wznosi się wieża widokowa Na Háji.	<i>Od 1996 roku nad miastem</i> znów wznosi się wieża widokowa Na Háji.
Zde vás provede expozicí automatické průvodce	<i>Po wystawie oprowadzi was</i> automatyczny przewodnik	<i>Po wystawie oprowadzi Państwa</i> automatyczny

<p>GuidePort, čímž je Šumperk jediným městem v republice, kde tento supermoderní způsob prohlídky najdete současně na dvou místech.</p>	<p><i>GuidePort, przy czym Szumperk (Šumperk) jest jedynym miastem w kraju, gdzie taki super nowoczesny sposób oprowadzania można znaleźć jednocześnie w dwóch miejscach.</i></p>	<p><i>przewodnik GuidePort. Szumperk (Šumperk) to jedyne miasto w kraju, gdzie taki super nowoczesny sposób oprowadzania można znaleźć jednocześnie w dwóch miejscach.</i></p>
<p>Klidovou zónou Šumperka jsou nedaleké třemešské rybníky pod stejnojmenným zámekem, jehož portál z roku 1587 patří k vrcholům renesančního umění u nás, především svou figurální výzdobou nemající na Moravě obdoby.</p>	<p><i>Strefą odpoczynku w Szumperku są pobliskie stawy třemešskie pod pałacem o tej samej nazwie, którego portal z roku 1587 należy do szczytowych osiągnięć sztuki renesansowej, przede wszystkim ze względu na zdobienie figuralne jedyne tego rodzaju na Morawach.</i></p>	<p><i>Strefą odpoczynku w Szumperku są stawy třemešskie znajdujące się w sąsiedztwie pałacu o tej samej nazwie. Pałacowy portl z 1587 roku należy do szczytowych osiągnięć sztuki renesansowej, przede wszystkim ze względu na jedyne tego rodzaju na Morawach zdobienie figuralne.</i></p>
<p>Po více jak 400 letech nepřetržité existence představuje dnes Ruční papírna se svou klasickou manufakturní technologií výroby papíru, ale také z hlediska stavebního a urbanistického vývoje, zcela jedinečnou technickou památku neobyčejné kulturní a historické hodnoty.</p>	<p><i>Ponad 400 lat nieprzerwanego istnienia przedstawia manufaktura papieru ze swoją klasyczną ręczną technologią produkcji papieru, ale także z punktu widzenia budowlanego i urbanistycznego rozwoju, jest całkowicie wyjątkowym zabytkiem techniki o niezwyklej wartości</i></p>	<p><i>Manufaktura papieru ze swoją klasyczną ręczną technologią produkcji działa nieprzerwanie od ponad 400 lat. Jest również całkowicie wyjątkowym zabytkiem techniki o niezwyklej wartości kulturowej i historycznej.</i></p>

	<i>kulturowej i historycznej.</i>	
Adolfovický pán však byl smrtelně zraněn a do rána zemřel.	Jednak Pan z Adolfovic był śmiertelnie zraniony i rano zmarł.	Pan z Adolfovic został jednak śmiertelnie rraniony i nad ranem zmarł.
Dva nejstarší z předbělohorského období najdeme v okolí Velkých Losin, v Žárové a Maršíkově.	Dwa najstarsze z okresu po walce pod Białą Górą znajdziemy w okolicach Velkich Losin – w Żároviej i Maršíkowie.	Dwa najstarsze, pochodzące z okresu przed wojną trzydziestoletnią kościoły można znaleźć w okolicach Velkich Losin – w Żároviej i Maršíkowie.
Nedaleko od Loučné nad Desnou se nachází unikátní Přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně.	Niedaleko Loučnéj nad Desną (Loučná nad Desnou) znajduje się unikalna wodna elektrownia pompowo-szczytowa – Dlouhé Stráně.	Niedaleko Loučnéj nad Desną (Loučná nad Desnou) znajduje się unikalna wodna elektrownia szczytowo-pompowa „Dlouhé Stráně”.
Ve vzácném renesančním Domě Pod Podloubím najdete muzeum, zařízení Vlastivědného muzea v Šumperku, s expozicí dějin města a expozicí upomínající na slavného zábrežského rodáka, polárníka Jana Eskymo Welzla, jehož socha vás vítá na zábrežském nádraží.	W rzadkim renesansowym Domu Pod Arkadami (Dům pod podloubím) znajdziecie muzeum – obiekt Muzeum Krajoznawczego w Szumperku, z wystawą upamiętniającą sławnego urodzonego w Zábřehu polarnika – Jana Eskymo Welzla, którego pomnik wita was na tutejszym dworcu.	W wyjątkowym renesansowym Domu Pod Arkadami (Dům pod podloubím) znajdziecie muzeum – oddział Muzeum Krajoznawczego w Szumperku, z wystawą upamiętniającą sławnego, urodzonego w Zábřehu polarnika Jana Eskymo Welzla, którego pomnik wita Państwa na tutejszym dworcu.
Hoštejn je jedním z východisek do přírodního	Hoštejn jest jednym z miejsc wyjścia do parku	Hoštejn jest jednym z miejsc wstępu na teren i

<p>parku v malebném údolí říčky Březné, kde se nachází v minulosti známé rekreační středisko Drozdovská Pila. Okolní lesy jsou vyhlášeným houbařským rájem.</p>	<p><i>przyrodniczego</i> w malowniczej dolinie rzeczki Březnej, gdzie znajduje się <i>znany</i> kiedyś ośrodek wypoczynkowy Drozdovská Pila. Okoliczne lasy są <i>znanym</i> rajem dla grzybiarzy.</p>	<p><i>parku krajobrazowego</i> w malowniczej dolinie rzeczki Březnej, gdzie znajduje się <i>znany</i> kiedyś ośrodek wypoczynkowy Drozdovská Pila. Okoliczne lasy są rajem dla grzybiarzy.</p>
<p>V obci Nemile je v současnosti rekonstruován objekt renesanční tvrze Kryštofa Hubercka staršího z Belnsdorfu, který bývá zpřístupněn zvláště ve Dny evropského kulturního dědictví.</p>	<p><i>W gminie Nemile odnawiany jest obecnie obiekt twierdzy renesansowej</i> Kryštofa Hubercka starszego z Belnsdorfu, który bywa udostępniany zwiedzającym, szczególnie podczas Europejskich Dni Dziedzictwa Kulturowego.</p>	<p><i>W miejscowości Nemile obecnie odnawiana jest renesansowa twierdza</i> Kryštofa Hubercka starszego z Belnsdorfu, która bywa udostępniana zwiedzającym, szczególnie podczas Europejskich Dni Dziedzictwa Kulturowego.</p>
<p>Malebná zřícenina hradu Brníčko nad stejnojmennou obcí je jedním z někdejších sídel pánů Tunků, stavitelů rybníční sítě na Zábřehu.</p>	<p><i>Malownicze ruiny zamku Brničko nad gminą o tej samej nazwie są jednym z niegdysiejszych siedzib panów Tunklów, którzy zbudowali sieć stawów w regionie Zábřehu.</i></p>	<p><i>Malownicze ruiny zamku Brničko nad miejscowością o tej samej nazwie, są jedną z dawnych siedzib panów Tunklów, którzy zainicjowali powstanie sieci stawów w okolicach Zábřehu.</i></p>
<p>Seifertova kaplička v místní části Kinseif (Kinseifen) – kaplička postavena původně v roce 1938 místním rodákem W. Seifertem.</p>	<p>Kapliczka Seiferta w dzielnicy Kinseif (Keinseifen) – <i>kapliczka pierwotnie zbudowana</i> w 1938 roku przez tutejszego</p>	<p>Kapliczka Seiferta w dzielnicy Kinseif (Keinseifen) <i>została zbudowana</i> w 1938 roku przez tutejszego rodaka W.</p>

	rodaka W. Seiferta.	Seiferta.
Vpravo od centrálního pomníku je 36 pomníčků občanů sovětské národnosti.	Po prawej stronie od centralnego pomnika znajduje się 9 nagrobków osób narodowości sowieckiej.	Po prawej stronie centralnego pomnika znajduje się 9 nagrobków osób narodowości sowieckiej.
Obec ve spolupráci s místními myslivci obnovila v Adolfovicích kapličku, která byla 13. 8. 2012 zasvěcena sv. Hubertovi, patronu myslivců?	Gmina we współpracy z miejscowymi myśliwymi odnowiła kapliczkę w Adolfovicach, która jest pod wezwaniem św. Huberta, patrona myśliwych.	Gmina we współpracy z miejscowymi myśliwymi odnowiła w Adolfovicach kapliczkę pod wezwaniem św. Huberta – patrona myśliwych.
Přírodní rezervace Šumárník - Rozloha 0,86 ha, jedná se o erlanovou skalku vrcholu Šumný (1073 m n. m.) na bočním hřebeni ze Šeráku na východ do údolí Bělé.	Użytek ekologiczny Šumárník – powierzchnia 0,68 ha, chodzi o erlanową skałę metaforiczną na szczycie Šumný (1073 m n. m.) na bocznym grzbiecie Šeráku na wschód od doliny rzeki Bělé.	Rezerwat przyrody Šumárník – powierzchnia 0,68 ha; erlanowa skała metamorficzna na szczycie Šumný (1073 m n. m.) na bocznym grzbiecie Šeráku znajdującym się na wschód od doliny rzeki Bělé.
Z rostlin za zmínku stojí vranec jedlový a jestřábník lesní.	Gdy chodzi o rośliny potrzeba tu wymienić wronca widlastego i jastrzębca leśnego.	Z roślin należy wymienić wronca widlastego i jastrzębca leśnego.
Z živočichů je zde možno spatřit nejmenšího evropského ptáka králíčka obecného.	Gdy chodzi o zwierzęta, można tutaj spotkać najmniejszego europejskiego ptaka mysikrólika zwyczajnego.	Ze zwierząt, można tutaj spotkać najmniejszego europejskiego ptaka mysikrólika zwyczajnego.

<p>Při povodních v roce 1880 byla však rozrušena skalní stěna, která tvořila jeho podklad, a tak byl vodopád rozdělen na několik kaskád.</p>	<p><i>Jednak w czasie</i> powodzi w 1880 roku została naruszona skalna ściana, która tworzyła jego fundament, z tego powodu wodospad został podzielony na kilka kaskad.</p>	<p>W 1880 roku podczas powodzi została <i>jednak</i> naruszona skalna ściana, która tworzyła jego fundament. Z tego powodu wodospad został podzielony na kilka kaskad.</p>
<p>Ze vzácných druhů rostlin je důležité zmínit horské druhy – jestřábník alpský a sasanku narcisokvětou, na rašeliništích kýhanka sivolistá a klikva bahenní, nepřehlédnutelné jsou vatové chomáčky suchopýru pochvatého.</p>	<p><i>Z rzadkich gatunków roślin należy wymienić gatunki górskie, takie jak – jastrzębiec alpejski i zawilec narcyzowaty, na torfowiskach rośnie modrzewnica zwyczajna oraz żurawina błotna, nie można także nie zauważyć watawowych kuleczek wełnianki pochwowatej.</i></p>	<p><i>Z rzadkich gatunków roślin należy wymienić gatunki górskie, takie jak – jastrzębiec alpejski i zawilec narcyzowaty. Na torfowiskach rośnie modrzewnica zwyczajna oraz żurawina błotna. Nie można także nie zauważyć licznych tutaj watawowych kuleczek wełnianki pochwowatej.</i></p>
<p>Zajímavým ptákem je zde kos horský, častá jsou setkání s vysokou zvěří a kamzíkem, lokalita je unikátním i jedním ze dvou výskytů pavouka slíďáka <i>Alopecosa pinetorum</i> v České republice.</p>	<p><i>Ciekawym ptakiem występującym tutaj jest kos górski, często można także spotkać kozicę, miejsce tj. unikalne ze względu na obecność pająka z gatunku <i>Alopecosa pinetorum</i>.</i></p>	<p><i>Ciekawym ptakiem występującym tutaj jest kos górski, często można także spotkać kozicę. Miejsce to jest unikalne ze względu na obecność pająka z gatunku <i>Alopecosa pinetorum</i>.</i></p>
<p>Přírodní rezervace Sněžná kotlina – Rozloha 104 ha, významná botanická lokalita ve stržích jihovýchodních svahů</p>	<p><i>Użytek ekologiczny Sněžná kotlina – powierzchnia 104 ha, ważne miejsce pod względem botanicznym, położone na południowo</i></p>	<p><i>Rezerwat przyrody Sněžná kotlina – powierzchnia 104 ha; ważne miejsce pod względem botanicznym. Położone na południowo</i></p>

Červené hory, zbytek horského smíšeného lesa.	<i>wschodnich zboczach góry Červené hory, pozostałość górskiego lasu mieszanego.</i>	<i>wschodnich zboczach góry Červená hora, pozostałość górskiego lasu mieszanego.</i>
Díky tomu je zdejší květena poměrně bohatá, jmenujme například kapradinu pérnatec horský, symbol Jeseníků zvonek vousatý.	Z tego powodu <i>tutejsza flora jest stosunkowo bogata, należy tutaj wymienić</i> na przykład paproć nerecznicę górską oraz symbol Jeseníków dzwonek brodaty.	Z tego powodu <i>tutejsza flora jest stosunkowo bogata. Warto wymienić</i> na przykład paproć nerecznicę górską oraz symbol Jeseníków dzwonek brodaty.
Na moderní podobě města se od 2. poloviny 19. století podíleli přední vídeňští architekti, jejichž díla nalezneme v nejrůznějších částech města.	Współczesny kształt miasta <i>od drugiej połowy 19 wieku nadali przedni</i> architekci wiedeńscy, których dzieła możemy znaleźć w najróżniejszych częściach miasta.	Współczesny kształt miasta <i>nadali, w II połowie XIX wieku, słynni</i> architekci wiedeńscy, których dzieła możemy znaleźć w najróżniejszych częściach miasta.
Z fauny je důležité zmínit například otužilého pěvce čečetku zimní, jesenického papouška křivku obecnou, pravidelně jsou zde nacházeny stopy rysa ostrovida.	<i>Z fauny należy wymienić na przykład niezmordowanego śpiewaka czeczotkę zwyczajną, jesenicką papugę krzyżodzioba świerkowego, regularnie odnajdują się tu ślady rysia euroazyjatyckiego.</i>	<i>Z fauny należy wymienić na przykład wytrzymalego na chłód śpiewaka czeczotkę zwyczajną, jesenicką papugę krzyżodzioba świerkowego. Regularnie odnajdywane są tu ślady rysia euroazyjatyckiego.</i>
V zimním období se zde ukládá velké množství sněhu, který posunem a plazením mechanicky narušuje vegetační kryt,	W okresie zimowym znajduje się tutaj duża ilość śniegu, który zsuwając się, niszczy pokrycie wegetacyjne, warstwę	W okresie zimowym znajduje się tutaj duża ilość śniegu, który zsuwając się, niszczy wegetację, warstwę gruntową i podłoże skalne,

půdní povrch a skalní podloží, čímž se udržuje snížená horní hranice lesa.	gruntová i podložie skalne, <i>dzięki czemu utrzymuje się obniżona górna granica lasu.</i>	<i>dzięki czemu górna granica lasu jest obniżona.</i>
Obec Bělá pod Pradědem klimaticky leží v chladné oblasti poměrem dní v roce 10 – 30 letních, 140 – 160 mrazových, 100 – 120 se sněhovou pokrývkou.	Miejscowość Bělá pod Pradědem <i>od strony klimatycznej</i> jest położona w zimny obszarze ze stosunkiem dni w roku 10 – 30 letnich, 140 – 160 mroźnych, 100 – 120 z utrzymującym się śniegiem.	Miejscowość Bělá pod Pradědem <i>pod względem klimatycznym</i> położona jest w chłodnym obszarze z następującym stosunkiem dni w roku 10 – 30 letnich, 140 – 160 mroźnych, 100 – 120 z utrzymującym się śniegiem.
V Žulové zaujme návštěvníka neobvyklá věž kostela sv. Josefa. Jedná se o pozůstatky hradu.	W Żulowej zwiedzających przykuwa niezwykła wieża kościoła Św. Józefa. <i>Chodzi o pozostałości zamku.</i>	W Żulowej zwiedzających przykuwa niezwykła wieża kościoła Św. Józefa. <i>Była częścią stojącego tu dawniej zamku.</i>
Velké dvojité skalní sedadlo a zvláště v žule krásně vyvinuté mýsy jitrily lidskou fantazii a daly vzniknout pověstem.	<i>Duże podwójne skalne siedzisko i w szczególności piękny sposób ukształtowane w granice misy drążyły ludzką wyobraźnię i dały początek legendom.</i>	<i>Duże, podwójne “skalne siedzisko” oraz w szczególności piękny sposób ukształtowane w granicie „misy“ pobudzały ludzką wyobraźnię i dały początek legendom.</i>
Resataurovaná historická budova nádraží je jednou z posledních empírových nádražních budov na trati Olomouc – Praha, vystavěná v letech 1843 –	<i>Odrestaurowany zabytkowy budynek dworca jest jednym z ostatnich empírowych budynków dworcowych na trasie Olomuniec – Praga,</i>	<i>Odrestaurowany zabytkowy budynek dworca, wybudowany w latach 1843 – 1845, jest jednym z ostatnich empírowych budynków dworcowych na</i>

1845.	<i>wybudowany w latach 1843 – 1845.</i>	<i>trasie Olomuniec – Praga.</i>
„Naučná stezka Vincetze Priessnitze”, okruh vedoucí z lázní do jejich okolí, je další příležitostí k poznání historie tohoto místa.	<i>„Ścieżka dydaktyczna Vincenza Priessnitza”, trasa prowadząca z kurortu stanowi kolejną okazję do poznania historii tego miejsca.</i>	<i>„Ścieżka dydaktyczna Vincenza Priessnitza” to trasa prowadząca z kurortu po okolicy. To kolejna okazja do zapoznania się z historią tego miejsca.</i>
Jediný, kdo zůstává ve spánku, je malý skřítek Floriánek, který se probouzí až s příchodem jara.	Jedyny, <i>który</i> jeszcze śpi, to mały krasnoludek Floriánek, <i>który</i> obudzi się dopiero wtedy, kiedy przyjdzie wiosna.	Jedyny, <i>kto</i> jeszcze śpi, to mały krasnoludek Floriánek, <i>który</i> obudzi się dopiero wtedy, kiedy przyjdzie wiosna.
Textilní průmysl přinesl město v 19. století neobyčejný rozkvět.	W 19 wieku <i>przyniósł miastu niezwykle rozwój przemysł włókienniczy.</i>	W XIX wieku <i>miasto rozwinęło się dzięki przemysłowi włókienniczemu.</i>
Po druhé světové válce došlo k odsunu německých obyvatel města, kteří zde tvořili drtivou většinu.	Po drugiej wojnie światowej doszło do wysiedlenia <i>niemieckich obywateli z miasta, którzy tu tworzyli druzgocącą większość.</i>	Po II wojnie światowej doszło do wysiedlenia z <i>miasta obywateli niemieckich, którzy stanowili zdecydowaną większość.</i>
Nákladná obnova památek, obytných domů a ulic výrazně změnila v posledních letech zanedbanou historickou část Šumperka a vrátila sem plnohodnotný městský	Kosztowna odnowa pamiątek, domów mieszkalnych i ulic <i>w ostatnich latach wyraźnie zmieniła zanedbaną historyczną część Szumperka i wróciła tu pełnowartościowe życie</i>	Kosztowna renowacja zabytków, domów mieszkalnych i ulic <i>zmieniła wyraźnie w ostatnich latach zanedbaną zabytkową część Szumperku a centrum zaczęło tętnić</i>

život.	<i>miejskie.</i>	<i>życiem.</i>
Autory ve všech případech byli amatéři, jméno se často nedochovalo.	We wszystkich przypadkach autorzy byli amatorami, ich nazwiska <i>się często nie zachowały.</i>	We wszystkich przypadkach autorzy byli amatorami, ich nazwiska <i>często się nie zachowały.</i>
Řeka zajišťovala pohon četným mlýnům a továrnám po svém toku, ale také přinášela zkázu v podobě ničivých povodní.	Rzeka zapewniała napęd licznym młynom i fabrykom, ale również <i>przynosiła zniszczenie</i> w postaci <i>niszczących powodzi.</i>	Rzeka zapewniała napęd licznym młynom i fabrykom, ale również <i>przynosiła zniszczenie</i> w postaci <i>powodzi.</i>
Ženský pěvecký sbor byl založen dne 3. 3. 1989. Zpívat začalo 11 žen, sbormistryní je od samého počátku PaedDr. Hanka Zápecová.	Żeński chór został założony w dniu 3.03.1989 roku. <i>Zaczęło śpiewać 11 kobiet od samego początku kierowniczką chóru jest dr Hanka Zápecová.</i>	Żeński chór został założony w dniu 3.03.1989 roku. <i>Zaczęło w nim śpiewać 11 kobiet. Od samego początku kierowniczką chóru jest dr Hanka Zápecová.</i>
Ale čím častěji a déle děti trénovaly, tím více si byly jisté a už se k uzlování mohlo přidat zdolávání dalších překážek, což bylo zajímavější a zábavnější.	<i>Ale im częściej i dłużej</i> dzieci ćwiczyły, tym bardziej były pewne a wtedy można było przejść do pokonywania kolejnych przeszkód, które były ciekawsze i zabawniejsze.	<i>Im częściej i dłużej</i> dzieci ćwiczyły, tym bardziej nabierały pewności. Wtedy można było przejść do pokonywania kolejnych przeszkód, które były ciekawsze i zabawniejsze.
V Adolfovicích fotbalové hřiště nebylo, využíval se plácek v „Lágru“, který byl později zastavěn rodinnými domy.	<i>W Adolfovicach nie było boiska piłki nożnej, wykorzystywano mały plac w „Lágru“, który później został zabudowany domami</i>	<i>W Adolfovicach nie było boiska do piłki nożnej. Wykorzystywano mały plac w „Lágru“, który później został zabudowany domami</i>

	<i>rodzinnymi.</i>	<i>rodzinnymi.</i>
1570 přichází do obce 23 nových sedláků, byla vybudována cesta (Veihweg) a krčma.	1570 osiedla się w wiosce 23 nowych rolników, wybudowano drogę (Viehweg) i karcznię.	W 1570 roku osiedla się w wiosce 23 nowych rolników, wybudowano drogę (Viehweg) i karcznię.
Adolfovický pán však byl smrtelně zraněn a do rána zemřel.	Jednak Pan z Adolfovic był śmiertelnie zraniony i rano zmarł.	Pan z Adolfovic został jednak śmiertelnie raniony i nad ranem zmarł.
Proto byla ponechána 1 místnost ve staré budově.	Dlatego pozostawiono jedno pomieszczenie w starym budynku.	Z tego powodu pozostawiono jedno pomieszczenie w starym budynku.
Pro běžkaře udržovaný třináct kilometrů dlouhý okruh, na který jsou běžkaři dopravováni lanovkou zdarma.	Dla zwolenników nart biegowych uprawiany trzynastokilometrowy okruh, na który są narciarze przywożeni kolejką linową bezpłatnie.	Dla zwolenników nart biegowych przecierana trzynastokilometrowa trasa, na którą narciarze przywożeni są bezpłatną kolejką linową.
Značně neobvyklým je Lesní bar na pomezí Jeseníků a Rychlebských hor.	Niezwykły jest Bar Leśny (Lesní bar) na pograniczu Jesioników i Gór Rychlebskich (Rychlebské hory).	Do niezwykłych atrakcji należy Bar Leśny (Lesní bar) na pograniczu Jesioników i Gór Rychlebskich (Rychlebské hory).
Je východiskem turistických tras do Hrubého Jeseníku, zvláště na vrchol Šeráku, kam se dostanete také s pomocí lanovky, dále na Keprník,	Przełęcz Ramzowa stanowi punkt wyjściowy tras turystycznych w paśmie Wysokiego Jesioniku, szczególnie na szczyt Szeraku (Šerák), dokąd	Przełęcz Ramzowa stanowi punkt wyjściowy tras turystycznych w paśmie Wysokiego Jesioniku. W szczególności na szczyt Szeraku (Šerák), dokąd

Vozku a Červenou horu, pod níž vás vítá Červenohorské sedlo.	<i>dostaniecie się dzięki kolejce linowej</i> , następnie na Keprník, Wozkę i Czerwoną Górę (Červená hora), pod którą powita cię Czerwenogórskie Siodło (Červenohorské sedlo).	<i>dostaniecie się Państwo kolejką linową</i> , następnie na Keprník, Wozkę i Czerwoną Górę (Červená hora), pod którą powita Państwa Czerwenogórskie Siodło (Červenohorské sedlo).
--	---	--

Stylistická analýza odhalila problémy už v samotném výchozím textu, který je mnohdy nesrozumitelný, a věty nejsou stylisticky správné. Překladatel si tedy mohl vybrat dvě cesty: přeložit text volně tak, aby byl smysluplný v cílovém jazyce nebo si mohl zvolit, ne zrovna vhodnou, cestu doslovného překladu. V analyzovaných materiálech jsme se častěji setkávali s druhou variantou, a to kalkováním bohemistických stylistických konstrukcí v polském textu. Z tohoto důvodu se mohou polské překlady jevit uživateli jako obsahově nesrozumitelné a nepochopitelné. Pro usnadnění orientace v textu čtenáři, navrhuje rozbití textu na menší segmenty, které jsou srozumitelnější. Například:

Návštěvu jesenických lázní spojí zvědaví turisté s výlety do okolí, kde láká rozhledna na Zlatém chlumu a nedaleký skalní útvar Čertovy kameny.	<i>Odwiedzenie jesionickiego uzdrowiska łączą ciekawi turyści z wycieczkami do okolicy, gdzie kusi wieża widokowa na wzgórzu Złoty chlum i niedaleki utwór skalny Czarcie Kamienie (Čertovy kameny).</i>	<i>Turyści łączą odwiedzinę w jesionickim uzdrowisku z wycieczkami po okolicy. Tam kusi wieża widokowa na wzgórzu Złoty chlum i niedaleki twór skalny Czarcie Kamienie (Čertovy kameny).</i>
--	--	--

V textu se objevovaly časté záměny pořadí větných členů. Například:

Na moravské straně sedla	<i>Po stronie morawskiej</i>	<i>Po morawskiej stronie</i>
--------------------------	------------------------------	------------------------------

leží městečko Branná, někdejší Kolštejn (Goldstein), jehož název upomíná na těžbu zlata.	przełęczy leży miasteczko Branná, niegdysiejszy Kolštejn (Goldnstein), którego nazwa przypomina wydobywanie złota.	przełęczy leży miasteczko Branná, dawny Kolštejn (Goldnstein), którego nazwa związana była z wydobywaniem złota.
---	--	--

V textech se objevovalo také opakování stejných slov v rámci jedné věty, kterého by se měl zkušený zkušený vyvarovat. Například:

Jediný, kdo zůstává ve spánku, je malý skřítek Floriánek, který se probouzí až s příchodem jara.	Jedyny, który jeszcze śpi, to mały krasnoludek Floriánek, który obudzi się dopiero wtedy, kiedy przyjdzie wiosna.	Jedyny, kto jeszcze śpi, to mały krasnoludek Floriánek, który obudzi się dopiero wtedy, kiedy przyjdzie wiosna.
---	---	---

Stejně jako u lexikální analýzy bych navrhla korekturu polským rodilým mluvčím. Pravdou je, že některé stylistické problémy by řešil, každý překladatel nebo i rodilý mluvčí jinak, jde o jazykový cit.

2.4 Překladačské chyby v rovině gramatické

V analyzovaných textech se objevovaly také gramatické chyby. Tabulka ukazuje nalezené gramatické překladačské chyby ve třech sloupcích. V prvním sloupci jsou uvedeny úryvky textů ve výchozím (českém) jazyce. Druhý sloupec obsahuje texty gramaticky chybně přeložené do polského jazyka a ve třetím sloupci nastiňujeme vlastní překladačské řešení.

CHYBY V ROVINĚ GRAMATICKÉ		
VÝCHOZÍ TEXT V ČESKÉM JAZYCE	POLSKÝ PŘEKLAD	VLASTNÍ PŘEKLADAČSKÉ ŘEŠENÍ
Společně s budovou fojtství a kostelem Archanděla Michaela tvoří zámek Branňé působivý soubor renesančních památek.	Wraz z budynkiem siedziby wójta i <i>kościola</i> Archaniola Michała, pałac w Brannej tworzy uroczy zbiór zabytków renesansu.	Budynek siedziby wójta wraz z <i>kościółem</i> Michała Archaniola oraz pałacem w Brannej tworzą urzekający zbiór zabytków renesansu.
Původně gotický hrad byl přestavěn na sklonku 16. století v renesanční zámek.	Pierwotnie gotycki zamek został przebudowany pod koniec XVI wieku w pałac renesansowy.	Pierwotnie gotycki zamek został przebudowany pod koniec XVI wieku <i>na</i> pałac renesansowy.
Atraktivní a bezpečné sportovní zařízení, první svého druhu v České republice.	Atrakcyjny i bezpieczny ośrodek sportowy, pierwszy <i>swojego rodzaju</i> w Republice Czeskiej.	Atrakcyjny i bezpieczny ośrodek sportowy, pierwszy <i>tego rodzaju</i> w Republice Czeskiej.
Petříkov nabízí tratě i náročnějším lyžařům.	Petříkov oferuje trasy <i>i</i> dla bardziej wymagających narciarzy.	Petříkov oferuje <i>również</i> trasy dla bardziej wymagających narciarzy.
Lyžařský areál na trase Hanušovice – Jeseník skvěle doplňuje zavedená centra Ramzová a Petříkov, vzdálená pouhých šest kilometrů.	Areál narciarski na trasie Hanuszowice (Hanušovice) – Jesionik (Jeseník) wyśmienicie uzupełnia znane centra Ramzowa (Ramzová) i Petříkov, <i>odległe zaledwie sześć</i>	Ośrodek narciarski na trasie Hanuszowice (Hanušovice) – Jesionik (Jeseník) wyśmienicie uzupełnia znane centra Ramzowa (Ramzová) i Petříkov, <i>odległe zaledwie o sześć</i>

	<i>kilometrów.</i>	<i>kilometrów.</i>
Javornicko a Žulovsko, oblíbené v létě turisty, nabízí také v zimě podmínky pro příjemnou dovolenou.	Region Javornika i Žulowsko , w okresie letnim ulubione przez turystów, oferuje także w okresie zimowym warunki dla przyjemnych wczasów.	Region Javornika i Żulowska , chętnie odwiedzany przez turystów w okresie letnim, oferują także przyjemne wczasy w okresie zimowym.
Vydáte-li se po silnici z Rejvízu ke Zlatým Horám, narazíte u odbočky na Ondřejovice na odpočívadlo ve tvaru hříbku.	Jeśli pojedziecie z Rejwizu (Rejvív) do Złotych Gór (Zlaté Hory), obok skřetu na Odřejovice natkniecie się na miejsce odpoczynku w kształcie grzybka.	Jeśli pojedziecie z Rejwizu (Rejvív) w Góry Złote (Zlaté Hory), obok zjazdu na Odřejovice natkniecie się na miejsce odpoczynku w kształcie grzybka.
Zdejší lyžařský areál a běžecké trasy v Rychlebských horách vyzařují pohodu a jsou stvořené zvláště pro klidnou rodinnou rekreaci.	Tutejszy areál narciarski i trasy biegowe w Górach Rychlebskich (Rychlebské hory) jest bardzo przyjemny a wytworzony w szczególności do spędzenia rekreacji rodzinnej.	Tutejszy ośrodek narciarski i trasy biegowe w Górach Rychlebskich (Rychlebské hory) są bardzo atrakcyjne i stworzone w szczególności do wypoczynku rodzinnego.
Modely štol, nálezy ze starých dolů, minerály a další exponáty připomínají historii dolování rud ve zlatohorském revíru.	Modele sztolni, znaleziska ze starych kopalni, minerały i inne eksponaty przypominają historię wydobywania rud metali w Regionie Złotych Gór (Zlatohorsko).	Modele sztolni, znaleziska ze starych kopalni, minerały i inne eksponaty przypominają historię wydobywania rud metali w regionie Złotych Gór (Zlatohorsko).
Zajímavostí zlatohorského hřbitova jsou hodnotná kamenická a sochařská díla, která zhotovil ve dvacátých letech minulého století akademický sochař	Atrakcją cmentarzu w Złotych Górach (Zlaté Hory) są wartościowe dzieła z kamienia oraz rzeźby, które wykonał w latach dwudziestych	Atrakcją cmentarza w Złotych Górach (Zlaté Hory) są wartościowe dzieła z kamienia oraz rzeźby, które wykonał w latach dwudziestych

Engelbert Kaps.	zeszłego wieku rzeźbiarz akademicki Engelbert Kaps.	zeszłego wieku rzeźbiarz akademicki Engelbert Kaps.
Jeskyně Na Špičáku u Písečné je zmiňována již v roce 1430 a patří k nejstarším písemně doloženým jeskyním v Evropě.	Jaskinia Na Špičáku koło Písečnéj wzmiankowana jest już w 1430 roku i należy do najstarszych udokumentowanych pisemnie <i>jaskini</i> w Europie.	Jaskinia „Na Špičáku” koło Písečnéj wzmiankowana jest już w 1430 roku i należy do najstarszych udokumentowanych pisemnie <i>jaskiń</i> w Europie.
Jinou zajímavostí je dům z roku 1782, zvaný Katovna, s členěnou fasádou a dochovanou původní dispozicí.	Inną ciekawostką jest dom z 1782 roku, zwany <i>Katownia</i> , z rozczłonkowaną fasadą i zachowanym pierwotnym rozkładem.	Inną ciekawostką jest dom z 1782 roku, zwany <i>Katownią</i> , z rozczłonkowaną fasadą i zachowanym pierwotnym rozkładem.
Přijměte tedy naši pozvánku k návštěvě jedné z jeho lokalit.	Przyjmijcie zatem nasze zaproszenie do odwiedzin <i>w jednym z miejsc tego regionu</i> .	Przyjmijcie zatem nasze zaproszenie do odwiedzin <i>jednego z miejsc tego regionu</i> .
K nim se vydávají turisté i z Červenohorského sedla, které se v zimě stává rájem lyžařů.	W <i>tą</i> stronę udają się turyści także z Przełęczy Czerwenogórskiej (Červenohorské sedlo), <i>które</i> w zimie staje się rajem narciarzy.	W <i>tę</i> stronę udają się turyści także z Przełęczy Czerwenogórskiej (Červenohorské sedlo), <i>która</i> w zimie staje się rajem narciarzy.
Nad Českou Vsí se vypíná rozhledna na Zlatém chlumu, která byla otevřena již v roce 1899.	Nad Česką Vsią wznosi się wieża widokowa na <i>Zlatym chlumie</i> , która została otwarta już w 1899 roku.	Nad Česką Vsią wznosi się wieża widokowa na <i>Złotym Chlumie</i> , która została otwarta już w 1899 roku.
Značené stezky vás přivedou k dalším přírodním rezervacím, Filipovickým loukám, Sněžné kotlině a dalším	Oznakowane szlaki poprowadzą <i>was</i> do kolejnych rezerwatów przyrody – Filipovickich Łąk (Filipovické louky),	Oznakowane szlaki poprowadzą <i>Państwa</i> do kolejnych rezerwatów przyrody – Filipovickich Łąk (Filipovické louky),

krásám Jeseníků.	Śnieżnej Kotliny (Sněžná kotlina) i innych pięknych miejsc w Jesionikach.	Śnieżnej Kotliny (Sněžná kotlina) i innych pięknych miejsc w Jesionikach.
V létě se Červenohorské sedlo mění ve východisko turistických tras vedoucích za krásami Hrubého Jeseníku.	W lecie Czerwenogórskie Siodło (Červenohorské sedlo) zmienia się w punkt wyjściowy tras turystycznych <i>prowadzących do pięknych miejsc</i> Wysokiego Jesioniku (Hrubý Jeseník).	W lecie Czerwenogórskie Siodło (Červenohorské sedlo) jest początkiem tras turystycznych <i>prowadzących przez piękne miejsca</i> Wysokiego Jesioniku (Hrubý Jeseník).
V Priessnitzově rodném domě je umístěna stálá expozice Vlastivědného muzea Jesenicka “ Vincenz Priessnitz a lázně Grafenberg ”, seznamující s historií lázeňství na Jesenicku.	W Domu rodzinnym Priessnitza jest umieszczona stała ekspozycja Muzeum krajoznawczego regionu Jesionika „Vincenz Priessnitz i uzdrowisko Grafenberg”, <i>informujące</i> o historii lecznictwa w regionie Jesionika.	W Domu rodzinnym Priessnitza znajduje się stała ekspozycja Muzeum krajoznawczego regionu Jesionika „Vincenz Priessnitz i uzdrowisko Grafenberg”, <i>informująca</i> o historii lecznictwa w regionie Jesionika.
Klimatické lázně s mimořádnými podmínkami pro léčbu, relaxaci a odpočinek.	Uzdrowisko klimatyczne z nadzwyczajnie dogodnymi warunkami <i>dla</i> leczenia, relaksacji i odpoczynku.	Klimatyczne uzdrowisko z niezwykle dogodnymi warunkami <i>do</i> leczenia, relaksu i odpoczynku.
Okruh 7 km, začíná a končí u konečné zastávky místní hromadné dopravy - stanice Sanatorium Priessnitz.	Okręg 7 km, <i>zaczyna i kończy u</i> końcowego przystanku komunikacji miejskiej – stacja Sanatorium Priessnitz.	Trasa okrężna o długości 7 km, <i>zaczyna się i kończy na</i> ostatnim przystanku komunikacji miejskiej – przystanek „Sanatorium Priessnitz”.
Mezinárodní festival dechových hudeb – Jeseník.	Międzynarodowy Festiwal <i>Kapeli</i> Dętych – Jesionik.	Międzynarodowy Festiwal <i>Kapel</i> Dętych – Jesionik.

Návštěvu jesenických lázní spojí zvědaví turisté s výlety do okolí, kde láká rozhledna na Zlatém chlumu a nedaleký skalní útvar Čertovy kameny.	Odwiedzenie jesionickiego uzdrowiska łączy ciekawi turyści z wycieczkami do okolicy , gdzie kusi wieża widokowa na wzgórzu Zlatý chlum i niedaleki utwór skalny Czarcie Kamienie (Čertovy kameny).	Turyści łączy odwiedziny w jesionickim uzdrowisku z wycieczkami po okolicy . Tam kusi wieża widokowa na wzgórzu Zlatý chlum i niedaleki twór skalny Czarcie Kamienie (Čertovy kameny).
Areál je vzdálený pouhých 200 m od hlavní silnice.	Areál jest odległy zaledwie 200 m od głównej drogi.	Ośrodek jest odległy zaledwie o 200 m od głównej drogi.
Horské lesy jsou zpestřeny bílými hvězdičkami sedmikvítku evropského, nebo kapradinou žebrovní různolistou.	Górskie lasy są urozmaicone dzięki białym gwiazdkom siódmacza leśnego lub paprociom podrzenia żebrowca.	Górskie lasy są urozmaicone białymi gwiazdkami siódmacza leśnego lub paprociami podrzenia żebrowca.
Návštěvníky láká architektura a vybavení bývalého klášterního kostela, poutavá expozice šumperských čarodějnických procesů v Geschaderově domě i expozice a výstavy Vlastivědného muzea v Šumperku.	Zwiedzających przyciąga architektura i wnętrze byłego kościoła klasztornego, uwagę przykuwa wystawa poświęcona procesom czarownic w domie Geschadera oraz ekspozycje i wystawy Muzeum Krajoznawczego w Szumperku (Vlastivědné muzeum v Šumperku).	Zwiedzających przyciąga architektura i wnętrze byłego kościoła klasztornego. Uwagę przykuwa wystawa poświęcona procesom czarownic w domu Geschadera oraz ekspozycje i wystawy Muzeum Krajoznawczego w Szumperku (Vlastivědné muzeum v Šumperku).
Stálá expozice „Příroda a dějiny severozápadní Moravy“ je umístěna v neorenesančním paláci	Stała wystawa „Przyroda i dzieje Moraw północno-zachodnich” mieści się w neorenesansowym pałacu	Stała wystawa „Przyroda i dzieje Moraw północno-zachodnich” mieści się w neorenesansowym pałacu

Pavlnina dvora, objektu Vlastivědného muzea v Šumperku.	<i>na dworze Pavlnina</i> – obiekcie Muzeum Krajoznawczego w Szumperku (Vlastivědné muzeum v Šumperku).	<i>Dwór Pavlína</i> – obiekcie Muzeum Krajoznawczego w Szumperku (Vlastivědné muzeum v Šumperku).
Proto byla prohlášena českým státem národní kulturní památkou.	Dlatego też <i>zostało</i> ogłoszona przez państwo czeskie narodowym zabytkiem kultury.	Z tego powodu <i>została</i> uznana przez państwo czeskie za narodowy zabytek kultury.
Ve sklepních prostorách této památkově chráněné budovy se nachází expozice „Čarodějnické procesy“, která využívá nejmodernější technologii průvodcování (tzv. guidePORT) a technicky navazuje na průvodcovaný prohlídkový okruh Šumperkem s názvem „Kde žily čarodějnice“.	W pomieszczeniach piwnicznych tej pamiątkowo chronionej budowy znajduje się ekspozycja „Procesy czarownic”, która wykorzystuje najnowocześniejszą technikę przewodnictwa (tzv. guidePORT), i <i>nawiązuje tematycznie na przechadzkową trasę Šumperkiem</i> „Gdzie w Šumperku mieszkały czarownice”.	W pomieszczeniach piwnicznych tego zabytkowego budynku znajduje się ekspozycja „Procesy czarownic”, która wykorzystuje najnowocześniejszą technikę oprowadzania (tzv. guidePORT) i <i>nawiązuje tematycznie do pieszej trasy po Szumperku</i> „Gdzie w Szumperku mieszkały czarownice”.
Malebná zřícenina hradu Brníčko nad stejnojmennou obcí je jedním z někdejších sídel pánů Tunků, stavitelů rybníční sítě na Zábřežsku.	Malownicze ruiny zamku Brníčko nad gminą o tej samej nazwie <i>są jednym z niegdysiejszych</i> siedzib panów Tunklów, którzy zbudowali sieć stawów w regionie Zábřehu.	Malownicze ruiny zamku Brníčko nad miejscowością o tej samej nazwie, <i>są jedną z dawnych</i> siedzib panów Tunklów, którzy zainicjowali powstanie sieci stawów w okolicach Zábřehu.
Zábřežsko je lokalitou	Region Zábřeh jest	Region Zábřeh jest

zdravé přírody a rájem aktivního odpočinku	regionem zdrowej przyrody i rajem aktywnego odpoczynku .	regionem nieskażonej przyrody i rajem dla aktywnego odpoczynku .
Výrazné pozůstatky hradu ze 14. století.	Wyrazne resztki zamka z XIV wieku.	Fragmenty zamku z XIV wieku.
Freestyle Czech Open – Štíty – závod Světového poháru v akrobatickém lyžování.	Freestyle Czech Open – wyścig Pucharu świata w narciarstwie akrobatycznym.	Freestyle Czech Open – wyścig Pucharu Świata w narciarstwie akrobatycznym.
Masiv Králického Sněžníku odděluje od Rychlebských hor Kladské sedlo, kudy vede nově vybudovaná komunikace do Kladské kotliny, kterou vyhledávají zdatní cykloturisté k návštěvě zajímavostí na polské straně Králického Sněžníku.	Masyw Kralickiego Śnieżnika (Králický Sněžník) odziela Gór Rychlebskich (Rychlebské hory) od Przełęczy Kłodzkiej (Kladská dolina), skąd prowadzi wybudowana niedawno droga Doliny Kłodzkiej, lubiana przez wytrzymałych rowerzystów, którzy chcą zwiedzić atrakcje po polskiej stronie Kralickiego Śnieżnika (Králický Sněžník).	Masyw Śnieżnika (Králický Sněžník) odziela Góry Rychlebskie (Rychlebské hory) od Przełęczy Płoszczynej (Kladská dolina). Stąd prowadzi wybudowana niedawno droga Doliny Kłodzkiej, lubiana przez doświadczonych rowerzystów, którzy chcą zapoznać się z atrakcjami po polskiej stronie Śnieżnika (Králický Sněžník).
Značené stezky odtud vedou do Rychlebských hor, ale po otevření hranic také do Polska na atraktivní Czarnou Górę a do lázní Miedzogórze.	Oznakowane szlaki prowadzą stąd do Gór Rychlebskich (Rychlebské hory), a po otwarciu granic także do Polski na atrakcyjną Czarną Górę i do kurortu Miedzogórze.	Oznakowane szlaki prowadzą stąd w Góry Rychlebskie (Rychlebské hory) a po otwarciu granic także do Polski na atrakcyjną Czarną Górę i do kurortu Miedzogórze.
Všem nabízíme udržované běžecké trasy, po některých	Dla wszystkich oferujemy utrzymywane trasy	Wszystkim oferujemy utrzymywane trasy biegowe

můžete vyrazit na více či méně náročné výlety.	biegowe, po których można wyruszyć na więcej lub mniej wymagające wycieczki.	o większym lub mniejszym stopniu trudności.
Návštěvník má možnost vybrat si z několika dobrých restaurací.	Turysta ma także <i>na wybór z kilku</i> wysmienitych restauracji.	Turysta ma także <i>do wyboru kilka</i> wysmienitych restauracji.
Hasičská soutěž O pohár starosty	Zawody strażackie <i>O puchar starosty</i>	Zawody strażackie „ <i>O puchar starosty</i> ”
Hřbitov Smíření v Rudohoří (Vietseifen) – Původně hřbitov 36 sovětských zajatců, kteří zemřeli v období od 29. 10. 1941 do 19. 2. 1942 při epidemii skvrnitého tyfu v zajateckém táboře pod Keprníkem.	Cmentarz Pojednania w Rudohoří (Vietseifen) – <i>Pierwotnie</i> cmentarz 36 jeńców sowieckich, którzy zmarli w okresie od 29.10.1941 do 19.2.1942 roku w czasie epidemii tyfusu plamistego w obozie jenieckim pod <i>Keprníkem</i> .	Cmentarz Pojednania w Rudohoří (Vietseifen) – <i>pierwotnie</i> cmentarz 36 jeńców sowieckich, którzy zmarli w okresie od 29.10.1941 do 19.2.1942 roku w czasie epidemii tyfusu plamistego w obozie jenieckim pod <i>Keprníkiem</i> .
Uprostřed historického náměstí s morovým sloupem z roku 1719 se vypíná radnice ve stylu saské renesance, dostavěná roku 1911.	Pośrodku historycznego rynku z <i>Kolumn Morową</i> z 1719 roku wznosi się ratusz w stylu saskiego neorenesansu, dobudowany w 1911 roku.	Pośrodku zabytkowego rynku z <i>kolumną morową</i> z 1719 roku, wznosi się ratusz w stylu saskiego neorenesansu, dobudowany w 1911 roku.
V jeskyních Na Špičáku, známých unikátními tvary chodeb, najdete řadu nápisů a kreseb nedobrovolných obyvatel tohoto místa.	W <i>Jaskiniach Na Špičáku</i> , <i>znanych unikalnymi kształtami</i> korytarzy, znajdziemy mnóstwo napisów i rysunków niedobrowolnych mieszkańców tego miejsca.	W „ <i>Jeskyních Na Špičáku</i> ”, <i>znanych z unikalnych kształtów</i> korytarzy, znajdziemy mnóstwo napisów i rysunków autorstwa przymusowych mieszkańców tego regionu.
Nedaleko od ní je obdobně	Niedaleko od <i>nej</i> jest	Niedaleko od <i>niej</i>

malebný pohled do údolí říčky Bělé ze skalního útvaru Čertovy kameny.	podobnie malowniczy widok na dolinę rzeczki Białej (Bělá) z formacji skalnej Čertovy kameny.	rozpościera się podobnie malowniczy widok na dolinę rzeczki Białej (Bělá) z formacji skalnej Čertovy kameny.
Expozice Čarodějnické procesy v Geschaderově domě.	Wystawa <i>Procesy czarownic</i> w Domu Geschadera.	Wystawa „ <i>Procesy czarownic</i> “ w Domu Geschadera.
Dnes na stovky poutníků upomínají malebné rustikálně vyhlížející ambity kolem kostela, ojedinělá památka okresu Šumperk.	Dziś setki pielgrzymów <i>upomienione są</i> na malowniczych rustykalnych ambicach wokół kościoła, wyjątkowym zabytku powiatu szumperskiego.	Pielgrzymi <i>upamiętnieni zostali</i> na malowniczych rustykalnych krużgankach wokół kościoła - wyjątkowym zabytku powiatu szumperskiego.
Postupně se jeho ekonomická síla začala opírat o řemesla, zejména textilní výrobu.	Stopniowo jego siła ekonomiczna zaczęła <i>się opierać o rzemiosła, zwłaszcza o produkcję</i> materiałów włókienniczych.	Z czasem gospodarka miasta zaczęła <i>opierać się na rzemiośle, zwłaszcza na produkcji</i> materiałów włókienniczych.
Expozice, které se nachází ve sklepení, je vybudována tak, aby se zde návštěvník mohl pohybovat sám a přecházet mezi jednotlivými prostory bez doprovodu průvodce.	Podziemia, gdzie znajduje się wystawa, <i>jest wybudowane</i> tak, aby zwiedzający mógł się tu poruszać sam i przechodzić przez z jednego pomieszczenia do drugiego bez oprowadzania.	Podziemia, gdzie znajduje się wystawa, <i>wybudowano</i> tak, aby zwiedzający mógł się tu poruszać sam i przechodzić z jednego pomieszczenia do drugiego bez oprowadzania.
Sukně k reprezentaci jsou z vlněných materiálů, kabátky zkrácené s límcem, do výstřihu se klade šátek.	Reprezentacyjne suknie <i>były uszyte</i> z materiałów wełnianych, skrócone płaszcze z kołnierzem, w dekolcie była noszona chusta.	Reprezentacyjne suknie <i>szyto</i> z materiałów wełnianych, skrócone płaszcze z kołnierzem, na dekolcie noszono chustę.

Šumperk byl založen ve 13. století jako správní centrum oblasti, kde se těžily drahé kovy.	Szumperk został założony w 13 wieku jako administracyjne centrum regionu, gdzie wydobywały się metale szlachetne.	Szumperk został założony w XIII wieku jako administracyjne centrum regionu, gdzie wydobywano metale szlachetne.
Výborná ukázka oblečení starých, které přechází z 18. stol.: u mužů krátké kalhoty s punčochami, přetaženými přes kolena, dlouhá vesta, široký a krátký svrchní kabát s mnoha velkými knoflíky a výraznými manžetami, třírohý klobouk.	Wspaniały przykład ubioru starszych osób, które przeszedł z XVIII wieku: w przypadku mężczyzny krótkie spodnie z pończochami, przeciągniętymi przez kolana, długa kamizelka, szeroki i krótszy płaszcz z licznymi dużymi mankietami, trójboczny kapelusz.	Wspaniały przykład ubioru starszych osób, który przeszedł z XVIII wieku: w przypadku mężczyzny krótkie spodnie z pończochami, przeciągniętymi przez kolana, długa kamizelka, szeroki i krótszy płaszcz z licznymi dużymi guzikami i wyraźnymi mankietami, trójboczny kapelusz.
Zapomenout také nesmíme na vystoupení 2x ročně v jeskyních Na Špičáku.	Nie można także zapomnieć o wystąpieniach, dwa razy w roku, w jaskiniach Na Špičáku .	Nie można także zapomnieć o występach w jaskiniach „ Na Špičáku “, które odbywają się dwa razy w roku.
První písemná zmínka o Domašovu – Thomasberg je také z července 1284.	Pierwsza pisemna wzmianka Domašowie – Thomasberg pochodzi również z lipca 1284 roku.	Pierwsza pisemna wzmianka o Domašowie – Thomasberg pochodzi również z lipca 1284 roku.
Kronika města Freiwaldau z roku 1897 uvádí, že hrádek vystavěli templářští rytíři, ale k tomuto tvrzení chybí nějaké důkazy o pobytu templářů na našem území.	W kronice miasta Freiwaldau z 1897 roku jest napisane, że zameczek zbudowali rycerze templariusze, ale twierdzenie to nie zostało poparte jakimikolwiek	W kronice miasta Freiwaldau z 1897 roku jest napisane, że zameczek zbudowali rycerze templariusze, ale twierdzenie to nie zostało poparte żadnym materiałem

	materiálem dowodowym o pobytcie templariuszy na naszym terenie.	dowodowym o pobytcie templariuszy na naszym terenie.
Prodáváme turistickou známku Bělá pod Pradědem č. 1536, turistické mapy, cyklotrasy, pohledy, odznaky a další upomínkové předměty.	Sprzedajemy <i>znaczek turystycznych</i> Bělá pod Pradědem nr 1536, mapy turystyczne, mapy tras rowerowych, widokówki, odznaki i inne przedmioty pamiątkowe.	Sprzedajemy <i>znaczkę turystyczne</i> Bělá pod Pradědem nr 1536, mapy turystyczne, mapy tras rowerowych, widokówki, odznaki i inne przedmioty pamiątkowe.
Leží v malebné poloze na svazích Studničního vrchu asi 2 km od města Jeseník v průměrné nadmořské výšce 620 m.	<i>Leżą</i> malowniczo usytuowane na zboczach Studnińskiego vrchu, około 2 km od miasta Jesionik, na wysokości 620 m n.p.m.	<i>Leży</i> malowniczo usytuowane na zboczach Studnińskiego vrchu, około 2 km od miasta Jesionik, na wysokości 620 m n.p.m.
Zábavu na letní bobové dráze nebo horských minikárách spojenou s návštěvou Branné, případně unikátního muzea v Horní Lipové, umocní vycházky na hřebeny a vrcholy Hrubého Jeseníku, do okolí Ramzovského sedla a Branné	Zabawę na letniej trasie bobslejowej lub gokartach górskich, połączoną z zwiedzaniem miejscowości Branná, ewentualnie unikalnego muzeum w miejscowości Horní Lipová, spotęgują przechadzki na grzebień i wierzchołki Wysokiego Jesionika (Hrubého Jeseníku), do otoczenia Przełęczy Ramzowej (Ramzovské sedlo) i miejscowości Branná.	Zabawę na letniej trasie bobslejowej lub gokartach górskich, połączoną <i>ze</i> zwiedzaniem miejscowości Branná lub unikalnego muzeum w miejscowości Horní Lipová, uatrakcyjniają wycieczki na grzebień i szczyty Wysokiego Jesionika (Hrubého Jeseníku), w okolicy Przełęczy Ramzowej (Ramzovské sedlo) i miejscowości Branná.
V létě se Červenohorské sedlo mění ve východisko turistických tras vedoucích	W lecie Czerwenogórskie Siodło (Červenohorské sedlo) zmienia się w punkt	W lecie Czerwenogórskie Siodło (Červenohorské sedlo) jest początkiem tras

za krásami Hrubého Jeseníku.	wyjściowy tras turystycznych prowadzących <i>do pięknych miejsc Wysokiego Jesioniku</i> (Hrubý Jeseník).	turystycznych prowadzących <i>w piękne miejsca Wysokiego Jesioniku</i> (Hrubý Jeseník).
------------------------------	--	---

V rovině gramatické překladatelé nejčastěji chybovali ve skloňování podstatných jmen a v užití předložek.

Objevovaly se také nedostatky ve skloňování podstatných jmen např.:

Uprostřed historického náměstí s morovým sloupem z roku 1719 se vypíná radnice ve stylu saské renesance, dostavěná roku 1911.	Pośrodku historycznego rynku z <i>Kolumn Morową</i> z 1719 roku wznosi się ratusz w stylu saskiego neorenesansu, dobudowany w 1911 roku.	Pośrodku zabytkowego rynku z <i>kolumną morową</i> z 1719 roku, wznosi się ratusz w stylu saskiego neorenesansu, dobudowany w 1911 roku.
---	--	--

Nedostatky v užití předložek např.:

Původně gotický hrad byl přestavěn na sklonku 16. století v renesanční zámek.	Pierwotnie gotycki zamek został przebudowany pod koniec XVI wieku <i>w</i> pałac renesansowy.	Pierwotnie gotycki zamek został przebudowany pod koniec XVI wieku <i>na</i> pałac renesansowy.
---	---	--

Pokud jde o gramatické chyby, doporučovala bych překladatelům větší koncentraci při překládání, lepší prostudování polské gramatiky a případnou konzultaci s rodilým mluvčím.

2.5 Formální nesrovnalosti překladů

Při analýze překladu textů informačně-propagačních materiálů byly nalezeny také formální nesrovnalosti. Následující tabulka ukazuje ve třech sloupcích formální nesrovnalosti – překlepy. V prvním sloupci jsou uvedeny úryvky textů ve výchozím (českém) jazyce. Druhý sloupec obsahuje texty v polském jazyce s překlepy a třetí sloupec obsahuje správné znění překladu.

VÝCHOZÍ TEXT V ČESKÉM JAZYCE	POLSKÝ PŘEKLAD	SPRÁVNÉ ZNĚNÍ PŘEKLADU
Po ztrátě správní funkce završily jeho úpadek válečné pohromy, požáry a nakonec i rozdělení Slezska.	Po utracie funkcji administracyjnej jego upadek podkresliły pogromy wojenne, pożary, a w końcu <i>także</i> podział Śląska.	Po utracie funkcji upadku dopełniły konflikty wojenne, pożary, a w końcu <i>także</i> podział Śląska.
Jako úplně první název se uvádí „Melnik“, podle státního ředitele Josefa von Melnitzky, ale jelikož jeho úřadování dlouho netrvalo a k vlastnímu založení osady nedošlo, název se prakticky nepoužil.	Pierwszą nazwą osady był „Melnik“, według nazwiska dyrektora Josefa von Melnitzky, ale z tego powodu, że jego urzędowanie nie trwało długo i do <i>właściwego</i> założenia osady nie doszło, nazwa praktycznie nie była używana.	Pierwszą nazwą osady był „Melnik“, według nazwiska dyrektora Josefa von Melnitzky, ale z tego powodu, że jego urzędowanie nie trwało długo i do <i>właściwego</i> założenia osady nie doszło, nazwa praktycznie nie była używana.
Vydáte-li se po silnici z Rejwizu ke Zlatým Horám, narazíte u odbočky na Ondřejovice na odpočívadlo ve tvaru hříbku.	Jeśli pojedziecie z Rejwizu (<i>Rejvóz</i>) do Złotych Gór (Zlaté Hory), obok skrzyżtu na Odřejovice natkniecie się na miejsce odpoczynku w kształcie grzybka.	Jeśli pojedziecie z Rejwizu (<i>Rejvóz</i>) w Złote Góry (Zlaté Hory), obok skrzyżtu na Odřejovice natkniecie się na miejsce odpoczynku w kształcie grzybka.
Obec Bělá pod Pradědem po celou dobu podporuje činnost sboru, poskytuje	<i>Gmona</i> Bělá pod Pradědem przez cały czas wspiera działalność chóru,	<i>Gmina</i> Bělá pod Pradědem przez cały czas wspiera działalność chóru,

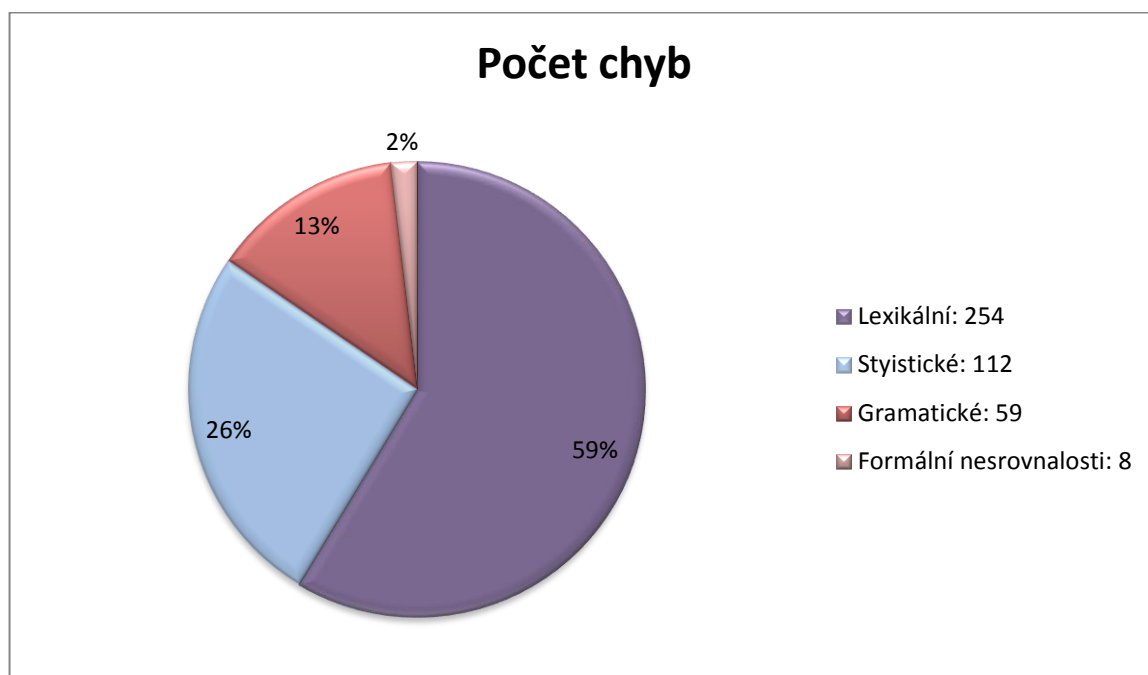
prostory ke zkouškám a umožnil sboru v srpnu 2007 zájezd na vystoupení v katedrále Saint – Jean Baptiste v Lyonu ve Francii.	udostupnia pomieszczenia na próby oraz umożliwiła chórowi w sierpniu 2007 roku wyjazd na wystąpienie w katedrze Saint – Jean Baptiste w Lyonie we Francji.	udostępnia pomieszczenia na próby oraz umożliwiła chórowi w sierpniu 2007 roku wyjazd na wystąpienie w katedrze Saint – Jean Baptiste w Lyonie we Francji.
Tyto lázně se nachází na pomezí Rychlebských hor, které jsou součástí Jeseníků.	Uzdrowisko to znajduje się na pograniczu Gór Rychlebskich, które są częścią <i>Jesioników</i> .	Uzdrowisko to znajduje się na pograniczu Gór Rychlebskich, które są częścią <i>Jesioników</i> .
Uprostřed historického náměstí s morovým sloupem z roku 1719 se vypíná radnice ve stylu saské renesance, dostavěná roku 1911.	Pośrodku historycznego rynku z <i>Kolumn Morową</i> z 1719 roku wznosi się ratusz w stylu saskiego neorenesansu, dobudowany w 1911 roku.	Pośrodku zabytkowego rynku z <i>kolumną morową</i> z 1719 roku wznosi się ratusz w stylu saskiego neorenesansu, dobudowany w 1911 roku.
Do rukou dostáváte turistickou brožuru o obci Bělá pod Pradědem.	Trzymacie Państwo w rękach broszurę turystyczną <i>o na temat</i> miejscowości Bělá pod Pradědem.	Trzymacie Państwo w rękach broszurę turystyczną <i>na temat</i> miejscowości Bělá pod Pradědem.
Ve sklepních prostorách této památkově chráněné budovy se nachází expozice „Čarodějnické procesy“, která využívá nejmodernější technologie průvodcování (tzv. guidePORT) a technicky navazuje na průvodcovaný prohlídkový okruh Šumperkem s názvem „Kde žily čarodějnice“.	W pomieszczeniach piwnicznych tej pamiątkowo chronionej budowy znajduje się ekspozycja „Procesy czarownic”, która wykorzystuje najnowocześniejszą technikę przewodnictwa (<i>tzv. guidePORT</i>), i nawiązuje tematycznie na przechadzkową trasę	W pomieszczeniach piwnicznych tego zabytkowego budynku znajduje się ekspozycja „Procesy czarownic”, która wykorzystuje najnowocześniejszą technikę oprowadzania (<i>tzv. guidePORT</i>) i nawiązuje tematycznie do pieszej trasy po Szumperku „Gdzie w Szumperku

	Šumperkiem „Gdzie w Šumperku mieszkały czarownice”.	mieszkały czarownice”.
--	---	------------------------

Formální nesrovnalosti (překlepy) se v analyzovaných překladech vyskytovaly pouze zřídka. Tyto chyby byly pravděpodobně způsobeny nepozorností překladatele. Výskyt překlepů lze eliminovat jedině zvýšenou pozorností při psaní textu a následnými korekturami.

2.6 Statistika

Na tomto místě je uvedeno graficky znázorněné poměrné zastoupení jednotlivých chyb, které se objevily v analýze našeho vzorku informačně-propagačních materiálů.

Z grafu lze vysledovat, že překladatelé nejčastěji chybovali v rovině lexikální. Špatný výběr polských ekvivalentů je zřejmě způsoben faktem, že překladatel nedokázal vybrat správnou variantu. Značnou roli zde hraje podobnost výchozího jazyka s cílovým. Stylistických chyb bylo nalezeno téměř o polovinu méně než chyb lexikálních. Domnívám se, že nesrovnalosti v rovině stylistické byly zapříčiněny tím, že překlad neprošel korekturou polským rodilým mluvčím, který by mohl pomoci jednotlivé slovní konstrukce správně formulovat. Výskyt gramatických chyb byl pouze 13 % z celkového množství. Tyto chyby byly pravděpodobně zapříčiněny překladatelovou neznalostí polské gramatiky a jeho nedostatečným jazykovým vzděláním. Formální nesrovnalosti tvořily pouze zanedbatelnou část z celkového počtu zjištěných chyb.

2.7 Překlad geografických názvů (toponym)

V analyzovaných informačně-propagačních materiálech, které mají primárně sloužit k propagaci regionu Jeseníků, jsme často naráželi na nutnost kontroly překladu toponym. Z užívaných geografických názvů (toponym) je sestavena následující tabulka. Jednotky hesláře jsou řazeny dle abecedy výchozího jazyka – tedy češtiny. Tabulka se skládá ze čtyř sloupců: první sloupec obsahuje české geografické názvy objektů na území České republiky, druhý sloupec obsahuje toponyma v cílovém jazyce (polský jazyk). Třetí sloupec obsahuje ekvivalenty v cílovém jazyce použité z publikace Tematický česko-polsko-ruský, polsko-česko-ruský slovník pohraničí (TSP) a ekvivalenty v cílovém jazyce uvedené na Wikipedii (WPL). Jestliže se dané toponymum neobjevilo ve slovníku (TSP) ani na polské Wikipedii (WPL), tak je v příslušném poli tabulky uveden zápis - NENÍ. Při vyhledávání polských překladů geografických názvů na polské Wikipedii je u některých názvů jako například Červenohorské sedlo nebo Karlova studánka uvedena poznámka s názvem toponyma, které se užívá v nespisovné polštině - Przełęcz Czerwenogórska nebo Fontanna Karola.

ČESKÝ ORIGINÁL	PŘEKLAD V POLSKÉM TEXTU	PŘEKLAD PODLE TSP a WPL	VASTNÍ NÁVRH NEJVHODNĚJŠÍHO PŘEKLADU
Bělá pod Pradědem	Bělá pod Pradědem Biela pod Pradziadem Biała pod Pradzaiadem	Bělá pod Pradědem WPL	Biała pod Pradziadem
Bílá Opava	Biała Opawa, Biała Opava	Bílá Opava {Biała Opawa} TSP	Biała Opawa
Bílá Voda	Biała Woda	Bílá Voda {Biała Woda} TSP	Biała Woda
Biskupská kupa	Kopa Biskupska Biskupská kopa	Biskupia Kopa TSP Biskupia Kopa WPL	Biskupia Kopa
Borůvková hora	Borůvková hora Jagodowa góra Borówkowa góra	Borówkowa góra TSP	Borówkowa góra

Branná	Branná	Branná WPL	Branna
Bruntál	Bruntal	Bruntal WPL	Bruntal
Břidličná	Břidličná Brzydliczna	Brzydliczna WPL	Brzydliczna
Bučínský potok	Buczyński Potok Bučinski Potok	NENÍ	Buczyński Potok
Čarodějnická cyklotrasa	Trasa rowerowa szlakiem czarownic Czarodziejski szlak rowerowy	NENÍ	Trasa rowerowa szlakiem czarownic
Černá Voda	Czarna Woda Černá voda	Černá Voda {Czarna Woda} TSP	Czarna Woda
Čertovy kameny	Diabelskie Skały Diable skały Kamienie czartowe Czarcie Kamienie Czarcie skały	NENÍ	Čertovy kameny
Červená hora	Czerwona Góra Czerwona Góra	Červená hora WPL	Czerwona Góra
Červenohorské sedlo	Červeno-horské sedlo Červenohorskie sedlo Červenohorské sedlo Przełęcz Czerwenogórska Czerwenogórskie Siodło	Červenohorské sedlo (polský nepsisovný název: Przełęcz Czerwenogórska) WPL	Červenohorské sedlo
Česká Ves	Czeska Wieś	Czeska Wieś WPL	Czeska Wieś
Dolní Lipová	Dolní Lipová Dolna Lipowa	Dolní Lipová WPL	Dolní Lipová

Filipovice	Filipovice	Filipovice WPL	Filipovice
Hanušovice	Hanušovice Hanuszowice	Hanušovice WPL	Hanušovice
Mravenečník	Mravenečník Mrawenecznik Mravenecznik	Mravenečník WPL	Mravenečník
Horní Lipová	Horní Lipová Górna Lipowa	Horní Lipová WPL	Horní Lipová
Hrubý Jeseník	Wysoki Jesionik Jesionik Wysoki Gruby Jesenik Hrubý Jeseník	Wysoki Jesionik TSP Wysoki Jesionik WPL	Wysoki Jesionik
Javorník (město)	Javorník Jawornik Javornik	Javorník WPL	Javorník
Jeseník	Jeseník Jesenik Jesionik	► Jesionik/Jesenik uz. ◀ TSP Jesionik WPL	Jesionik
Jeseníky	Jesioniki Jeseniky Jeseníky Jesioniky	► Jesioniki/Jeseniki uz. ◀ TSP Jesioniki WPL	Jesioniki
Jeskyně Na Pomezí	Jaskinia na Pograniczu Jaskinia Na Pomezium Jaskinia Na Pomezí	Jeskyně Na Pomezí TSP	Jeskyně Na Pomezí
Jeskyně Na Špičáku	Jaskinia Na Szpiczaku Jeskyně na Špičáku Jaskinia Na Špičáku	Jeskyně na Špičáku {Jaskinia na Szpiczaku} TSP	Jeskyně na Špičáku

Kaltenštejn	Kaltensztejn	Kaltenštejn TSP	Kaltenštejn
Karlova Studánka	Karlova Studánka Studzienka Karola	Karlova Studánka TSP Karlova Studánka (polský nespisovný název: Fontanna Karola) WPL	Karlova Studánka
Keprník	Keprník	Keprník WPL	Keprník
Kladské sedlo	Siodło Kłodzkie Przełęcz Płosczyzna Przełęcz Kłodzka	Przełęcz Płosczyzna WPL	Przełęcz Płosczyzna
Kouty nad Desnou	Kouty nad Desnou	Kouty nad Desnou {Kały nad Desną} TSP Kouty nad Desnou WPL	Kouty nad Desnou
Králický Sněžník (hora)	Śnieżnik Kłodzki Kralicki Śnieżnik Kraliscki Śnieżnik	Śnieżnik/ Śnieżnik Kłodzki WPL	Śnieżnik
Křížový vrch	Krzyżowy wierch Krzyżowy Wierch	NENÍ	Křížový vrch
Lázně Jeseník	Lázně Jeseník Uzdrowisko Jeseník Laznie Jeseník Lázně Jeseník	Lázně Jeseník {Jesionik- Zdrój} TSP	Lázně Jeseník
Lesní bar	Leśny bar Bar leśny	NENÍ	Lesní bar
Lipová-lázně	Lipowa Sanatorium Lipova-lazne Lipová-lázně	Lipová-lázně WPL	Lipová-lázně
Lví hora	Lwia Góra	NENÍ	Lví hora

Mohelnice	Mohelnica Mohelnice	Mohelnice WPL	Mohelnice
Národní přírodní rezervace Šerák - Keprník	Rezerwat przyrody Šerák - Keprník	NENÍ	Narodowy rezerwat przyrody Šerák – Keprník
Nýznerovské vodopády	Wodospady Niznerowskie Wodospady Nýznerovské	Nýznerovské vodopády {Wodospady Nyznerowskie} TSP	Nýznerovské vodopády
Obří skály	Olbrzymie skały Duże skały	Obří skály {Olbrzymie Skały} TSP Obří skály WPL	Obří skály
Orlické hory	Góry Orlickie	Góry Orlickie TSP Góry Orlickie WPL	Góry Orlickie
osada Bobrovník	osada Bobrownik	Bobrovník WPL	Bobrovník
Ostružná	Ostružná Ostrużna	Ostružná WPL	Ostružná
Ovčárna	Ovčárna Owczarna	NENÍ	Ovčárna
Paprsek	Promyk Paprsek	NENÍ	Paprsek
Petrovy kameny	Kamienie Piotrowe Piotrowy kamienie	Petrovy kameny {Piotrowe kamienie} TSP Petrovy kameny (nespisovný polský název: Piotrowe kamienie) WPL	Petrovy kameny
Petříkov	Petrzík Petrzиков Petříkov	Petříkov WPL	Petříkov

Praděd	Pradziad Praděd Pradzied	Pradziad TSP Pradziad WPL	Pradziad
Priessnitzovy lázně	Uzdrowisko Priessnitz Priessnitzowe laznie	NENÍ	Uzdrowisko Priessnitz
Přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně	Wodna elektrownia pompowo-szczytowa Dlouhé Stráně Wodna elektrownia pompowo-szczytowa Dlouhe Stranie Przepompowująca elektrownia wodna Dlouhé Stráně	Elektrownia szczytowo-pompowa Dlouhé Stráně WPL	Szczytowo-pompowa elektrownia wodna Dlouhé Stráně
Přemyslov	Přemyslov Przemysłów	NENÍ	Přemyslov
Přírodní rezervace Borek	Użytek ekologiczny Borek	NENÍ	Rezerwat przyrody Borek
Přírodní rezervace Filipovické louky	Użytek ekologiczny Filipovické louky	NENÍ	Rezerwat przyrody Filipovické louky
Přírodní rezervace Šumárník	Użytek ekologiczny Šumárník	NENÍ	Rezerwat przyrody Šumárník
Přírodní rezervace Vysoký vodopád	Użytek ekologiczny Vysoký vodopád	NENÍ	Rezerwat przyrody Vysoký vodopád
Ramzová	Ramzová Ramzowa	Ramzová WPL	Ramzová

Ramzovské sedlo	Siodło Ramzowskie Przełęcz Ramzowa	Ramzovské sedlo {Przełęcz Ramzowska} TSP Przełęcz Ramzowska WPL	Ramzovské sedlo
Rejvív	Rejwiz Rejviz Rejvív	Rejvív TSP Rejwiz WPL	Rejvív
Ruční papírna Velké Losiny	Manufaktura papieru Velké Losiny Ręczna papiernia Velké Losiny	Wytwórnia papieru ręcznie czerpanego Velké Losiny WPL	Manufaktura papieru Velké Losiny
Skorošice	Skoroszyce Skorošice	Skorošice WPL	Skorošice
Smrk	Smrk Świerk	NENÍ	Smrk
Staré město pod Sněžníkem	Stare Miasto pod Sněžníkem Staré Město pod Sněžníkem Stare Miasto pod Śnieżnikiem	Staré Město pod Sněžníkem {Stare Miasto pod Śnieżnikiem} TSP Staré Město pod Sněžníkem	Stare Miasto pod Śnieżnikiem
Studniční vrch	Studziany szczyt Studniční vrch Wzgórze Studzienne Wierch Studničný	NENÍ	Studniční vrch
Šerák	Szerak Šerák	Šerák WPL	Šerák
Šumperk	Szumperk Šumperk	Šumperk WPL	Šumperk
Švýcárna	Švýcárna	Švýcárna WPL	Švýcárna

	Szwicarna		
Vápenná (obec)	Wapienna	Wapienna WPL	Wapienna
Malé mechové jezírko	Małe Mchowe Jeziorko Małe Jezioro Mchowe	NENÍ	Małe jeziorko torfowe
Velké mechové jezírko	Wielkie Mchowe Jeziorko Duże Jezioro Mchowe	Wielkie jeziorko torfowe WPL	Wielkie jeziorko torfowe
Velké Losiny	Velké Losiny Wielkie Losiny	Velké Losiny TSP Velké Losiny WPL	Velké Losiny
Videlské sedlo	Videlskie sedlo	Videlské sedlo WPL	Videlské sedlo
Vidnava	Vidnava Widnawa	Vidava, Widnawa WPL	Vidnava
Vodní tvrz v Jeseníku	Twierdza Wodna w Jesioniku Twierdza Wody w Jesioniku	Twierdza Wodna w Jesioniku WPL	Twierdza Wodna w Jesioniku
Vřesová studánka	Studzienka wrzosowa	Vřesová studánka WPL	Wrzosowy zdroj
Zábřeh	Zábřeh Zabrzeg	Zábřeh WPL	Zábřeh
Zlaté Hory (město)	Złote Góry Zlaté hory	Zlaté Hory TSP Zlaté Hory WPL	Zlaté Hory
Zlatý chlum (rozhledna)	Złoty Chlum Zlatý Chlum	Zlatý Chlum TSP Zlatý Chlum WPL	Zlatý Chlum
Žulová	Żulová Żulowá	Żulová WPL	Żulová
Žulovsko (mikroregion)	Żulowsko Żulowsko Żulovsko	NENÍ	Żulovsko

Kromě úvodní statě k Tematicko česko-polsko-ruskému, polsko-česko-ruskému slovníku pohraničí neexistuje žádná odborná literatura, která by definovala konkrétní postup překládání toponym. Z toho vyplývá samotný fakt, že překlady jsou často nesourodé a stává se, že i v rámci jedné publikace se střídá několik variant překladů téhož toponyma. Dle mého názoru by pro překlad toponym v informačně-propagačních materiálech byl neoptimálnější tento postup: ponechat toponymum ve výchozím jazyce a do závorky uvést poznámku redakce/překladaatele s překladem toponyma v cílovém jazyce. Domnívám se, že pokud jsou překlady textů v propagačních materiálech určeny primárně pro cizince, je vhodné ponechat geografický název v jazyce originálu. V některých případech překladů v analyzovaných materiálech se objevovaly ortografické chyby, ale jinak byl překlad správný. Například název města Zlaté Hory, se v textech objevil chybně jako Zlaté hory. Ortografických chyb se samozřejmě mohl překladatel dopustit vlastní nepozorností, ale pokud by byly texty podrobeny následné verifikaci, jistě by se jejich počet eliminoval. Z textů vyplývá, že se překladatelé snažili přeložit český název do polštiny za každou cenu. Dle mého názoru se jedná o nevhodné překladatelské řešení.

Závěr

Cílem této práce bylo porovnat české a polské jazykové verze informačně-propagačních materiálů a klasifikovat nejčastější nalezené překladatelské chyby. Dále jsme měli za úkol dokázat nesprávnost užitých překladatelských postupů a navrhnout vlastní překladatelská řešení. Některé sporné formulace bylo nutné konzultovat s rodilou mluvčí. Lze konstatovat, že analyzované informačně propagační materiály mají mezi sebou velké rozdíly jak po meritorní stránce, tak z hlediska kvality překladu.

K analýze jsme využili celkem patnáct informačně-propagačních materiálů, ve kterých bylo nalezeno 433 nedostatků. Tyto nedostatky jsme zaznamenali do přehledných tabulek. Z našich zjištění vyplývá, že nejčastějšími nalezenými nedostatky byly chyby v rovině lexikální. Činily celých 59 % z celkového počtu chyb. Překladatelé často užívali doslovný překlad, který působil nesrozumitelně. Z četného užívání bohemizmů usuzujeme, že překladatelem byl český rodilý mluvčí, který měl problém vybrat správný polský ekvivalent daného výrazu. V některých případech došlo k naprostému nepochopení kontextu originálního materiálu a tím tak k naprosto chybnému překladu s využitím sémanticky chybného výrazu. Stylistická analýza odhalila problémy už v samotném výchozím textu, který byl mnohdy stylisticky chybný. Často byla zbytečně použita souvětí, která je pro účely překladu vhodnější rozdělit na menší segmenty. V textech se objevovaly časté záměny pořadí větných členů a také opakování stejných slov v rámci jedné věty. Stylistických nedostatků bylo nalezeno téměř o polovinu méně než chyb lexikálních. V rovině gramatické překladatelé nejčastěji chybovali ve skloňování podstaných jmen a v užití předložek. Poměr gramatických nedostatků byl pouze 13 % z celkového množství chyb. Formální nesrovnalosti (překlepy) tvořily pouze zanedbatelnou část z celkového počtu zjištěných chyb.

Z analýzy je zřejmé, že překladatelem textů je český rodilý mluvčí, zpravidla knihovník, zaměstnanec obecního úřadu anebo pracovník cestovní agentury, bez potřebného odborného lingvistického vzdělání. Proto nejsou samotné české texty koncipovány podle jazykové normy a jsou nesrozumitelné. Omyly v mnoha případech pramení z naprostého nepochopení kontextu, z používání doslovných překladů, z neznalosti gramatiky a také z nepozornosti překladatele. Podle mého názoru se lze všech výše uvedených chyb vyvarovat zvýšenou pozorností při překládání textů a nezbytným využitím korektur provedených polskými rodilými mluvčími. Kvalita

překladů je jistě také závislá na množství finančních prostředků, které jsou na tvorbu brožur vynakládány.

Při studiu odborné literatury jsme narazili na problém s neexistující odbornou literaturou, která by definovala konkrétní jednotný postup při překládání toponym. Jediným metodickým návodem byla úvodní stať k Tematicko česko-polsko-ruskému, polsko-česko-ruskému slovníku pohraničí. Dle mého názoru by pro překlad toponym v informačně-propagačních materiálech byl nejoptimálnější tento postup: ponechat toponymum ve výchozím jazyce a do závorky uvést poznámku redakce/překladaře s překladem toponyma v cílovém jazyce. Domnívám se, že pokud jsou překlady textů v propagačních materiálech určeny primárně pro cizince, je vhodné ponechání geografického názvu v jazyce originálu. Při psaní práce jsme také narazili na problém, týkající se citování turistických materiálů jako pramenů. Nemají přiděleno ISBN a často neobsahují ani základní bibliografické údaje. Důvodem zřejmě bude, že jejich aktuálnost je pouze krátce časově omezená a jsou vydávány stále dokola nové a nové.

Cizinci očekávají, že v nabízených materiálech naleznou potřebné informace ve svém rodném jazyce. Na překlady textů by měl být kladen větší důraz, tak aby předkládaly určitou kvalitu a úroveň. Propagační materiály plné chyb mohou působit nedůvěryhodně. Pokud od nás budou odjíždět zahraniční návštěvníci spokojeni, náklady vynaložené na kvalitní překlady a korektury se pak jednotlivým regionům jistě vrátí.

Resume

Celem pracy magisterskiej o nazwie "Leksykalna, gramatyczna i stylistyczna analiza przekładu ulotek oraz folderów turystycznych (region: Jesionik)" było porównanie czeskiej i polskiej wersji językowej broszur przeznaczonych dla turystów odwiedzających okolice Jesioniku. Na podstawie analizy językowej dokonano klasyfikacji najczęstszych błędów tłumaczeniowych. Przykłady konkretnych uchybień zostały zestawione w tabelach wraz z propozycjami popraw. W przeanalizowanych piętnastu ulotkach i folderach turystycznych, znaleziono w sumie 433 błędy tłumaczeniowe - 59% procent tworzyły błędy leksykalne, 26% stylistyczne a 13% gramatyczne. Nieprawidłowości o charakterze formalnym były zaledwie 2% z całkowitej ilości analizowanego materiału. Jednym z największych problemów tłumaczeniowych okazały się być toponimy. Nie istnieje bowiem literatura naukowa, bądź jest ona szczątkowa, która definiowałaby konkretne sposoby tłumaczeń nazw miejscowych. Znalezione błędy tłumaczeniowe były wynikiem ubogiego warsztatu tłumaczeniowego osob dokonujących przekładów analizowanych materiałów, jak również brakującej korekty ze strony rodzimego użytkownika języka polskiego.

Seznam použité literatury

Monografie

BALCERZAN, E. 1977. *Pisarze polscy o sztuce przekładu*. Poznań

BOGOCZOVÁ, I. 2001. *Typologicky relevantní rozdíly mezi polštinou a češtinou jako zdroj jazykové interference*. Ostrava: Ostravská univerzita Ostrava

CIENKOWSKI, W. 1993. *Praktyczny słownik wyrazów blizkoznaczných*. Warszawa: BGW

DUBISZ, S. 2002. *Nauka o języku dla polonistów*. Warszawa: Książka i Wiedza

DUBISZ, S. 2006. *Uniwersalny słownik języka polskiego PWN: T-Ż*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN

DUNAJ, B. 1996. *Słownik współczesnego języka polskiego*. Warszawa: Wilga

GŁOWIŃSKI, M. 1998. *Podręczny słownik terminów literackich*. Warszawa: OPEN

HRDLIČKA, M. 1992. *Překlad odborného textu In: Translatologica Pragencia IV*. Praha: Univerzita Karlova

HUBÁČEK, J. 1987. *Učebnice stylistiky pro posluchače pedagogických fakult*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství

CHLEBDA, W., I., DOBROTOVÁ. 2015. *Tematický česko-polsko-ruský, polsko-česko-ruský slovník pohraničí*. Opole. Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego

ILEK, B. 1980. *Jazyk. Text. Výklad. Překlad. In: AUC Phyllogica 4-5, Slavica Pragencia XXIII*, Praha: Univerzita Karlova

JAKOBSON, R. 1966. *On linguistic aspects of translation In: On Translation*. Cambridge: Harvard University Press

KACIESZCZENKO, S. 2009. *Nazewnictwo geograficzne świata. Zeszyt 11 Europa*. Warszawa: Główny Urząd geodezji i kartografii

KNITTLOVÁ, D. 2010. *Překlad a překládání*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci

- KOLEKTIV AUTORŮ. 2012. *Příruční mluvnice češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny
- KRAUS, J. 2007. *Nový akademický slovník cizích slov A-Ž*. Praha: Academia
- KRAUS, J., V. PETRÁČKOVÁ. 2001. *Akademický slovník cizích slov: [A-Ž]*. Praha: Academia
- KROBOTOVÁ, M. N. LUPÍNKOVA. 1998. *Úvod do stylistiky II*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého
- KŘŮPALA, C., I. HONZÁKOVÁ a D. ŠTEFÁČKOVÁ. 2007. *Příprava informačně-propagačních tiskovin v cestovním ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
- KUFNEROVÁ, Z. 2009. *Čtení o překládání*. 1. vyd. Jinočany: H & H
- KUFNEROVÁ, Z., POVEJŠIL, J., STRAKOVÁ, V. (in): Kolektiv autorů. 1994. *Překládání a čeština. II. Jazyková různost a překladová ekvivalence*. Jinočany: H & H
- KURKOWSKA, H., S. SKORUPKA. 2001. *Stylistyka polska*. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN
- KURZOWA, Z. 2006. *Słownik synonimów*. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN
- LEVÝ, J. 2012. *Umění překladu*. Praha: Apostrof
- LOTKO, E. 1986. *Čeština a polština v překladatelské a tlumočnické praxi*. Ostrava: Profil
- LOTKO, E. 2009. *Srovnávací a bohemistické studie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci
- OLIVA, K. 1999. *Polsko-český slovník I*. Praha: Academia
- OLIVA, K. 1999. *Polsko-český slovník II*. Praha: Academia
- POLAŃSKI, E. 1998. *Nowy słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji*. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN
- PÖSINGEROVÁ, K. 2001. *Problematika negativních transferů při výuce polského jazyka v českém jazykovém prostředí*. Praha: Karolinum

STANĚK, V. 1996. *Praktická stylistika pro žáky středních škol všech typů*. Praha: Fortuna

STRUTYŃSKI, J. 2005. *Gramatyka polska*. Kraków: Wydawnictwo Tomasz Strutyński

ŠMILAUER, V. 1963. *Úvod do toponomastiky*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství

ŠRÁMEK, R. 2011. *Index českých exonym*. Praha: Český úřad zeměměřický a katastrální

VEČEŘE, K. 2016. *Jazyková pravidla pro standardizaci jmen sídelních a nesídelních geografických objektů z území mimo Českou republiku*. Praha: Český úřad zeměměřický a katastrální

VYSLOUŽILOVÁ, E., M. MACHALOVÁ. 2013. *Cvičebnice překladau pro rusisty*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci

ŽVÁČEK, D. 1995. *Kapitoly z teorie překladau I*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého v Olomouci

Internetové zdroje:

PWN. *Słownik języka polskiego*. [online]. 2014. Dostupné z: < <http://sjp.pwn.pl/>>

Anotace

Jméno a příjmení autora:

Bc. Kateřina Výmolová

Pracoviště:

Katedra slavistiky – sekce polonistiky

Název diplomové práce:

Lexikální, gramatická a stylistická analýza překladu informačně-propagačních materiálů (oblast Jeseníků)

Vedoucí diplomové práce:

doc. PhDr. Ivana Dobrotová, Ph.D.

Počet znaků:

196 395

Počet titulů použité literatury:

38

Abstrakt:

Diplomová práce s názvem Lexikální, gramatická a stylistická analýza překladu informačně-propagačních materiálů (oblast Jeseníků) je věnována analýze překladu vybraných informačně-propagačních materiálů z výchozího českého jazyka do cílového polského jazyka. V teoretické části jsou prezentovány základní translatologické pojmy. Pozornost je zaměřena také na jazykovou příbuznost polského a českého jazyka, typologii překladatelských chyb, obecnou charakteristiku stylu textů informačně-propagačních materiálů a toponomastiku. Praktická část je jazykovou analýzou shromážděných textů, a to v rovině lexikální, gramatické a stylistické. Na závěr je uvedena tabulka, ve které se zabýváme překladem excerpovaných toponym.

Klíčová slova: translatologie, česko-polský překlad, informační materiály, propagační materiály, toponymum, překladatelské chyby

Annotation

Author's first name and surname:

Bc. Kateřina Výmolová

Department:

Department of Slavic Studies – Section of Polish Studies

Title of the thesis:

Lexical, grammatical and stylistic analysis of the translation of information and promotional materials (Jeseníky region)

Supervisor:

doc. PhDr. Ivana Dobrotová, Ph.D.

Number of characters:

196 395

Number of words cited:

38

Abstract:

The thesis titled Lexical, grammatical and stylistic analysis of the translation of informational and promotional materials (Jeseníky region) is focused on a translation analysis of selected informational and promotional materials from Czech as the source language into Polish as the target language. The theoretical part presents the basic translational terms. Attention is also paid to linguistic affinity of the Polish and Czech language, typology of translation errors, general characteristic style of informational and promotional text materials and toponymy. The practical part is a linguistic analysis of the collected texts on the lexical, grammatical and stylistic level. As a conclusion, there is a chart in which we deal with translation of excerpted toponyms.

Key words: Translation Studies, Czech-Polish translation, information materials, promotional materials, toponymy, translation errors